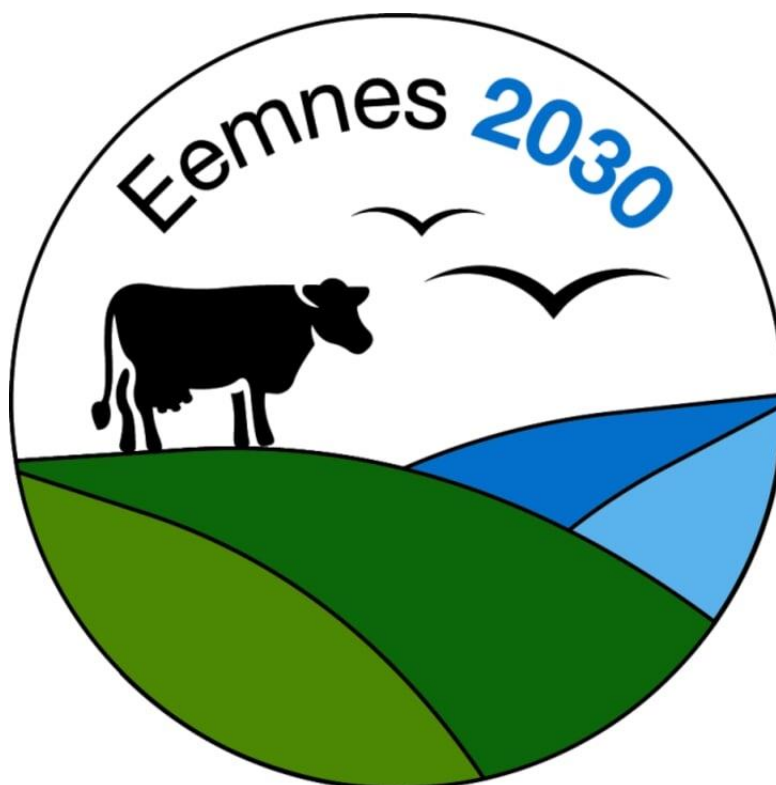

GEMEENTE
EEMNES
~

PERSPECTIEF 2023 - 2026

Samen onderweg naar een duurzaam 2030

Inleiding

We leven in een tijd met meerdere crises. Wonen, energie en klimaat strijden om voorrang in onze maatschappelijke opgaven. Kansenongelijkheid in de samenleving maakt deze crises dieper en breder. Dit vraagt om een daadkrachtig bestuur gericht op de uitvoering van een flink aantal plannen die in de afgelopen jaren zijn voorbereid. Waarbij we ons moeten realiseren dat niet alles kan en er keuzes gemaakt moeten worden.

Wij realiseren ons dat de toekomst grotendeels onvoorspelbaar is, nu nog meer dan in voorgaande jaren. De coronacrisis maakte dat al duidelijk, de economische gevolgen van de oorlog op ons continent zijn nu al groot en effecten van klimaatverandering zijn steeds zichtbaarder. De stijgende energieprijzen versterken de noodzaak van een snelle energietransitie. Tegelijkertijd zien we dat de tekorten aan materialen en de hoge prijs daarvan, samen met tekorten aan arbeidskrachten, de beperkte capaciteit van het elektriciteitsnet en de stikstofcrisis de uitdagingen groter maken.

Zoals elke gemeente, is ook Eemnes sterk afhankelijk van de geldstromen uit Den Haag. We weten: dat valt soms vies tegen. Wij zien wel ruimte om de komende jaren veel incidentele middelen beschikbaar te stellen om de opgaven aan te pakken.

Wij streven daarbij naar draagvlak voor besluiten en keuzes. Participatie is essentieel om bij inwoners en ondernemers draagvlak te hebben, vooral als het zaken betreft die hen of hun woonomgeving direct aangaan. We benutten de kennis, kunde en energie van onze inwoners, bedrijven en instellingen. De gemeente geeft bij de start van projecten, nieuw beleid of ontwikkelingen helder aan waarover betrokkenen mee kunnen denken of beslissen. Maar ook waarover niet (algemeen belang).

Eemnes is een fijne woongemeente. In juni 2022 is door Atlas Research een analyse van leefbaarheid in kleinere woonplaatsen (7.000 – 23.000 inwoners) gepresenteerd. De analyse is gebaseerd op vijf dimensies: veiligheid, nabijheid van voorzieningen (cultuur, onderwijs en zorg), sociale samenhang, woningvoorraad en fysieke omgeving. In totaal zijn er 289 kleinere woonplaatsen gescoord en Eemnes staat op de 46^e plaats met het predicaat “zeer goed”. Er scoren 7 woonplaatsen “uitstekend” en 50 woonplaatsen “zeer goed”, de andere 232 scoren “goed”, “ruim voldoende” of “voldoende”. Een mooie en herkenbare score. We richten ons dan ook op het behoud van die kwalificatie en onze ambitie is om de positie van Eemnes als zeer goede woonplaats te behouden en waar mogelijk kleine(re) ergernissen of tekortkomingen gericht te verbeteren.

Op 22 april 2022 heeft de coalitie, bestaande uit DorpsBelang en het CDA, haar coalitieprogramma ‘Eemnes maken we samen op een vertrouwde manier!’ gepresenteerd en ondertekend. In de raadsvergadering van 2 mei is het nieuwe college geïnstalleerd. Er is mede op basis van het coalitieprogramma een collegeprogramma opgesteld. Centraal staan de opgaven voor onze gemeente richting 2030, zoals opgenomen in de Toekomstvisie Eemnes 2030. In dit collegeprogramma is een vertaalslag richting uitvoering en planning opgenomen. Ook zijn de ruwe eerste financiële consequenties opgenomen. De financiële paragraaf wordt definitief verwerkt in de Begroting 2023 en Meerjarenbegroting 2024-2026.

Net als voor elke gemeente zijn de belangrijke opgaven voor de komende jaren de woningbouw, de groene leefomgeving en polder, klimaat en duurzaamheid en het sociaal domein/jeugdzorg. Deze opgaven vragen om een lange termijn visie waarbij waarden als het dorpse karakter van Eemnes, de kleinschaligheid en de landschappelijke waarden door de coalitie én door de andere raadsfracties worden herkend en gekoesterd.

Coalitieprogramma Dorpsbelang en CDA

Eemnes maken we samen op een vertrouwde manier!

In het coalitieprogramma zijn vier uitgangspunten benoemd die van algemeen belang zijn voor de coalitie in het samen werken met en voor de inwoners van Eemnes.

Uitgangspunt 1

De gemeentelijke overheid er is voor alle inwoners en moet het algemeen belang dienen. Het algemeen belang gaat dus vóór het individuele belang.

Uitgangspunt 2

We zijn trots op de dorpse cultuur met zijn eigen waarden en tradities. Dit is één van de aantrekkelijkste eigenschappen van Eemnes. Deze cultuur dient beschermd en waar mogelijk te worden versterkt. Nieuwe ontwikkelingen worden waar mogelijk aan deze cultuur getoetst. Zorgvuldigheid is het kernwoord bij de noodzakelijke vernieuwingen of aanpassingen op alle beleidsgebieden waar de gemeente overgaat.

Uitgangspunt 3

Bij grote of ingrijpende vraagstukken waarover vooraf geen oordeel is gevormd, raadplegen we de bevolking.

Uitgangspunt 4

De communicatie van en naar inwoners verdient aandacht.

Deze waarden staan hoog in het vaandel waar het gaat om de opgaven van vandaag toekomstbestendig aan te pakken en te realiseren. We doen dat niet alleen, we werken daarin samen met onze partners en zoeken actief de samenwerking met Regio Amersfoort, Regio Gooi en Vechtstreek, de provincie en we maken gebruik van de kennis en kunde die er binnen ons dorp aanwezig is.

Toekomstbestendigheid en betaalbaarheid zijn belangrijke sleutelbegrippen. Onze inzet, inspanningen en financiële middelen zetten we zo in, dat ook deze bestuursperiode onze stabiele (financiële) basis behouden blijft voor de toekomst. Voor en met onze inwoners willen we dat realiseren. Er voor elkaar zijn, zorgvuldigheid en betrokkenheid bij onze inwoners zijn belangrijke uitgangspunten. We kijken wat mensen zelf kunnen en onze inzet is erop gericht dat -waar mogelijk- onze inwoners snel weer op eigen benen staan. We bieden zorg, hulp en ondersteuning aan mensen die niet op eigen kracht kunnen deelnemen aan onze samenleving. Het college onderstreept het uitgangspunt van betrouwbaar bestuur. Dat betekent ook dat we voortgaan op de koers die door besluiten van de vorige gemeenteraad is ingezet.

Eemnes in context

Onze gemeente is onderdeel van een groter geheel. Ontwikkelingen buiten onze gemeente hebben invloed op ons beleid. De samenleving is aan verandering onderhevig en verandert in een rap tempo. We zien dat onder meer bij de economische ontwikkelingen, de toestroom van vluchtelingen en daarbij behorende opgaven op het gebied van huisvesting, zorg en integratie. Regionaal samenwerken is meer dan ooit relevant. Slimme partnerschappen in de netwerksamenleving zijn nodig. De taken van de gemeente groeien en daarom werken gemeenten steeds meer samen in de regio. Gemiddeld neemt een gemeente aan 30 regelingen deel en neemt het financiële belang bij de zogeheten 'verbonden partijen' alleen maar toe. Sturing op de verbonden partijen en de daarbij behorende governance is een ingewikkeld vraagstuk. Het is daarbij belangrijk dat alle partijen weten waar ze staan en dat er goede afspraken worden gemaakt. Juist door het toenemend belang van regionale samenwerking en de verbonden partijen is een goede ambtelijke en bestuurlijke inbedding en positionering van belang.

De externe ontwikkelingen vragen van ons als gemeente en onze organisatie anticiperend vermogen en een naar buiten gerichte blik. Het ontwikkelplan dat de BEL Combinatie voorbereidt, geeft ons zicht op wat de organisatie nodig heeft om de maatschappelijke opgaven te kunnen realiseren.

Behoud dorpse cultuur

Eemnes is een dorp met stadsrechten. Een dorp waar men omziet naar elkaar. Een dorp waar gemeenschapszin hoog in het vaandel staat en het verenigingsleven centraal staan. Families wonen al generaties lang in Eemnes en kinderen komen na het afronden van een studie terug naar het dorp waar ze zijn opgegroeid. We zijn trots op onze dorpse cultuur en zullen nieuwe initiatieven en beleidsvoornemens hieraan toetsen.

Bestuur van de gemeenschap

Maatschappelijke opgave conform global goals

Visie

Eemnes is een bestuurskrachtige en zelfstandige gemeente, die samen met andere gemeenten en de inwoners maatschappelijke doelen realiseert via goed georganiseerde dialoogprocessen.

Ontwikkelingen

Lokale democratie vraagt om permanent onderhoud. Zeker in een tijd waarin we voor grote uitdagingen staan om een duurzame, leefbare, sociale en inclusieve gemeente te zijn. Daarom werken we ook de komende vier jaar door aan het versterken van de lokale democratie. We vernieuwen ons participatiebeleid. Bij participatie halen we in een vroeg stadium ideeën, wensen en belangen op. We zetten ons in om dat op een zo inclusief mogelijke manier te doen. Waarbij we in een zo vroeg mogelijk stadium helder maken wat we van elkaar mogen verwachten (rollen, kaders, beïnvloedingsruimte). Zo kan het ontwikkelen van nieuw beleid en ontwerp van onze openbare ruimte participatief gebeuren binnen de vooraf gestelde kaders. Dit kan mogelijk versnelling brengen in vervolgfases, waar wettelijke inspraak natuurlijk blijft bestaan. Zo wordt de gemeenteraad in staat gesteld om bij tegenstrijdige belangen zo goed mogelijke beslissingen te nemen over de sociale en fysieke inrichting van Eemnes.

We vragen inwoners en ondernemers ook zelf met initiatieven te komen voor de grote opgaven, zoals de energietransitie, mobiliteitstransitie, klimaatadaptaties, circulariteit en biodiversiteit. De kaders die de gemeenteraad geeft zijn hierbij leidend, omdat zij het algemeen belang bewaakt. Daarbinnen moet voldoende ruimte blijven voor de manier waarop opgaven worden opgepakt.

Van klassieke participatie naar eigenaarschap

De veranderende verhouding tussen overheid en inwoners past in een bredere trend in het lokaal bestuur in Nederland; vanuit een open houding verdiepen in wat er in de samenleving speelt en leeft. Er is kennis en kunde aanwezig in ons dorp. Dit vraagt een andere rol van ons als overheid en organisatie. Communicatieve vaardigheden, procesvaardigheden, het omgaan met belangentegenstellingen en het kunnen schakelen in netwerken wordt steeds belangrijker. Hierbij kunnen de verschillende vormen van participatie en dialoog een rol spelen.

Wij willen een benaderbare overheid zijn, waar ruimte is voor een veranderende verhouding tussen overheid en inwoners. De overheid moet niet alles zelf of alleen willen doen. Soms is het verstandig om zaken los te laten. Als wij initiatieven en taken kunnen overdragen aan inwoners en maatschappelijke instellingen, dan begeleiden en ondersteunen wij dit proces. Een omslag van bewonersparticipatie naar diverse vormen van participatie (en meer eigenaarschap bij inwoners) is daartoe een middel.

Inwoners moeten meer worden ingeschakeld bij de besluitvorming binnen de gemeente. Door de raad zullen weer burgerfora georganiseerd worden. De uitkomsten van deze fora zullen uitdrukkelijk worden meegewogen in de verdere uitwerking.

We zien dat het instrument **burgerberaad** in opkomst is en zijn hier nieuwsgierig naar. We doen in deze periode verdere ervaring op met burgerberaden (met een diverse vertegenwoordiging van Eemnessers, geselecteerd door loting) bijvoorbeeld rondom Klimaat en de Omgevingswet.

Het creëren van betrokkenheid doet de gemeenteraad door om de 2 jaar een "tussenmarkt" te organiseren.

Ook de jeugd krijgt een rol. We maken een lesprogramma voor de bovenbouw van de basisscholen waarin we uitleggen hoe de gemeente werkt en nodigen de klassen uit op het gemeentehuis rond Prinsjesdag. En dit sluit dan ook mooi aan bij de leerlijn burgerschap. Daarnaast krijgt de in juni 2022 geïnstalleerde jeugdraad een serieuze rol richting zowel college als raad. De griffie in samenwerking met team MO maakt hiervoor een voorstel, waarbij we goede voorbeelden van andere gemeenten als inspiratie gebruiken.

We zorgen voor zichtbare verwijzingen bij projecten in de openbare ruimte zodat inwoners proactief geïnformeerd worden en kunnen meedenken.

In een Participatienota leggen we onze werkwijze en spelregels op een toegankelijke manier vast.

In navolging van veel andere gemeenten willen we digitale uitzendingen van onze vergaderingen mogelijk maken, inclusief een goed systeem om te zoeken en terug te luisteren (en kijken). Dit is opgenomen in de Meerjaren Ontwikkelnota van de BEL Combinatie.

Digitale nieuwsbrief	€ 5.000 (S)
-----------------------------	--------------------

We voeren een digitale, (twee)wekelijkse nieuwsbrief in. Een nieuwsbrief met actueel nieuws, de laatste beleidsontwikkelingen, en (gemeentelijke) evenementen. Maar bijvoorbeeld ook tips over afvalinzameling en info over werkzaamheden.

We willen ook voor onze ondernemers een digitale nieuwsbrief invoeren, deze zal dan enkele malen per jaar verschijnen.

Andere gemeenten hebben een nieuwsbrief (digitaal en op papier) waarin actuele informatie over werk en inkomen is opgenomen. We gaan in HBEL gesprek hoe we onze inwoners adequaat kunnen informeren.

Regio Amersfoort	€ 25.000 (S)
-------------------------	---------------------

We werken samen in de Regio Amersfoort en we zien dat het Rijk steeds meer met regio's overeenkomsten sluit, zo ook de Regiodeal Amersfoort als onderdeel van de Metropool Regio Utrecht. Hierbij worden middelen uit Den Haag gecombineerd met geld van de provincie en eigen, gemeentelijk geld. De woondeal ziet toe op versnelling en op het oplossen van knelpunten qua bereikbaarheid. Ook op het terrein van de RES en de Jeugdzorg wordt al samengewerkt als Regio Amersfoort. In de toekomst zal de samenwerking verder toenemen. Hiertoe wordt het Bureau Regio Amersfoort uitgebreid met formatie en (onderzoek)budget.

De kracht van Klein	€ 2.200 (S)
----------------------------	--------------------

Als op 10 na kleinste gemeente van Nederland is het zaak om in navolging van de P10, G4, G32, M50 onze krachten als kleine gemeenten te bundelen en ons geluid via de VNG in Den Haag te laten horen. De 55 kleinste gemeenten van Nederland zijn verenigd in "De kracht van Klein". Voor het lobbywerk, ambtelijke inzet, expertise en bijeenkomsten wordt jaarlijks een (bescheiden) contributie betaald. Deze nemen we structureel op.

Keurmerk Cittaslow	€ 5.000 (I)/PM (S)
--------------------	--------------------

Cittaslow is het internationale keurmerk voor gemeenten die op het gebied van leefomgeving, landschap, streekproducten, gastvrijheid, milieu, infrastructuur, cultuurhistorie en behoud van identiteit tot de top behoren. Het gaat hierbij om gemeenten met minder dan 50.000 inwoners. Om de status van Cittaslow te verkrijgen, moet een gemeente de richtlijnen van Cittaslow aanvaarden en zich inzetten om het leefgenot te verhogen en het lokale milieu te ontzien.

We onderzoeken wat de impact van dit keurmerk voor Eemnes is, of het ons kan versterken en vernieuwen. We leggen hiertoe een voorstel voor aan de raad.

Fractiebudgetten	€ 2.750 (S)
------------------	-------------

Na jaren van stilstand actualiseren we de fractiebudgetten. We ondersteunen de wens van de fracties om meer activiteiten te ontwikkelen en vaker bijeenkomsten met inwoners en/of deskundigen te beleggen. Een levendige democratie gaat gepaard met vitale politieke partijen.

Rekenkamercommissie	€ 10.000 (S)
---------------------	--------------

In 2022 wordt de huidige opzet, werkwijze, samenstelling en ondersteuning van de Rekenkamercommissie geëvalueerd. De lokale rekenkamer is een waardevol instrument als deze goed functioneert en goed aansluit bij de behoeften van de raad. Door extra budget beschikbaar te stellen kan er meer onderzoek plaatsvinden.

Voorlichting	€ 10.000 (S)
--------------	--------------

Het bereik met de Rotonde is op zich goed, maar we moeten beter inspelen op het bereiken van de categorie 30- die meer digitaal is georiënteerd. Bij ons beleid houden we meer rekening met de inwoners-profielen die we hebben en op basis waarvan we gericht kunnen communiceren.

We verbeteren onze communicatie naar de inwoners. In 2022 is daartoe een intern communicatietraject "Communiceren met impact" gestart dat zijn vruchten zal afwerpen in de communicatie naar onze inwoners. Die training wordt door alle teams gevolgd en jaarlijks opgefrist.

In elk projectbudget ramen we een reëel bedrag voor communicatie. We informeren onze inwoners proactief en houden ze op de hoogte van de voortgang van werkzaamheden in hun buurt.

Voor specials van of in De Rotonde ramen we structureel extra middelen.

Versterken BEL Combinatie

In de voorstellen tot versterking van de BEL Combinatie is o.a. extra formatie opgenomen voor het team Communicatie om deze zaken met kracht ter hand te nemen.

Financiële paragraaf

Bestuur van de gemeenschap	2023	2024	2025	2026
Digitale nieuwsbrief	5.000	5.000	5.000	5.000
Regio Amersfoort	25.000	25.000	25.000	25.000
De kracht van klein	2.200	2.200	2.200	2.200
Cittaslow	5.000			
Fractiebudgetten	2.750	2.750	2.750	2.750
Rekenkamer	10.000	10.000	10.000	10.000
Voorlichting	10.000	10.000	10.000	10.000
Budgettair effect	59.950	54.950	54.950	54.950

Veiligheid

Maatschappelijke opgave conform global goals

Visie

Veiligheid is van iedereen en vóór iedereen. Het op peil houden van de veiligheid en de veiligheidsbeleving doen we samen met onze inwoners. Een ieder heeft hierin zijn eigen verantwoordelijkheid. We richten onze inzet op de zaken die we als gemeente kunnen beïnvloeden. Daarbij hoort dat wij helder zijn over onze rol en duidelijk zijn over wat inwoners en bedrijven van ons mogen verwachten. En omgekeerd: wat verwachten wij van hen en welke afspraken maken we samen?

Ontwikkelingen

Eemnes is een gemeente waar iedereen zich thuis en veilig moet kunnen voelen. Voor die veiligheid zijn we samen met inwoners, bedrijven en alle partners die preventief of repressief aan veiligheid werken verantwoordelijk.

Grote maatschappelijke ontwikkelingen in de samenleving, zoals woningnood en digitalisering, hebben gevolgen voor de veiligheid van onze inwoners. Er zijn zorgen over kansarm opgroeien, scherpere tegenstellingen, toenemend geweld tegen gezagsdragers en cybercriminaliteit. We hebben te maken met groepen inwoners die kwetsbaar of gevoelig zijn en daardoor of slachtoffer worden of de criminaliteit ingezogen worden. Zo is ondermijning, bijvoorbeeld niet meer weg te denken. Hierop is extra inzet noodzakelijk. In de aanpak hiervan gaat het om het voorkomen dat mensen in de criminaliteit komen, het doorbreken van criminele netwerken, verdienmodellen en het bestraffen. Naast het beschermen van kwetsbare mensen. Om tegen te gaan dat georganiseerde criminaliteit onze veilige samenleving ondermijnt, is zowel een landelijke als een regionale en lokale aanpak nodig met gemeenten, politie, Openbaar Ministerie (OM), maar ook met ondernemers en buurtbewoners. We werken al samen met het Regionale informatie- en expertise centrum (RIEC) in de aanpak van ondermijning.

We zetten komende jaren extra in op preventie. Samenwerking tussen organisaties, voorlichting en het weerbaar maken van mensen, zijn hierbij van belang. Er komt meer aandacht voor de oorzaken van criminaliteit en het voorkomen van criminaliteit, bijvoorbeeld door te investeren in de weerbaarheid van jongeren in kansarme situaties. Ook zetten we in op preventie door goed en zinvol jongerenwerk en voldoende opbouwwerkers. We vinden het van belang om, liefst proactief, gerichte ondersteuning aan te bieden aan ouders met kinderen en pubers die dreigen af te glijden. We willen niet dat kwetsbare jongeren de criminaliteit instappen. We zullen een persoonsgerichte aanpak met hen en partners moeten vormgeven en dat ook op tijd doen.

Veiligheid is in de kern een sociaalmaatschappelijk vraagstuk. Het heeft een nauwe relatie met andere beleidsvelden zoals scholing en arbeidsmarkt en ook met de betrokkenheid van gemeenschappen en sociale netwerken. We zoeken naar de juiste balans tussen preventief werken en perspectief bieden waar dat kan en hard optreden waar het moet.

Huiselijk geweld is de meest voorkomende vorm van geweld in Nederland. De fysieke en mentale gevolgen hiervan zijn dikwijls groot, een leven lang gevoeld. Om dit beter te kunnen aanpakken, moeten we huiselijk geweld en kindermishandeling, fysiek geweld en uitbuiting van ouderen bespreekbaar maken. Organisaties moeten beter informatie (kunnen) delen, aan warme overdrachten doen en meer handelingsperspectief krijgen.

Alle inwoners die slachtoffer zijn van **geweld achter de voordeur** hebben toegang tot adequate hulpverlening. Om slachtoffers extra bescherming te bieden tegen geweld achter de voordeur, vergroten we de melding- en aangiftebereidheid. We zorgen voor goede samenwerking en informatievoorziening met en voor informele organisaties, zodat deze organisaties effectiever hun bijdrage kunnen leveren aan preventie.

Online – cyber

€ 5.000 (S)

Het veiligheidsdomein is meer en meer aan het digitaliseren. Inwoners, bedrijven en overheden worden steeds meer geconfronteerd met vormen van gedigitaliseerde criminaliteit. Cybercrime, misbruik via sociale media, handel in illegale (namaak) goederen en oplichting.

Voor kinderen en jongeren van nu is er helemaal geen verschil meer tussen online en offline. Cyberpesten, sextortion, online haat zaaien: bewustwording is belangrijk, zodat duidelijk is dat dit soort zaken niet acceptabel zijn bij kinderen én volwassenen. Internetcriminaliteit zoals phishing wordt steeds geraffineerder en dus moeilijker te herkennen. Door vergrijzing is digitale zelfredzaamheid een urgent onderwerp: het is essentieel om ervoor te zorgen dat ook ouderen mee kunnen blijven komen in de digitale wereld om zo eenzaamheid en uitsluiting te voorkomen.

Cybercriminaliteit zetten we hoog op de agenda. We geven voorlichting aan kwetsbare groepen.

We zetten in op bewustwordingscampagnes, samen met politie, scholen en welzijnsorganisaties.

Ondermijning

Georganiseerde criminaliteit ondermijnt het lokale gezag en verslechtert de veiligheid en leefbaarheid. Georganiseerde criminaliteit is verweven in de bovenwereld voor illegale activiteiten. Voor de gemeente is het van groot belang om dat hoogdrempelig te maken, zodat die activiteiten opgemerkt worden en uiteindelijk steeds minder mogelijk. Wij maken van ondermijning een speerpunt en komen met concrete voorstellen om dit te voorkomen en aan te pakken. Ondermijning is een gevaar voor de samenleving en we blijven ons, in goede samenwerking met de politie en het Openbaar Ministerie volop inzetten om dit tegen te gaan.

Hiervoor zetten we extra capaciteit in om georganiseerde misdaad, zoals witwassen, drugshandel, gedwongen prostitutie en mensenhandel te signaleren en te voorkomen door preventieve maatregelen te treffen. Ook willen we betrokkenen die uit de criminaliteit willen stappen ondersteunen.

We zetten de **strijd tegen ondermijnende criminaliteit** door. Dat houdt in dat we optreden tegen witwassen en ons ervoor inzetten criminele carrières te doorbreken

Partijen die niet-integer zijn, wordt het ondernemen in Eemnes onmogelijk gemaakt door o.a. strenge Bibob-toetsen. Het gebruik van een vergunningsplicht voor kwetsbare branches wordt uitgebreid. Hiermee moeten ondernemers aan de voorkant aantonen dat hun onderneming 'schoon' is, in plaats van als de onderneming al gevestigd is.

Jongeren – straatwaarde

€ 12.000 (2023 -2025)

Speciale aandacht hebben we voor onze **jongeren**. Daarbij gaat het allereerst om voorkomen dat jongeren een criminele carrière opbouwen. Als dit toch gebeurt, willen we deze doorbreken. Perspectief bieden op een fijne en leefbare woonomgeving, sport, onderwijs, stage en werk en het voorkomen van armoede en schulden is hier expliciet onderdeel van. Sleutelfiguren in de wijk of familie en influencers zoals sporters met aanzien kunnen een rol van betekenis spelen.

We organiseren **nabijheid met oren en ogen op straat en in de buurt** in de breedste zin van het woord. Daarbij denken we aan jongerenwerkers en coaches.

Op scholen willen we dat er extra aandacht gegeven wordt over de risico's van alcohol, drugs, roken, lachgas en straatintimidatie.

Ook zullen we kwetsbare jongeren vroegtijdig bijstaan wanneer zij bijvoorbeeld dreigen af te glijden in de criminaliteit. We maken samen met de jongeren zelf, jongerenwerkers, scholen en ouders plannen zodat iedereen een perspectief heeft voor een daginvulling.

We brengen de (online)leefwereld van jongeren die problemen veroorzaken, in kaart. Door beter te weten wat er speelt kunnen we overlast gevend- en crimineel gedrag op tijd signaleren en in de kiem smoren. Dit doen we met jongerenwerkers en professionals die we voorzien van expertise over de invloedcirkel en leefwereld van deze jongeren, zoals de (online) straatcultuur, gezinssituatie en mogelijke schulden.

We blijven ons inzetten op bewustwording als het gaat om drugsgebruik en doen er alles aan om jongeren uit de facilitering van de drugsbehoefte te houden door de **straathandel** actief te frustreren. Er wordt een strikt en consequent handhavingsbeleid gevoerd tegen de handel in drugs. De beschikbare bestuurlijke instrumenten (wet Damocles) worden waar nodig maximaal ingezet om drugshandel en wietteelt aan te pakken.

Uitbreiding BOA-inzet	(opgenomen in bijdrage BEL Combinatie) € 90.500 (\$)
------------------------------	---

Er is op straat een toename van drugscriminaliteit, van overlast en vandalisme in bepaalde buurten, en van gevoelens van onveiligheid bij inwoners. We breiden de formatie voor de BOA's uit van 1,3 fte naar 2,5 fte om in te kunnen spelen op onveilige situaties. Tevens worden de middelen die de BEL Combinatie nodig heeft om het BOA-team goed toe te rusten structureel opgenomen (software, kleding, auto's). Hiervoor benutten we de Doeluitkering van het Rijk (€ 30.000) (zit als extra bijdrage in algemene uitkering). Ook investeren we in voorzieningen en in het jeugdwerk om onze jongeren een fijne plek te bieden in de openbare ruimte.

Er komt een proef met **een wekelijks wijkspreekuur** van de BOA's om de bereikbaarheid en aanspreekbaarheid voor de bewoners in de wijk te verbeteren.

De (jeugd-)BOA's blijven gebruik maken van de **expertise van Bureau Halt** voor de eerste (licht) strafbare feiten en grensoverschrijdend gedrag, zodat een passende straf en/of interventie plaatsvindt die de toekomst van de jongere niet tekent en daarmee herhaling op langere termijn voorkomt

Bij zogenaamde hotspots (containers waar het vaak een rotzooi is) handhaven we frequenter en zichtbaarder, met als doel om de pakkans bij een overtreding te vergroten.

Artikel 1

€ 3.900 (S)

Racisme en discriminatie zijn voor ons onacceptabel. We zijn aangesloten bij Art. 1 Midden Nederland en geven op dit moment € 0,372 per inwoner voor de WGA-taken (Gemeentelijke Antidiscriminatie-voorziening). Via de algemene uitkering is dit met ingang van 2022 verhoogd naar € 0,777 per inwoner. We nemen dit bedrag voortaan op.

Met artikel 1 maken we afspraken om de bekendheid van Artikel 1 te vergroten en de drempel tot meldingen te verlagen.

Samenwerken aan Veiligheid

Er wordt een nieuw integraal veiligheidsplan 2023-2026 opgesteld. Dat doen we gezamenlijk met gemeenten Baarn, Bunschoten, Soest en de Bilt (werkgebied basisteam politie).

Persoonsgerichte aanpak

De huidige werkwijze met een dadergerichte aanpak om veelvoorkomende criminaliteit aan te pakken wordt gecontinueerd. Er komt meer nadruk te liggen op handhaving van de gemaakte afspraken.

Veilig uitgaan in Eemnes

€ 5.000 (S)

Een extra budget voor veilige feesten. We leggen tegenwoordig voor de avonduren een verplichting op om gecertificeerde beveiligers in te schakelen, hierdoor houden we de feesten ook op latere momenten (avonduren) veilig en gezellig. De organisatoren (KPJ en Feestcomité) zijn zeer te spreken over deze inzet, omdat het ook de vrijwilligers later op de avond ontlast. We betalen die extra inzet via een hogere subsidie en nemen hiervoor een structureel bedrag op in de begroting.

Cameratoezicht

Cameratoezicht is één van de middelen om de openbare orde en veiligheid in de Eemnes te handhaven. Het is altijd een sluitstuk, in combinatie met andere maatregelen. Camera's worden niet lichtzinnig geplaatst: ze hebben gevolgen voor de privacy van onze bewoners. We zien dat de vaste camera's in het centrumgebied op dit moment voldoen aan de vraag en dat we daarmee de openbare orde en veiligheid goed kunnen handhaven. Op andere locaties willen we experimenteren met flexibele camera's. Deze worden alleen ingezet indien noodzakelijk. We zijn terughoudend met het toepassen van technieken zoals gezichtsherkenning en andere kunstmatige intelligentie.

We onderzoeken de mogelijkheden om de fietstunnels onder de A27 sociaal veiliger te maken.

Vuurwerk

Doorgegaan wordt met het verder terugdringen van de overlast voorafgaand aan de jaarwisseling. Onderdeel daarvan is het geven van voldoende voorlichting en, zo nodig, uitbreiding van vuurwerk-vrije zones (bij alle winkelcentra, zorgcentra, hondenuitlaatvelden). We zien bij de antwoorden op de Stemwijzer dat de meningen over dit onderwerp in Eemnes verdeeld liggen. Uitgangspunt is een gezellige, veilige jaarwisseling met zo min mogelijk overlast voor mens en dier.

Brandweer

De lokale brandweermensen worden actief betrokken bij de diverse ontwikkelingen. In samenwerking met de Veiligheidsregio worden jongeren gestimuleerd zich als vrijwilliger aan te melden voor de vrijwillige brandweer. We blijven de jeugdbrandweer Blaricum (financieel) ondersteunen.

Rookmelders

Per 1 juli 2022 is voor iedere woning een rookmelder op iedere verdieping verplicht. We nemen deze verplichting op in de prestatieafspraken met De Alliantie. We gaan de particuliere verhuurders wijzen op deze verplichting. Via gerichte voorlichting (met name richting kwetsbare groepen) over nut en noodzaak van rookmelders en de juiste installatie geven we aandacht aan het plaatsen van gecertificeerde rookmelders.

Burg. De Leeuw – Mertens kazerne

PM (I) / PM (S)

De brandweerkazerne dateert uit 2008 en de mogelijkheden tot verduurzaming zijn sindsdien zowel qua kansen als qua terugverdientijd (business case) aanmerkelijk verbeterd. De stijgende prijzen voor gas en elektra zijn een mooie aanleiding om de kazerne te verduurzamen. Hierin nemen we het afschalen van de brandmeldinstallatie, het aanpassen van de verlichting (LED, beweging etc.) en het toepassen van zonnepanelen en alternatieven voor de verwarming mee. In 2023 starten we met zonnepanelen en leggen we een investeringsplan voor de verduurzaming voor.

We hebben de energielasten structureel verhoogd, dus de investering zal minimaal budgettair neutraal zijn en naar verwachting (licht) positief.

Versterken BEL Combinatie

In de voorstellen tot versterking van de BEL Combinatie is o.a. extra formatie opgenomen voor het team Veiligheid om deze aanpak met kracht ter hand te nemen.

Financiële paragraaf

Veiligheid	2023	2024	2025	2026
Online - cyber	5.000	5.000	5.000	5.000
Uitbreiding BOA inzet	pm	pm	pm	pm
Straatwaarde	12.000	12.000	12.000	
Artikel 1	3.900	3.900	3.900	3.900
Veilig uitgaan	5.000	5.000	5.000	5.000
Brandweerkazerne	pm	pm	pm	pm
Budgettair effect	25.900	25.900	25.900	13.900

Publiek, vergunning en handhaving

Maatschappelijke opgave conform global goals

Visie

Een klantgerichte dienstverlening aan de bewoners van Eemnes, via alle mogelijke kanalen.

Ontwikkelingen

Een betrouwbare overheid is een overheid die inwoners goed en snel helpt. Een overheid die duidelijk en transparant is, toegankelijk en navolgbaar en empathisch. Dat vergt sensitieve, goed getrainde medewerkers die genoeg tijd hebben om de mens centraal te stellen. We zetten ons in voor goede en adequate dienstverlening passend bij de inwoner; of je nou komt voor je paspoort of rijbewijs of een meer complexe ondersteuningsvraag. Om onze dienstverlening goed te kunnen (blijven) doen voor het groeiend aantal inwoners in de BEL-gemeenten, investeren we hier in.

Steeds meer dienstverlening kan ook digitaal. Dat biedt voor veel bewoners snelheid en gemak, tegelijkertijd moet het altijd mogelijk blijven langs te komen voor een persoonlijk gesprek aan de balie of per telefoon. Centraal in onze manier van werken staat dat we uitgaan van vertrouwen in plaats van wantrouwen. Inwoners kunnen **zelf kiezen** op welke manier ze gebruik maken van de gemeentelijke dienstverlening, tenzij dat wettelijk op een bepaalde wijze is voorgeschreven.

We proberen de zoektocht naar de juiste medewerker bij de gemeente voor de inwoners zoveel mogelijk te beperken.

De gemeente communiceert **proactief** over bouwwerkzaamheden, evenementen of bijvoorbeeld initiatieven die bewoners zelf kunnen ondernemen.

Besluiten uitleggen in een gesprek levert meer begrip op dan alleen een brief. Daarom bieden we inwoners bij moeilijke of pijnlijke beslissingen altijd de mogelijkheid tot een **persoonlijk gesprek**. Ook kan het zorgen voor meer duidelijkheid en het sneller oplossen van problemen. We starten een proef om bij (ingewikkelde) besluiten die inwoners treffen hen standaard telefonisch te benaderen.

Belangrijk is een **toegankelijke, responsieve overheid** is, waar je terecht kunt en gehoord wordt. Het moet duidelijk zijn hoe iemand in bezwaar kan tegen een besluit en welke hulp hierbij nodig is. Het is belangrijk dat inwoners goed begrijpen wat er besloten wordt. Naast goede informatie over het proces hebben zij daarom ook goede informatie over de inhoud van hun zaak nodig. Voor een deel wordt deze informatie in het telefonisch contact met de bezwaarmaker gegeven. In enkele gemeenten is het daarnaast al gebruikelijk voor een hoorzitting een schriftelijk verweerschrift naar alle partijen te sturen.

In dat verweerschrift geeft de gemeente aan of en zo ja op welke wijze tegemoet kan worden gekomen aan het bezwaar. Dat verweerschrift wordt ook gestuurd naar de bezwaarcommissie. In de gemeente Eemnes wordt in principe voorafgaand aan de zitting een verweerschrift opgesteld en toegezonden. Vanaf 2023 willen we bij alle bezwaarprocedures van te voren een verweerschrift opstellen en ook tijdig naar de bezwaarmakers toezenden. Dit vooraf delen van een verweerschrift heeft een aantal voordelen:

- Het geeft de betrokkenen de kans zich goed voor te bereiden op de hoorzitting, ook als dit voor iemand geen dagelijkse kost is;
- De extra tijd en uitleg die iemand krijgt maakt het eenvoudiger te begrijpen wat er in het definitieve besluit staat;
- De uitleg vóór het besluit definitief is zorgt dat de bezwaarmaker minder het gevoel heeft dat besluitvorming plaatsvindt buiten zijn gezichtsveld. Oftewel uitleg vóór een definitief besluit geeft minder het gevoel van ‘mosterd na de maaltijd’.

Het delen van een verweerschrift met inwoners die hier prijs op stellen kan een effect hebben op de manier waarop mensen besluitvorming ervaren.

We zorgen dat de gemeentelijke dienstverlening **toegankelijk, cultuursensitief en begrijpelijk** is. De communicatie is zoveel mogelijk op B1-niveau. Nederlands is de standaard voertaal, maar waar nodig communiceren we ook in het Engels. In specifieke gevallen kunnen we een tolk inzetten.

Milieuleges onderdeel van leges Omgevingswet
--

PM

De huidige vrijstelling voor Milieuleges komt met de omgevingswet te vervallen en hierdoor wordt het mogelijk om ook voor Milieuvergunningen leges te gaan heffen. Om precies te zijn op de milieubelastende activiteit in een aanvraag omgevingsvergunning. Dit wordt een MBA genoemd.

Door de komst van de Omgevingswet is er sprake van een integrale omgevingsvergunning waarbij op alle onderdelen van de vergunning leges kunnen worden geheven. En dan komen we in een speelveld dat provincies en gemeenten kunnen kiezen óf ze leges heffen voor de milieuactiviteit, welke grondslag ze hanteren en hoe ze kosten toerekenen. Vooral het vinden van een rechtvaardige grondslag om het legesbedrag op te baseren is een lastige puzzel.

Bij de leges voor de activiteit bouwen is dit een percentage van de bouwsom. Bij de activiteit milieu is het zoeken. Wat is een grondslag die bruikbaar is voor bijvoorbeeld een agrarisch bedrijf, een chemische fabriek en een afvalverwerker? De systematiek van mba's is nieuw en ingewikkeld. Alle milieubelastende activiteiten van een aanvraag moeten worden geïdentificeerd en getoetst aan het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Daarnaast is het heffen van leges voor milieuvergunningen onder de huidige wetgeving niet toegestaan. Een stevige onderbouwing van leges is van belang. Dit is enerzijds vereist vanuit het BBV voor de berekening en verantwoording van de legesheffing, anderzijds is het dit van belang bij eventuele bezwaarzaken dat er een goede onderbouwing ligt van de legesberekening mba's.

Nu de Omgevingswet per 1-1-2023 wordt ingevoerd is het zaak om in 2023 daar een heldere en verdedigbare keuze in te maken. Hierbij zal er mogelijk een gedifferentieerd tarief uit komen.

We ramen in de begroting naast de reguliere leges ook die van de grote projecten. Deze schuiven soms door of cumuleren door latere indiening soms in één begrotingsjaar. We vormen een egaliseringsreserve om de schommelingen in de begroting op te vangen.

De komende jaren wordt de dienstverlening naar onze inwoners steeds gericht gevolgd. We passen het VNG Handvest voor servicenormen toe, zodat ook onze medewerkers zich (meer) bewust zijn van de normen en hoe ze daar invloed op kunnen hebben.

Vanaf 2022 wordt gerapporteerd aan het Management Team en bij de Zomernota en bij de jaarstukken aan de Raad. Hiermee willen we zo transparant en helder duidelijk maken wat onze inwoners mogen verwachten en hoe we daarin slagen.

Specifiek voor het VTH-domein (Vergunningen, Toezicht en Handhaving) worden specifieke kentallen en indicatoren opgesteld, ingericht en gemeten. Dit gaan we in het Beleidsplan VTH 2023-2026 opnemen en in de uitvoeringsprogramma's VTH zichtbaar meten en rapporteren.

In de komende jaren wordt het omgevingsrecht vereenvoudigd en gebundeld in één wet, de Omgevingswet. In dit nieuwe stelsel komen er minder vergunningen, meer zorgplicht en meer algemene regels. Er zal een omslag komen van vergunningverlening (meer vergunning vrij) naar toezicht, handhaving en partnerschap. Het vraagt ook een ontwikkeling van onze medewerkers om nog meer vanuit de initiatiefnemer te kijken, van buiten naar binnen. In nauwe samenwerking met inwoners en bedrijven worden oplossingen bedacht.

Gebiedsgerichte handhaving blijft voor ons een aandachtspunt en werkwijze voor de komende jaren, zoals ook is toegepast in het gebied rondom de Goyergracht.

In 2022 wordt een nieuw Beleidsplan Vergunningen, Toezicht en Handhaving opgesteld met scope 2023 -2026. Cruciaal is dat dit plan omgevingswet-proof wordt opgesteld. Een van de speerpunten is dat we meer kijken naar het effect van maatregelen en acties op ons beleid en omgeving en bijvoor-

beeld minder naar enkel het aantal controles zelf. Inwoners dienen voortaan zelf digitaal via het landelijke Omgevingsloket een aanvraag voor een omgevingsvergunning in, de overheid dient te zorgen dat ze achter de schermen de verschillende onderdelen en deel-vergunningen organiseert. Grote initiatieven gaan we eerst met de initiatiefnemer bespreken aan de zogenaamde omgevingstafel, waarin we samen het initiatief verkennen en kijken wat er vooral wel kan en hoe

De **top 5 van grootste ergernissen** van onze bewoners zullen een belangrijk uitgangspunt zijn voor onze handhaving. Daarnaast zullen bij notoire overtreders en overlastgevers de boetebedragen (binnen de wettelijke mogelijkheden) fors worden verhoogd (bijv. bij het opleggen van een dwangsom of bestuurlijke boete).

BOA-capaciteit

BOA's dragen zorg voor het lokaal toezicht en de handhaving in de openbare ruimte in het kader van veiligheid en leefbaarheid. De BOA's zijn ook de oren en ogen op straat en in de polder als het gaat om het signaleren van (potentieel) illegale activiteiten.

In totaal moet er voldoende BOA-capaciteit zijn voor de gekozen prioriteiten. In het **programma Veiligheid** is al stilgestaan bij de uitbreiding van de capaciteit.

Versterken BEL Combinatie

We krijgen voor de jaren 2023 – 2025 in de Septembercirculaire extra middelen vanuit het Rijk om de gevolgen van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging (Wkb) op te vangen. We willen samen met Laren en Blaricum deze gelden gezamenlijk inzetten om de BEL Combinatie te versterken.

We denken hierbij aan extra formatie, zodat gedurende de implementatie het reguliere werk door kan gaan (de winkel blijft open tijdens de verbouwing). We werken dit nog concreet uit maar denken aan extra capaciteit voor o.a. 1 fte communicatie (participatie), 1 fte vergunning, extra capaciteit BWT (0,5 fte) en voor RO extra capaciteit (2 fte) om de voortgang van onze projecten te borgen.

De middelen zijn tot en met 2025, waarna we gaan evalueren. De extra inzet voor BWT en communicatie lijkt structureel wenselijk, we dekken die voor 2026 uit de reserve Omgevingswet.

Financiële paragraaf

Publiek, vergunning & handhaving	2023	2024	2025	2026
Milieuleges	pm	pm	pm	pm
Leges omgevingswet (bouwleges)	pm	pm	pm	pm
Omgevingswet	10.000	10.000		
uit reserve omgevingswet	-10.000	-10.000		
Formatie RO, V, BWT, Comm.	150.000	150.000	150.000	75.000
Transitie omgevingswet (sept.circ.)	-148.241	-148.241	-148.241	0
uit reserve omgevingswet				-75.000
Vergoeding Wkb (sept.circ.)	-9.883	-9.883	-9.883	-9.883
Budgettaire effect	-8.124	-8.124	-8.124	-9.883

Bedrijfsvoering

Maatschappelijke opgave conform global goals

Visie

Onze ambtelijke organisatie kantelen we van uitvoering naar regie, waardoor we mee kunnen blijven doen met alle (nieuwe) wettelijke en maatschappelijke ontwikkelingen. Onze medewerkers staan ten dienste van onze gemeenschap en onze inwoners.

Ontwikkelingen

Het BEL Bestuur heeft in het voorjaar aan de directie van de BEL Combinatie gevraagd om in beeld te brengen wat op korte en lange termijn nodig is om te komen tot een toekomstbestendige en stabiele organisatie. Het doel hiervan is enerzijds dat de organisatie zich snel en flexibel kan aanpassen aan dat wat moet om kwalitatief goede diensten en producten aan de drie gemeenten en haar inwoners te leveren. Anderzijds dat ook bij nieuwe vragen, crisis en knelpunten de BEL Combinatie snel kan inspelen op de opgaven. De directie, MT en medewerkers zijn hiermee aan de slag gegaan en dit zal in september 2022 resulteren in een toekomstperspectief van de BEL Combinatie.

Voor 2022 zijn de volgende prioriteiten benoemd.

1. Orde op zaken
2. Leiderschap en persoonlijk leiderschap
3. Digitaliseren
4. Eigen team thema's vaststellen en vervolgen
5. Vertalen coalitie- en collegeprogramma's

In september zal het meerjarig perspectief van de BEL Combinatie worden gepresenteerd: de visie over de toekomst waarbij ingegaan wordt op de koers van de BEL Combinatie, de opdrachtgeversrol (het OG-ON), de arbeidsmarkt en personeelsbeleid, dienstverlening, digitalisering en de vertaling van de collegeprogramma's.

Uiteraard worden de gemeenteraden de komende jaren over dit proces, de consequenties ervan en de resultaten geïnformeerd. Het toekomstperspectief dat in september wordt gepresenteerd aan de hand van ambitie-scenario's krijgt vervolgens een plek in onze Begroting 2023 en Meerjarenbegroting 2024-2026. De wensen uit de andere sporen krijgen of een plek binnen de BEL-begroting (herschikken budgetten) of zal bij de Kadernota 2024 worden betrokken.

Het door de gemeenteraad gekozen ambitieniveau voor de BEL Combinatie met een lange termijn toekomstbeeld op diverse thema's leidt samen met een analyse van de knelpunten in de organisatie tot een meerjarig organisatie-ontwikkelprogramma.

Bestuurlijke planning

Er zal intern stevig worden ingezet op het werken volgens de bestuurlijke planning. Dit betekent dat er inzichtelijk zal worden gemaakt wanneer wat gereed moet zijn, wat daarvoor dient te gebeuren (zowel ambtelijk als bestuurlijk) en de interne beheersing wordt hierop ingericht. Dit zal de toereikendheid en betrouwbaarheid van de bestuurlijke informatievoorziening en besluitvorming ten goede komen. Ook geeft het duidelijkheid en houvast voor de ambtelijke organisatie.

Digitalisering

Digitalisering biedt kansen op laagdrempelige gemeentelijke dienstverlening, nieuwe manieren om bewoners te betrekken bij gemeentelijke projecten en om op een nieuwe manier met maatschappelijke vraagstukken aan de slag te gaan. Denk hierbij aan het digitale huishoudboekje, online jongerenwerk of mobiliteitsdiensten. Het biedt ook kansen om onze dienstverlening te innoveren en te verbeteren zonder dat dit ten koste gaat van persoonlijk contact, bijvoorbeeld op het vlak van (jeugd)zorg of Wmo. Digitalisering kan gemak bieden en zorgt voor werk.

Tegelijkertijd beseffen we dat er digitale ongelijkheid is: niet alle inwoners zijn digitaal even vaardig of hebben evenveel toegang tot internet, ondanks dat dit inmiddels een basisbehoefte is. Een smalle portemonnee mag geen reden zijn om digitaal niet mee te kunnen doen.

Digitale vaardigheden

We bieden binnen het minimabeleid **internet** aan voor gezinnen met schoolgaande kinderen en we blijven leerlingen en volwassenen driejaarlijks laptops en toebehoren verstrekken via de bijzondere bijstand.

We zorgen ervoor dat in de (semi)publieke ruimte zoals Huis van Eemnes/Bibliotheek en het gemeentehuis/BEL-kantoor **voldoende plekken zijn met gratis internet**.

Wij vinden het belangrijk om te investeren in **digitale vaardigheden en (social-) mediawijsheid** van bijvoorbeeld ouderen en jongeren. Daarom ondersteunen we de bibliotheek en maatschappelijke organisaties om cursussen, digitale hulp of maatjesprojecten te organiseren voor bewoners die aan hun online weerbaarheid willen werken – denk aan online pesten of fraude – en digitaal vaardiger willen worden.

Digitale gemeente

De informatie en dienstverlening van de gemeente voldoet minimaal aan de wettelijke eisen voor **digitale toegankelijkheid**. Daarnaast kunnen bewoners als ze dat wensen altijd telefonisch of aan de balie terecht.

We gaan aan de slag met **digitale risico's** zoals *grooming*, hacken en fraude en versterken de digitale weerbaarheid in de gemeente en onze organisatie. We doen een jaarlijkse stresstest om onze systemen te testen, eventueel met de hulp van ethische hackers. Op het vlak van bijvoorbeeld crisisbeheersing en veiligheid spelen we in op digitale ontwikkelingen.

We verbeteren onze opslag en ontsluiting van gegevens om te voldoen aan de **Wet open overheid** (Woo) en de **archiefwet**. We werken verantwoord en bewust zoveel mogelijk met open data en maken informatie goed vindbaar en doorzoekbaar.

We benutten data om ons beleid en investeringskeuzes te onderbouwen en nieuwe oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen te ontwikkelen. Daar waar mogelijk met partijen samen.

Versterken BEL Combinatie

In de voorstellen tot versterking van de BEL Combinatie is o.a. extra formatie opgenomen voor het team HRM, DIM, naast investeringen in ICT, om deze zaken met kracht ter hand te nemen.

De inhuur van externe deskundigheid wordt zoveel als mogelijk beperkt. In principe moeten alle taken uitgevoerd kunnen worden door de eigen ambtenaren passend bij de schaal van de BEL Combinatie. Wanneer externe deskundigheid moet worden ingehuurd, omdat deze kennis ontbreekt in de organisatie, zal zoveel mogelijk worden uitgegaan van een leersituatie om de kennis binnen de organisatie te verkrijgen en te behouden door middel van die inhuur. Uitzondering hierop vormt specialistische kennis of vaardigheden die ad-hoc of projectmatig nodig zijn.

Financiële paragraaf

De financiële gevolgen van spoor 1 van de MJON / Ontwikkelnota BEL Combinatie zijn opgenomen als stelpost in de begroting en worden met de DVO-uren 2023 verdeeld over de verschillende programma's.

Mobiliteit

Maatschappelijke opgave conform global goals

Visie

Een goed functionerend, veilig en duurzaam verkeer en vervoersysteem in Eemnes.

Ontwikkelingen

Nederland is een fietsland bij uitstek. Nergens ter wereld is het aandeel van de fiets in het totale aantal verkeersbewegingen zo hoog. Er zijn in ons land meer fietsen dan mensen, en mede dankzij de opkomst van de elektrische fiets (en scooter) leggen Nederlanders steeds grotere afstanden af per fiets. Dat alles geeft echter geen reden om tevreden achterover te leunen. Er zijn grote maatschappelijke uitdagingen én kansen. Bijna de helft van alle autoverplaatsingen in ons land is korter dan 7,5 kilometer. Een afstand die voor velen prima te fietsen is. Gemiddeld is de auto vanaf een afstand van 3,7 kilometer populairder dan de fiets. Tegelijkertijd zijn er, ondanks de 22 miljoen fietsen in ons land, mensen die zich geen fiets kunnen veroorloven.

Fietsen als oplossing voor maatschappelijke opgaven

De fiets kan ook een oplossing zijn bij bereikbaar maken van woningbouw. De fiets neemt 28 keer minder ruimte in dan de auto en stoot geen stikstof of andere schadelijke stoffen uit tijdens het rijden. Fietsen is goed voor de gezondheid, in een land waar steeds meer mensen te dik zijn. Fietsen is goed voor de schone lucht, het klimaat en tegen de stikstof, in een land waar we steeds meer tegen milieugrenzen aanlopen. En fietsen scheelt files op de weg en drukte in het openbaar vervoer, nu de files steeds meer terugkeren na corona. In het Nationaal Toekomstbeeld Fiets brengen Rijk en decentrale overheden gezamenlijk de potentie voor zowel de korte als de langere termijn van de fiets in beeld. Het gaat zowel om fietsinfrastructuur (doorfietsroutes en fietsenstallingen) als om fietsstimulering.

Invoeren van het nieuwe 30 (GOW30) Laarderweg

1.000.000 (l) in centrumplan

Steeds meer steden in Europa gaan ertoe over de maximumsnelheid voor het gemotoriseerde verkeer te reduceren naar 30 km/h, ook op drukke wegen in Eemnes. Met een lagere snelheid is de kans op een ongeval kleiner en de impact veel beperkter, zeker voor fietsers en voetgangers. Bovendien draagt een lagere snelheid bij aan andere beleidsdoelen zoals de leefbaarheid in, en aan de mobiliteitstransitie naar een minder autoafhankelijk systeem. Ten slotte is het in sommige gevallen mogelijk ruimte te winnen in Eemnes, doordat bij 30 km/h andere combinaties van verkeersdeelnemers mogelijk zijn. Zo kan soms ruimte worden gewonnen voor vergroening, verblijfskwaliteit of voetgangers. Maar makkelijk is het niet.

De gebiedsontsluitingsweg met een maximum snelheid van 30 km/h (GOW30) is een nieuw wegtype dat kan worden toegepast wanneer een maximumsnelheid van 50 km/h niet veilig of niet wenselijk is

op een weg en waar doorstromen/ontsluiten belangrijker is dan verblijven. De eisen aan de weginrichting van een GOW30 zijn nog niet bepaald. Duidelijk is dat deze niet geheel hetzelfde zijn als die van een erftoegangsweg waar 30 km/h de limiet is. Er zal rekening moeten worden gehouden met de doorstromings- en ontsluitingsfunctie van de weg. CROW zal begin 2023 gereed zijn met het uitwerken van de inrichtingskenmerken.

We gaan in 2023 met de omwonenden, gebruikers en belanghebbenden een plan maken voor de Laarderweg als GOW30. We nemen hierin de uitgangspunten uit het coalitieakkoord mee:

Laarderweg West:

- *Na realisatie van de woningbouw op de Hilt locatie zal de uitvoering hiervan plaats vinden.*
- *De planvorming van een herinrichting van de Laarderweg zal in samenspraak met bewoners, bedrijven en gebruikers worden vormgegeven.*
- *Zorgvuldigheid is het kernwoord bij de noodzakelijke vernieuwing of aanpassingen op alle gebieden*
- *Op korte termijn laaghangend fruit oppakken, zoals punaises verwijderen en bebording aanpassen.*
- *Daarnaast worden de singels aangepast om deze geschikt te maken voor zwaar vrachtverkeer.*

We gaan de hoeveelheid zwaar verkeer terugdringen door alternatieve routes mogelijk te maken. Daarnaast gaan we in overleg met ondernemers om de beste werkwijze te zoeken: venstertijden, vaste routes en/of beperkingen op de omvang van vrachtwagens. Daarbij wegen we verkeersveiligheid, milieu, geluid en de belangen van ondernemers nadrukkelijk mee.

We bekijken of en in hoeverre we elementen van Tour de Force (meer ruimte voor voetgangers en fietsers) hierbij kunnen betrekken.

Mobiliteit: verandering naar fiets en openbaar vervoer

Mobiliteitsverandering is onontkoombaar: minder autogebruik en -bezit en meer gebruik van fiets en openbaar vervoer. Het gebruik van de fiets binnen onze regio moet de standaard keuze worden. We sluiten hierbij aan bij de plannen van de provincies om het (snel)fietsnetwerk verder uit te breiden.

Om het gebruik van de fiets te bevorderen wordt aandacht besteed aan doorfietsroutes en aan goede en veilige fietsroutes, specifiek voor schoolgaande kinderen en jongeren. En ook aan het instellen van een fietsparkeernorm bij nieuwbouw; ketenmobiliteit en voldoende fietsparkeren bij de HOV en OV-haltes en meer fietsparkeervoorzieningen.

Daar waar behoefte is, realiseren we meer fietsparkeerplaatsen/ fietsnietjes, deze plaatsen we zo efficiënt mogelijk in de buitenruimte. Ook zorgen we bij druk bezochte locaties voor voldoende oplaadpunten voor de elektrische fiets.

Bij nieuwe woningbouw worden consequent de voordelen die de fiets kan bieden bij de ontsluiting daarvan benut.

Het is voor de **sociale functie van het OV** belangrijk dat het wijkontsluitend OV na de aanleg van het HOV intussen op peil blijft, zeker voor mensen die minder goed ter been zijn. We staan daarbij open voor innovatieve vormen van OV mits die echt een goed alternatief vormen voor de lijnbus.

Ten behoeve van verkeersveiligheid, leefbaarheid en duurzaamheid is voor de auto **30 km/u de norm voor woonstraten. Bij nieuwe woningbouwplannen of grootschalige herinrichtingsprojecten zal ook worden overwogen om een erf in te stellen waarbij 15 km/u de norm is.** In het mobiliteitsbeleid zijn alle bestemmingen bereikbaar, maar verblijfskwaliteit en leefbaarheid wegen zwaarder dan doorstroming en het faciliteren van doorgaand autoverkeer.

Fietsen naar het werk

In samenwerking met werkgevers, waaronder wijzelf als gemeentelijke werkgever, stimuleren wij de fiets als onderdeel van hun woon-werkverkeer. Fietsen naar het werk is goedkoper voor medewerkers, scheelt drukte in de spits en levert gezondheidsvoordeel op. De nieuwe HOV-haltes bieden een uitgelezen mogelijkheid voor de combi OV/fiets in het woon-werkverkeer. Uit onderzoek blijkt dat regelmatig fietsen naar het werk de fitheid verhoogt en in veel gevallen genoeg is om te voldoen aan de beweegrichtlijnen van de Gezondheidsraad. Fietsen naar het werk zorgt daarmee direct voor lager ziekteverzuim op de werkvloer. Het advies vanuit het Rijk is om als werkgever vanaf komend jaar de hoge kilometervergoeding van 21 cent per fietskilometer aanbieden. Zo wordt het ook financieel aantrekkelijk om te fietsen naar het werk.

Mobiliteit: duurzaam en gezond

We stimuleren **deelmobiliteit** als alternatief voor de eigen auto. Gebruiksgemak en toegankelijkheid staan hierbij voorop, zeker voor mensen met een kleine portemonnee. Onze ambitie is dat een deelauto in 2030 normaler is dan een eigen auto.

In Leusden, Soest en Soesterberg start een proef met deelscooters, we gaan onderzoeken of dit voor Eemnes, in combinatie met Laren en Blaricum-dorp, een oplossing kan zijn. Vooral het vervoer naar de HOV-haltes kan zo fijnmaziger worden.

We maken volop ruimte voor de voetganger door **groene ommetjes en een hoofdwandelnetwerk** te ontwikkelen dat belangrijke voorzieningen en centrumfuncties makkelijk, toegankelijk en veilig bereikbaar maakt.

We zorgen ervoor dat de laadinfrastructuur gelijke tred houdt met de groei van het aantal elektrische auto's.

We bestrijden ongelijke toegang tot mobiliteit (**mobilitétsarmoede**) die veroorzaakt wordt door een smalle portemonnee, een fysieke of cognitieve beperking, een taalachterstand of slechte verbindingen. We kijken hoe we de fietslessen en de fietsdeals (betaalbare fietsen voor minima) kunnen uitbreiden zolang er vraag naar is. En we stimuleren betaalbare aanbiedingen van deelmobiliteit.

We blijven ons structureel inzetten voor een **verkeersveilige gemeente**. Lagere maximumsnelheden dragen daaraan bij. In het bijzonder hebben we aandacht voor schoolroutes en -omgevingen. We

helpen zo veel mogelijk scholen aan schoolzones en ondersteunen de verkeersexamens voor leerlingen in groep zeven. Samen met scholen stimuleren we ouders en kinderen om lopend of fietsend naar school te komen en om lopend of fietsend naar sportaccommodaties te gaan (ook voor het gymonderwijs).

Verkeersveiligheid: Relatief kleine knelpunten kunnen voor inwoners heel belangrijk zijn. We gaan hierover in gesprek om te bekijken of oplossingen op buurtniveau mogelijk zijn.

Zuidelijke ontsluiting

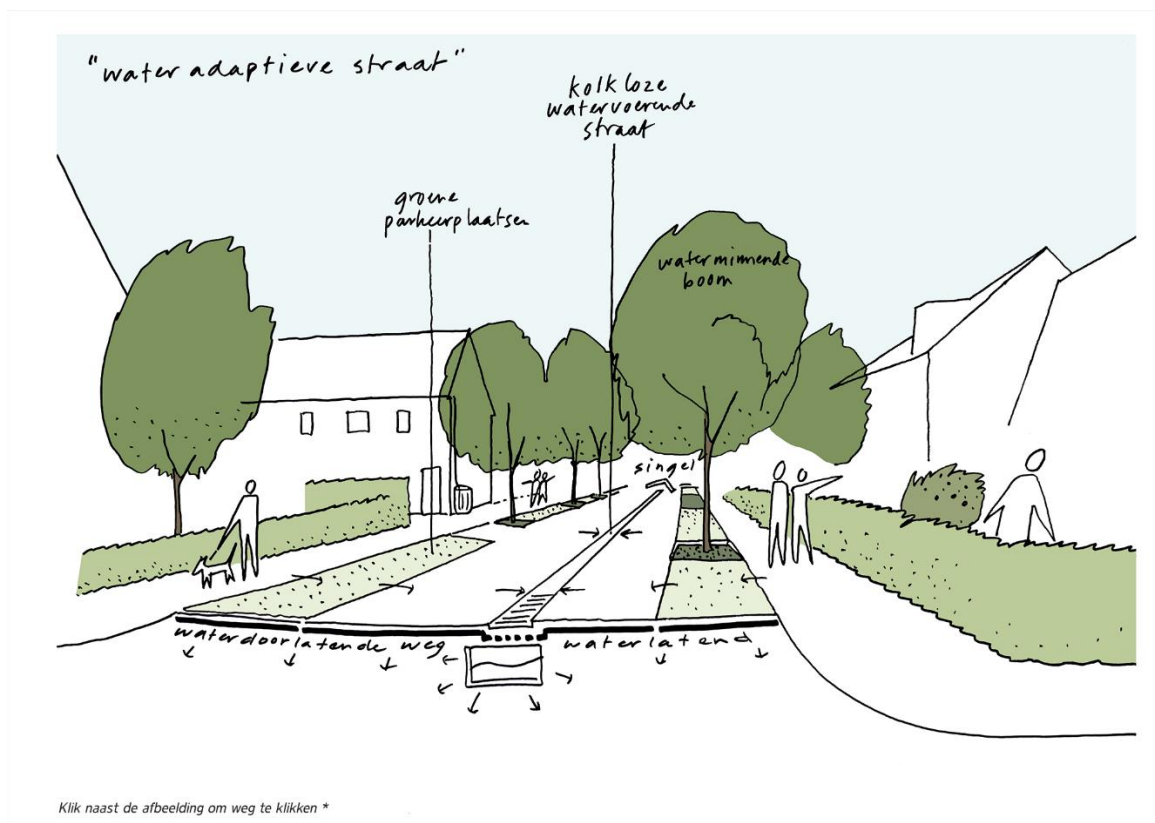
We werken de globale plannen voor het doortrekken van de Zuidersingel richting de Eikenlaan verder uit en kiezen voor een zo landschappelijk mogelijke invulling van het tracé met gescheiden fiets- en ruiterspaden. Tevens nemen we het verbeteren van de fietsverbinding aan de oostzijde van de A27 mee in de plannen, via de Rijksweg (nu al fietsverbinding met Hilversum), maar ook noordelijk richting Laren en de HOV-halte.

De zuidelijke ontsluiting voorziet in een 2e ontsluiting van Zuidpolder/Zuidpolder Zuid en het bedrijventerrein en vermindering van het doorgaande verkeer over de Wakkerendijk en de Laarderweg. RoyalHasKoning DHV berekende in de verkeersanalyse zo'n 10 tot 20% minder verkeer via de Wakkerendijk, 5 - 10% minder verkeer op de Laarderweg en 50% minder verkeer in de straten aan de oostzijde van de oude kern (bijv. in de Raadhuislaan). We maken de weg in ieder geval planologisch mogelijk en leggen de gemeenteraad een voorstel voor om bij de start van Zuidpolder-Zuid te starten met (geheel of gedeeltelijke) aanleg. Als eerste wordt in 2023 het kruispunt Eikenlaan/Wakkerendijk hierop aangepast.

Centrumplan Eemnes

€ 2.123.000 (I) excl. riool

In de begroting zijn diverse posten opgenomen om het centrumgebied van Eemnes klimaatbestendig in te richten en tegelijk knelpunten en wensen aan te pakken. We willen de kruising Laarderweg – Minnehof sociaal veiliger maken, het voorplein Minnehof vergroenen tot een verblijfsgebied, de Braadkamp van parkeerplaats naar verblijfsgebied omvormen en het Plantsoen revitaliseren (noodzakelijk groot onderhoud). Tegelijk pakken we de Laarderweg aan, nemen we de herinrichting van de Veldweg (na oplevering Hiltlaan) en Raadhuislaan-Oost (tussen Plantsoen en Wakkerendijk) ter hand. We vervangen het riool en nemen klimaatmaatregelen.

Ingrijpende plannen die een goede voorbereiding vergen, goede participatie en waarvoor we externe expertise gaan inhuren. De raad krijgt de keuze uit enkele varianten afhankelijk van de mogelijkheden.

De budgetten zijn indicatief opgenomen in de begroting:

Kruising Minnehof – Laarderweg	€ 500.000
Braadkamp	€ 150.000 (na amendement) en € 600.000 (riool, klimaat)
Plantsoen	€ 158.400 (elementen), € 39.600 (groen) en € 594.000 (riool en klimaat)
Laarderweg	€ 1.000.000 (wegen en groen) en € 2.500.000 (riool, klimaat)
Raadhuislaan – Oost	€ 275.000 (elementen) en riool PM
Veldweg	€ 300.000 (elementen) en riool PM

Als eerste prioriteit nemen we in 2023 de kruising Braadkamp op de schop: Om de verkeersveiligheid, met name van het langzaam verkeer, te verbeteren zal voor deze kruising een andere inrichting moeten komen. Eén die veiliger en overzichtelijker is. Direct aansluitend gaan we aan de slag met Braadkamp en Plantsoen.

GVVP: oppakken diverse onderdelen	€ 29.500 (S)
-----------------------------------	--------------

De uitwerking van de prioriteiten uit het GVVP wordt ook de komende jaren, in samenhang met de hiervoor beschikbare budgetten, ter hand genomen. Wij willen geen grote infrastructurele aanpassingen doen aan het cultuurhistorische gedeelte van Eemnes (waaronder Meentweg en Wakkerendijk). Wel willen we de ontsluiting van Eemnes ook voor de toekomst goed organiseren.

In het vigerende GVVP staan nog enkel onderdelen die we nog niet ter hand hebben genomen. In plaats van het opstellen van een nieuw GVVP/ Mobiliteitsvisie richten we onze energie op het aanpakken van de knelpunten in 2023 die nog open staan. We gaan het bestaande GVVP een update geven. Hierbij vullen we het plan aan waar nodig en stellen we als prioriteit voor de komende collegeperiode dat wat er nog van het bestaande GVVP uitgevoerd wordt. Het college wil meer inzetten op het stimuleren van de fiets en verkeersveiligheid. Met de update van het GVVP/ Mobiliteitsvisie stellen we opnieuw prioriteiten voor de komende collegeperiode.

(Nieuwe) ontwikkelingen

Kruising Noordersingel – Barbeelstraat: we kijken naar een verbeterde oversteek voor fietsers en een goede auto-ontsluiting van de Barbeelstraat en (op termijn) voor de uitbreiding aan de Noordkant op de Noordersingel. Ook de ontsluiting voor de landbouw vanaf de Meentweg via de Stachouwerweg naar de Noordersingel wordt hierin meegenomen.

We investeren € 375.000 voor het optimaliseren van de fietsstructuur aan de Noordersingel en aan de Stadwijk singel en vragen hiervoor subsidie aan bij de provincie. In het GVVP was hiervoor € 300.000 geraamd, maar vanwege inflatie verhogen we dit. Op onderdelen zijn er al verbeteringen doorgevoerd in de afgelopen periode.

We trekken € 75.000 uit om de kindlinten te herstellen en nieuwe kindlinten aan te brengen tussen de scholen en Huis van Eemnes / Centrum / Sportfaciliteiten.

Landbouwverkeer: De route via de Meentweg en Gooyerweg en verder wordt momenteel beperkt gebruikt door landbouwverkeer. Dit komt omdat het bruggetje ter hoogte van de Meentweg/Oostermeent/Gooyerweg te smal is en dat het veelal brede landbouwverkeer deze route niet kan afleggen. We onderzoeken of met een investering van € 125.000 de brug Meentweg – Gooyerweg geschikt kan worden gemaakt voor landbouwverkeer.

Brug over de Vaart

in begroting

De brug over de Vaart, voor het landbouwverkeer, zal deze periode zo snel mogelijk worden gerealiseerd om de Meentweg en Wakkerendijk te ontlasten.

Poort van Baarn

We liften mee op de herinrichting van de Poort van Baarn, waarbij de afslag A1-Wakkerendijk veiliger wordt gemaakt. We verbeteren de fietsoversteek en de kruising Wakkerendijk – Eikenlaan zodat het verkeersveiliger, overzichtelijker en voorbereid is op de toekomst. Daarnaast passen we de inrichting van de ventweg aan en verbeteren de zichtbaarheid van de komgrens. De investering maakt onderdeel uit van het plan zuidelijke aansluiting Zuidersingel.

Tour de Force

We haken aan bij het Nationaal Toekomstbeeld Fiets (NTF), wat op 3 mei 2022 definitief is vastgesteld. De komende periode wordt onder de noemer Tour de Force uitgewerkt welke vervolgacties worden ingezet. Het NTF is het begin, gemeenten, rijk, provincies en maatschappelijke partners willen met elkaar daadwerkelijk aan de slag om projecten te realiseren en de Schaalsprong Fiets mogelijk maken. Het NTF gaan we gebruiken om de kracht van de fiets volop te benutten in het oplossen van actuele maatschappelijke opgaven. De fiets kan een stevige bijdrage leveren aan de bereikbaarheid van Eemnes en het landelijk gebied, bereikbaarheid van nieuwe woningen, een gezonde en gelukkige bevolking, beperking van de klimaatverandering, een stikstofarme omgeving en een inclusieve samenleving. Veel ambities en we proberen onze investeringen in het verbeteren van de fietsstructuur in Eemnes en de veiligheid onder te brengen in de provinciale uitvoeringsplannen.

We hebben een voorlopig investeringsbudget van € 350.000 beschikbaar voor cofinanciering en het uitwerken van voorstellen.

De fiets moet de meest aantrekkelijke vervoerswijze op afstanden tussen de 1 en 15 km worden. Daarom moet de hele reis kloppen (fietsnetwerk en stalling), alleen dan wordt de fiets een vaste waarde.

Anders reizen binnen een straal van 15-20 km kan als de fiets vaker als vervoersmiddel voor deze afstanden wordt gezien of de combi HOV/fiets. Ontwikkelingen, zoals de elektrische fiets, zorgen voor een verdere groei van het fietsgebruik. Doelstelling van de Provincie Utrecht en de regio Amersfoort (Regionaal Ruimtelijke Visie) is een verdubbeling van het fietsgebruik in het woon-werkverkeer in 2030 ten opzichte van 2011. Het regionaal fietsbeleid verdient ook vanuit de gemeente Eemnes een stevige impuls. Wij willen dit doen door de kwaliteit van het bestaande (snel)fietsnetwerk in Eemnes te verbeteren en door het aanleggen van ontbrekende schakels.

Verkeersveiligheid: risicoanalyse

€ 25.000 (I)

Een van de pijlers in het Strategisch Plan verkeersveiligheid (SPV) is dat er meer 'risico gestuurd' wordt. Met als doel om risico's in het verkeer structureel terug te dringen, in plaats van maatregelen te treffen nadat er ergens ongevallen hebben plaatsgevonden. Een voorwaarde voor subsidie is dat een gemeente een risico gestuurde aanpak hanteert op basis van een verplichte risicoanalyse. Het ministerie van IenW zet een ondersteuningsprogramma op voor gemeenten. Wij zullen van dit programma gebruik maken.

De nieuwe subsidiesystematiek is gebaseerd op basis van de hoeveelheid kilometers wegen in beheer, dat geeft kleinere gemeenten als Eemnes een betere kans om aanspraak te maken op de subsidie. De GOW30 aanpak van de Laarderweg zou op basis van de verplichte risicoanalyse mogelijk subsidiabel kunnen zijn.

We starten met de verplichte risicoanalyse die daarna als basis dient voor ons beleid om de verkeersveiligheid in Eemnes te bevorderen.

Inhaalslag onderhoud wegen, fietspaden

€ 150.000 (I)

Op basis van het Beheerplan Wegen en de ambities rondom veiligheid en bevorderen fietsverkeer gaan we gericht enkele knelpunten verbeteren. Hiervoor nemen we in 2023 – 2025 jaarlijkse een budget op van € 50.000.

Wijkschouwen

€ 1.050.000 (I) / 60.000 (S)

Enkele jaren terug zijn er wijkschouwen gehouden en is het openbaar gebied opgeknapt. We gaan wederom starten met de wijkschouwen in een aantal gebieden. Op basis van een nog op te stellen beheerplan '23-'28 zetten we de wijkschouw gericht in om samen met bewoners, corporaties, politie en overige stakeholders integraal verbeterplannen te maken voor de openbare ruimte. Denk aan fietsstraten, vergroenen, klimaatadaptatie, etc. We gaan uit van een budget van € 350.000 per schouw.

Plein Willemserf

€ 100.000 (I) / 3.000 (S)

Het plein aan Willemserf kan in onze ogen een opknopbeurt en vergroening gebruiken, we willen samen met de omwonenden het plein tot een aangenaam verblijfsgebied maken. We reserveren hiervoor € 100.000.

HOV-hub

€ 7.500 (S 2024)

In de tweede helft van 2022 wordt na de aanbesteding gestart met de aanleg van de HOV-haltes, P+R-voorzieningen aan beide zijden van de A27. Hiermee krijgt Eemnes een sterk verbeterde directe verbinding met het R-net en met de Uithof (spits).

Voor het onderhoud van de HOV-haltes nemen we met ingang van 2024 een stelpost op.

Robuuste aansluiting A27- Zuidersingel

In 2022 wordt, zoveel mogelijk gecombineerd met de aanleg van de HOV, gestart met een robuuste verkeersafwikkeling (i-VRI's) van de afslag. Hiermee wordt de doorstroming op het noordelijk deel van de A27 verbeterd, worden de files op de afrit en aansluiting Zuidersingel voorkomen, wordt de kruising met Zuidersingel en kruising Stadwijkensingel veilig gemaakt voor auto, fiets en voetganger. Een majeure investering in de bereikbaarheid van Eemnes.

Entree van Eemnes

€ 50.000 (I)

Onderzocht zal gaan worden hoe de entree van Eemnes verlevendigd en/of opgefrist kan worden. Uitgangspunt hierbij is dat de entree van Eemnes je welkom heet en waarbij de openbare ruimte

wordt verbeterd en de verkeersdeelnemers eraan worden herinnerd dat ze onze leefomgeving binnenrijden.

Versterken BEL Combinatie

In de voorstellen tot versterking van de BEL Combinatie is o.a. extra formatie opgenomen voor het team Openbare Ruimte om deze zaken met kracht ter hand te nemen.

Financiële paragraaf

Mobiliteit	2023	2024	2025	2026
Verkeersveiligheid: risicoanalyse	25.000			
Onderhoud wegen	50.000	50.000	50.000	
onderhoud HOV-haltes		7.500	7.500	7.500
Investeringsplanning nieuw	0	20.500	33.175	35.675
Budgettaire effect	75.000	78.000	90.675	43.175

Mobiliteit investeringen	investering	2023	2024	2025	2026	
extra t.o.v. begroting						
Laarderweg GOW30	250.000	overleg	aanleg	7.500	7.500	40 jaar
Centrumplan 20% inflatie/stelpost	531.000	plan	16.000	16.000	16.000	40 jaar
GVVP: kruising Barbeel - Noordersingel	375.000	overleg	aanleg	20.750	20.750	20 jaar
GVVP: kindlinten	75.000	aanleg	5.000	5.000	5.000	20 jaar
GVVP: brug Meentweg - Goyerweg	125.000		aanleg	3.800	3.800	40 jaar
Wijkschouwen	350.000	schouw	20.000	20.000	20.000	20 jaar
Wijkschouwen	350.000		schouw	20.000	20.000	20 jaar
Wijkschouwen	350.000			schouw	20.000	20 jaar
Plein Willemserf	100.000	plan	3.000	3.000	3.000	40 jaar
Entree van Eemnes	50.000	aanleg	5.250	5.250	5.250	10 jaar
Afschrijving uit reserve projecten			-28.750	-68.125	-85.625	
Effect op begrotingssaldo	2.556.000	0	20.500	33.175	35.675	

Groene leefomgeving

Maatschappelijke opgave conform global goals

Visie

Borgen van het groene karakter van Eemnes en de groene woonomgeving in Eemnes verbeteren.

Ontwikkelingen

Een gezonde leefomgeving vraagt om een langetermijnvisie. de effecten van ingrepen in de leefomgeving laten vaak lang op zich wachten. Waar een fitnessapparaat geïnstalleerd wordt, kan morgen iemand sporten. Maar waar een boom geplant wordt, is pas over 5 of 10 jaar merkbaar dat de omgevingstemperatuur lager is. Waar een gezonde wijk gebouwd wordt, heeft over 70 jaar een inwoner die daar is opgegroeid, een grotere kans om gezond oud te worden en minder zorg nodig te hebben.

Het vraagt een andere manier van denken. Door het stellen van (meetbare) doelen op de korte, middellange en lange termijn wint een visie op de gezonde leefomgeving aan kracht en is de implementatie op de lange termijn, in volgende raadsperioden, beter gewaarborgd.

Werken aan de gezonde leefomgeving betekent samenwerking tussen fysiek, sociaal, economisch en volksgezondheidsbeleid. Wij bereiken integraliteit door gebiedsgericht aan de slag te gaan in samenwerking met deze domeinen.

Voldoende groen is prettig voor mens en dier. Door de klimaatverandering hebben we steeds vaker te maken met extremere hitte, droogte en intensieve neerslag in korte tijd. De juiste soort groen kan een grote bijdrage leveren aan het temperen van deze effecten. Meer groen van voldoende kwaliteit zorgt ook voor meer biodiversiteit en een positief effect op de gezondheid en het welzijn van mensen. Wij zetten het beleid zoals opgenomen in de Groenvisie en de aanpak Groen Groeit Mee voort en willen de huidige groenstructuur versterken, verbeteren en goed toegankelijk maken.

In een groeiende gemeente is de openbare ruimte steeds belangrijker als huiskamer voor alle inwoners. Onder het motto 'groen, tenzij' willen we graag dat de groene buitenruimte en het aantal bomen in Eemnes meegroeit met het aantal nieuwe woningen. Immers, een groenere wijk is een fijnere wijk; de afgelopen corona-tijd heeft dit wel bevestigd.

Uitzicht op groen maakt gelukkig; ruimte om te sporten en te wandelen is gezond; een plek om elkaar te ontmoeten is belangrijk voor onze geestelijke en mentale gezondheid. Het groen in onze gemeente wordt divers gebruikt, we wandelen langs de Eemnesser Vaart, sporten in de parken of komen tot rust tussen de velden. De volle grond houdt water vast (na zware regenbuien en voor droge

tijden) en koelt de wijk en straat in een veranderend klimaat. Niet alleen de hoeveelheid groen is belangrijk maar ook de kwaliteit. Dit groen bereikt alleen zijn doel als het van goede kwaliteit is. We kiezen voor zo veel mogelijk inheemse soorten en specifiek onderhoud, om zo de biodiversiteit te bevorderen. Door keuze voor bij-, insect- en vlindervriendelijke bloemsoorten en specifiek maaibeeld zorgen we voor een bijdrage aan het tegengaan van de biodiversiteitscrisis.

We gaan met voorrang aan de slag in straten waar bewoners ambities hebben rond vergroening, in groenarme buurten en waar bewoners het meest last hebben van hittestress. Wij willen samen met de inwoners en alle andere betrokkenen de inrichting van de straten omdenken. We koppelen vergroening zo veel mogelijk aan andere werkzaamheden, bijvoorbeeld rond riolering, toegankelijkheid, energie-infrastructuur, onderhoud, vermindering van parkeerplaatsen en verkeersveiligheid onder het motto 'in één keer goed'.

In samenwerking met de woningcorporatie onderzoeken we hoe we een beter beheer en onderhoud van particuliere (voor)tuinen kunnen bereiken. Daarbij zetten we ook de actie Steenbreek in.

De openbare ruimte klaar voor de toekomst met meer groen en water	€ 15.000 (S)
--	---------------------

De openbare ruimte kan en moet toekomstbestendig worden ingericht. Met meer groen en meer water in het stedelijk gebied van Eemnes zijn we beter opgewassen tegen **hevige regenval, hittestress en langdurige droogte**. Daarnaast zijn ook technische ingrepen, zoals aanpassing van het riool noodzakelijk. We stellen extra middelen beschikbaar om bij herinrichting van de openbare ruimte meteen de opgaven waar te maken. We houden rekening met de ruimte die deze opgaven nodig hebben bij bijvoorbeeld woningbouwprojecten, ook als dat ten koste gaat van parkeerruimte of uitgeefbare kavels.

Ook (groot) onderhoud doen we op een manier die de gevolgen van klimaatverandering opvangt en de leefbaarheid vergroot: door stoeptegels te vervangen door bomen, water en groen. We richten ons daarbij op voet- en fietsverkeer, op gezondheid en natuurinclusief inrichten.

Vergroeningsprojecten doen we samen met de straat/wijk en we zien ook graag initiatieven van bewoners waar we aan bijdragen, inhoudelijk, als aanjager, faciliterend of financieel. Denk hierbij ook aan meer ruimte voor water en infiltratie van regenwater, het versterken van natuur en/of ecologische waarden, het vergroenen van daken.

Alle projecten, van groot tot klein, worden daarom integraal benaderd, ook als het bijvoorbeeld alleen wegonderhoudsproject betreft. Waar liggen de koppelkansen met bijvoorbeeld het klimaat?

We voegen ook de komende jaren extra zitbankjes toe in de openbare ruimte. We creëren de mogelijkheid om zitbankjes op naam te adopteren. Bij de herinrichting van plein Minnehof – Braadkamp – Plantsoen kijken we of we meer water kunnen toevoegen. Wellicht ook in de vorm van een speelelement (bedriegers) die in de avond en winter (koude maanden) buiten werking staat.

We willen de toegankelijkheid waarborgen en verrommeling van de openbare ruimte zoveel mogelijk tegengaan. We kijken kritisch naar de noodzaak van straatmeubilair zoals borden en paaltjes en nemen hiervoor uitgangspunten op in de LIOR (leidraad inrichting openbare ruimte).

We realiseren een groene plattegrond van Eemnes waarop de flora en fauna een plek krijgen, zo bevorderen we de kennis en waardering van onze groene leefomgeving.

Pachtbeleid

Als onderdeel van de Landbouwvisie stellen we een pachtbeleid op waarin we de wensen/eisen formuleren waaraan pachters van de gemeentegrounden moeten voldoen. We denken hierbij bijvoorbeeld aan bloemrijke randen of drassige slootkanten om de flora en fauna te stimuleren. Het pachtbeleid wordt afgestemd op het toekomstig gebruik van de grond, voor goede landbouwgronden kunnen andere eisen gelden dan voor percelen die op termijn bestemd zijn voor woningbouw.

Bladcampagne

Op basis van een evaluatie onderzoeken we hoe we de bladcampagne kunnen verbeteren, bijvoorbeeld door het plaatsen van bladkorven, inclusief goede voorlichting om vervuiling te voorkomen. In de begroting is € 34.000 opgenomen voor een jaarlijkse bladcampagne.

Aanleg bovenwijks speelpark

€ 150.000 (I) / 8.500 (S)

We gaan een zogenaamde 'pumptrack' aanleggen die met name geschikt is voor jonge kinderen en voor stepjes, skateboards, inline skates en BMX-fietsen. Het wordt een goed toegankelijke en (sociaal) veilige pumptrack; vooral ideaal voor jonge kinderen. We kiezen bewust voor twee afzonderlijk te berijden loops, dit heeft als voordeel dat de baan inclusief is.

Bij de keuze voor een locatie en de inrichting van dit speelpark, baseren we ons op de uitgangspunten in het (door de raad vastgestelde) Speelbeleid Eemnes 2020. Hierin is al is een kleine bmx-baan / pumptrack opgenomen. Deze wordt heroverwogen.

Voorbeeld van een pump track

Bewoners aan zet

€ 20.000 (S) / rest incidenteel

We geven **groen in Eemnes een flinke impuls**. In de meerjarenprogrammering maken we plannen voor extra groen (straten, parken). We spannen ons ervoor in om mensen te bereiken in wijken en buurten met relatief veel versterking. Dit is ook van belang voor de klimaatadaptatie.

We richten een **eenvoudig toegankelijk loket** in voor bewoners die plannen hebben voor meer groen in hun straat waaronder geveltuinen, boomspiegels, bomen, meer plek om fietsen te stallen, ruimte voor voetgangers of ontmoetingsplekken. Inwoners die zelf initiatief nemen om hun woonomgeving te vergroenen kunnen hiervoor extra ondersteuning of middelen krijgen. Hiervoor wordt extra geld beschikbaar gesteld. Voorwaarde is wel dat de projecten van voldoende kwaliteit zijn, zodat ze ook daadwerkelijk toekomstbestendig zijn. Wanneer het nemen van initiatief geen vanzelfsprekendheid is, helpt de gemeente inwoners. We zetten de Operatie Steenbreek voort om bewoners te verleiden hun tuinen te vergroenen.

We komen met een nieuwe **regeling voor groene daken** zo laagdrempelig en vindbaar mogelijk en het budget groeit mee met de vraag. De dekking komt uit de rioolheffing.

Ook blijven we vergroening van schoolpleinen stimuleren en mogelijk maken.

We stellen een **netwerk van hoofdvoetgangersroutes** vast die zoveel mogelijk door het groen en langs het water lopen ('groene ommetjes'). We investeren in het revitaliseren en de aanleg van extra plantsoenen. Voldoende plekken voor bankjes, afvalbakken, fietsenstallingen, toiletten en watertap-punten langs deze routes vinden we belangrijk.

Nieuwbouw is natuurinclusief, klimaatbestendig en draagt bij aan de groene investeringen in Eemnes. We geven meer ruimte aan spontane natuur en zaailingen in plaats van alles tot in de puntjes te onderhouden. We zoeken meer ruimte voor heggen en struiken.

De waterrijke singels zijn een belangrijk onderdeel van de openbare ruimte. We zien dat steeds meer verschillende groepen gebruik willen maken hiervan. We gaan aan de slag met het afmaken van de visie rond water inclusief zwemwater en de uitvoering hiervan.

We bekijken hierbij of er ruimte is voor een officieel strand(je) langs de Eem (afzetten stuk rivier) of het weiland tegenover het evenemententerrein inrichten als 'stadsstrand' (uitdiepen en aanbrengen geschikte ondergrond).

We onderzoeken of we binnen de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het open water (door bijvoorbeeld het toepassen van stromend water), de waterkwaliteit van het speeldoe-park langs de ijsbaan kunnen verbeteren. Lukt dat niet, dan moet er een betere waarschuwing komen om oneigenlijk gebruik als zwemwater te ontmoedigen.

Bomen

€ 7.500 (S)

De komende periode willen wij de visie op het behoud van de bomen en de waardevolle bomenlijst actualiseren.

Daarbij zetten we in op kwaliteit in plaats van op kwantiteit. Vooral nu de druk op de openbare ruimte steeds groter wordt, denk aan parkeren, glasvezel, warmtenet of -pompen. Uitbreiding van het aantal bomen is een uitdaging. Aanplant van bomen doen we alleen op een plek met goede (ondergrondse) voorzieningen. Waar mogelijk verbeteren we (in samenhang met groot onderhoud/renovaties van verhardingen / riolering) de groeiomstandigheden van bestaande bomen. Zo kunnen de bomen gezond groot en oud kan worden, en leveren een grotere bijdrage aan straatbeeld, klimaatadaptatie, etc.

Wanneer gezonde bomen gerooid moeten worden kijken we of we deze aan kunnen bieden aan een Bomenbank. Ook bij aanplant gaan we na of we bomen van een bomenbank kunnen betrekken.

Voor elke gekapte boom dient er ergens minimaal 1 boom te worden terug geplant. Onze ambitie is echter het bomenbestand uit te breiden met minimaal 25 stuks in deze periode.

Bij het invullen van die herplantplicht wordt rekening gehouden met het verloren gegane bladvolume en de wenselijke biodiversiteit. Onderzocht wordt of de kap van bomen onder de noemer 'dunning' onder een meldplicht kan worden gebracht. Ook zal er een balans gezocht moeten worden tussen het creëren van schaduw door bomen enerzijds en het mogelijk maken van de plaatsing van zonnepanelen.

De waardevolle bomenlijst wordt aangevuld met bomen die het beeld aan de Wakkerendijk en Meentweg bepalen.

Speel- en doe park Wilgenpad

€ 150.000 (I, GREX)

We realiseren een openbaar sportgebied met jeu de boules, beachvolleybal en openlucht beweegtuin. Hiervoor benutten we idealiter de krabbelbaan naast de ijsbaan.

We gaan opnieuw in gesprek met de IJclub om te bekijken of er een plan voor multifunctioneel gebruik van de ijsbaan voor sport, spel en/of wandelen mogelijk is, mogelijk in combinatie met een skeelerbaan waardoor er sneller geschaatst kan worden bij drie dagen matige vorst. Zie hiervoor het

hoofdstuk Sport, cultuur en vrije tijd. In fase 1 wordt een behoeftenonderzoek uitgevoerd om in te kunnen spelen op de concrete wensen van onze inwoners.

Speelplan

€ 150.000 (I)

De herinrichting van de speelterreinen is inmiddels in volle gang. Ook de komende jaren zullen in overleg met inwoners en kinderen de nodige speelplekken verbeterd worden waarbij zowel herinrichting als groot onderhoud zal plaatsvinden. We denken bij speelplaatsen aan jong en oud. Dus naast dat kinderen volop moeten kunnen spelen, denken we ook aan een beweegtuin voor senioren.

Hierbij baseren we ons op de uitgangspunten in het (door de raad vastgestelde) Speelbeleid Eemnes 2020.

We gaan verder met het uitvoeren van het Speelplan echter reserveren de komende 3 jaar elk jaar € 50.000 extra budget om de gestegen kosten voor speeltoestellen en nieuwere vormen en extra wensen mogelijk te maken.

Karwij

€ 150.000 (I) / 16.000 (S)

Aan de Karwij ligt een (nu nog naamloos) trapveld, groene zone en hondenuitlaatgebied. De beplanting is sleets aan het worden en de kwaliteit van het trapveld is redelijk. We willen samen met omwonenden en gebruikers het gebied een kwalitatieve impuls geven, zodat het ook in de toekomst een gebied is om te spelen, voetballen en te verblijven. We reserveren € 150.000 om het park op te knappen en een fijn en groen verblijfsgebied te realiseren.

Boomgaard Raadhuislân

€ 25.000 (I)

Door capaciteitsgebrek en corona is het er nog niet van gekomen, maar de Boomgaard aan de Raadhuislân willen we de komende periode opknappen en er een groen verblijfsgebied van maken, o.a. voor de bewoners van de nabijgelegen Raads- en Ploegvoren. Maar ook voor de jongeren in de omgeving. We betrekken hierbij ook de groenstrook achter de woningen aan de Ploeglaan, waar mogelijk een klim- en klauter-achtige voorziening kan komen.

Honden: van beste vriend tot overlast

Veel inwoners beleven groot plezier aan hun hond. We hebben op diverse plekken hondenuitlaatgebieden (honden-wc's) en naast de ijsbaan een losloopegebied. Het schoonhouden van deze plekken is onderdeel van het Integraal beheer door Sight. We monitoren de kwaliteit en waar nodig sturen we bij.

Buiten deze hondenuitlaatgebieden geldt er een opruimplicht voor de hondenbezitter. In de top 3 van ergernissen staat evenwel ook de overlast die honden veroorzaken, of liever de hondenbezitter die de uitwerpselen niet opruimt en de hond op plekken laat schijten waar kinderen spelen, rondom scholen of op groene plekken in de bebouwde kom. We gaan gericht(er) handhaven op hondenoverlast en geven hieraan prioriteit

Tegenover de hondenbelasting staan ook de faciliteiten om honden uit te laten. Ook zorgen we voor meer zakjes en afvalbakken. We gaan gericht voorlichting geven over de regels rondom het uitlaten van honden en de voorzieningen die we hiervoor hebben. We bekijken of we kleine hondentoilet met opruimplicht in de buurt kunnen realiseren.

IBOR: Integraal Beheer Openbare Ruimte

€ 75.000 (I)/ € 15.000 (S)

Inmiddels zijn we ruim 2 jaar aan de slag met het IBOR-contract. Uit een tussentijdse evaluatie bleek dat er een grijs gebied is m.b.t. het beheer van het openbaar groen in de buitengebieden. Deze gebieden zijn ook niet meegenomen tijdens de kwaliteitsdiscussie ten behoeve van de aanbesteding van het IBOR contract.

We willen daarom in Q1 van 2023 een grotere evaluatie houden. Deze evaluatie zal zowel gaan over het contract zelf (betreft het een handig contract en hoe werkte dit in de praktijk?) als over de prijzen,

het bereikte beeldkwaliteit, de volledigheid van de te onderhouden kapitaalgoederen (we weten al dat bijvoorbeeld het wegenonderhoud hier niet in zit) en de wederzijdse ervaring over de samenwerking tussen de BEL-combinatie en de huidige aannemer. De uitkomst van deze evaluatie zal bepalend zijn hoe we verder gaan met het IBOR-contract.

Omdat we weten dat niet alle kapitaalgoederen ondergebracht zijn in het IBOR-contract en dat deze ook niet zijn behandeld tijdens de IBOR kwaliteitsdiscussie is het noodzakelijk om deze integrale kwaliteitsdiscussie alsnog te houden.

Daarom willen wij met de verschillende stakeholders (inwoners, gemeenteraad, belangengroepering, de BEL-combinatie, enz.) komen tot een aantal integrale kwaliteitsprofielen over alle kapitaalgoederen (zoals wegen, bomen, groen, straatmeubilair enzovoort) die we binnen de gemeente beheren. Daarna is het aan de raad om een kwaliteitsprofiel te kiezen en deze te laten implementeren.

De uitkomst van een kwaliteitsdiscussie leidt tot een algemeen IBOR-beleidsplan en zal overkoepelend zijn voor de disciplinaire uitvoeringsplannen, zoals het Groenplan of het Wegenonderhoudsplan.

Dit proces doen we graag samen met de andere BEL-gemeenten om zo synergievoordeel te behalen en om kracht van de BEL-combinatie optimaal te benutten.

Dit IBOR beleidsplan is ook van belang voor de wijkshouwen. Het kwaliteitsprofiel is hierin immers al vastgesteld, we kunnen dan samen met de bewoners kijken waar specifiek behoefte aan is. We kunnen daarmee meer maatwerk leveren. En we kunnen daarbij de rollen omdraaien, in plaats van inwonersparticipatie gaan we als overheid participeren in hun plannen. Terug naar de bedoeling van de overheid.

Voor de toename van het areaal in de Zuidpolder, Hiltlaan, Barbeelstraat is in de begroting een stel-post opgenomen.

Polder: ecologisch bermbeheer en regulier bermbeheer / onderhoud	€ 50.000 (\$)
De ambitie is om de bermen in de polder ecologisch en biodivers te gaan beheren in samenspraak met de boeren en andere terreinbeheerders. Dit zal vragen om een ander beleid maar ook een langere termijn horizon dan de komende 4 - 6 jaar.	

Het omvormen naar ecologische bermen gaat in stappen. De eerste jaren wordt vooral ingezet op verschrallen, door het afvoeren van het maaisel. Hoe vaker gemaaid wordt, hoe sneller de verschralling, maar ook hoe hoger de kosten. In deze fase zijn er nog nauwelijks (bijzondere) insecten en (gewenste) kruiden aanwezig het tijdelijk laten liggen is dan niet nuttig en wel kostenverhogend.

Als de bodem schraler is geworden gaan er andere kruiden groeien en komen er meer insecten. Dan geldt dat het voor insecten en de vegetatie gunstig is om het maaisel een paar dagen te laten liggen. Doordat het een tijdje blijft liggen kunnen de zaden rijpen en uit het maaisel vallen. Dit is goed voor de zaadvoorraad in de bodem. Bovendien krijgen dieren die de maaibeurt overleefd hebben de kans een nieuw plekje te zoeken.

Het ecologisch bermbeheer wordt uitgewerkt in een aantal scenario's die eind 2022 met de boeren en andere belanghebbenden worden besproken waarna deze aan de raad worden voorgelegd.

Landbouwvisie

De boeren onderhouden samen een groot deel van het agrarisch en buitengebied in de polder van Eemnes. Deze ondernemers maken bewust de keuze voor landbouw met integratie van landschap, natuur en waterbeheer in hun bedrijfsvoering. Wij zijn in Eemnes trots op onze boeren. Ze vormen een belangrijke schakel in het onderhouden van de polder, voedselproductie en maken een onlosmakelijk onderdeel uit van de dorps cultuur. Voor het beheer van de polder zijn de boeren dan ook onmisbaar, maar ook steeds minder vanzelfsprekend gezien de transitie die de landbouw momenteel moet doormaken. Daarom stellen we de komende periode een landbouwvisie op (zie programma RO en Wonen).

Aanvalsplan Grutto

Onder leiding van oud-minister Winsemius is een aanvalsplan voor de Grutto opgesteld. In de Eem-polder is een redelijk aaneengesloten leefgebied voor de Grutto ontstaan door een intensieve samenwerking tussen de gebruikers (boeren), natuurmonumenten, de provincie en de weidevogelbescherming.

We willen samen met de boeren, de provincie en LNV werk maken van het Aanvalsplan door de boeren reëel te compenseren en door meer boeren over te halen hun bedrijfsvoering af te stemmen op gunstige condities voor de Grutto (en andere weidevogels als kieviet etc.).

2^e fase Groenplan 2017

In de eerste fase van het Groenplan zijn er op veel locatie bloembollen geplant en bermen ingezaaid. Er heeft een uitgebreide verjongingssnoei plaatsgevonden. Veel groenvakken zijn hersteld en/of aangevuld. Er zijn maatregelen genomen om de Eikenprocessierups te bestrijden (mezenkasten, vleermuiskasten, bloemmengsels). Er is een eerste slag gemaakt met het afvoeren van bermmaaisel en slootafval uit de polder, vooruitlopend op het definitief inregelen van de ecologisch bermbeheer. Een aantal plantsoenvakken is omgevormd om tot lagere beheerskosten te komen.

We gaan in 2022 en 2023 aan de slag met de uitvoering van de Tweede fase Groenplan. De rotonde Laarderweg – Noordersingel wordt opnieuw ingericht en verfraaid, er wordt groot onderhoud uitge-

voerd aan de laanstructuren (Noordersingel, Stadwijk singel, Zuidersingel). Op meerdere plekken maken we ruimte (dunnen, vellen) om andere bomen tot volle wasdom te kunnen laten komen. Er worden nog een aantal plantsoenvakken omgevormd en de nevenstructuur krijgt een kwaliteitsimpuls (bollen, kruidenmengsels).

Beschikbaar budget € 200.000.

Invasieve soorten zoals Japanse Duizendknoop

We trekken extra middelen uit om invasieve exoten te bestrijden. Nagagaan wordt voor welke invasieve exoten de gemeente aan zet is, en wat dan een doelmatige en (kosten) efficiënte aanpak is. De aanpak wordt ook opgenomen in het IBOR en voorgeschreven aan anderen die in de openbare ruimte aan het werk zijn. Voorlichting aan inwoners is ook erg belangrijk, om zo nieuwe bronnen en verspreiding vanuit particuliere terreinen te voorkomen.

We gaan na of we deze bestrijden deels als maatschappelijke stage i.s.m. College De Brink/Agrarisch school kunnen opzetten. Ook kijken we of we hiervoor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt kunnen inzetten bijvoorbeeld met behulp van loonkostensubsidie

In de begroting is hiervoor € 20.000 opgenomen.

Versterken BEL Combinatie

In de voorstellen tot versterking van de BEL Combinatie is o.a. extra formatie opgenomen voor het team Openbare Ruimte om deze zaken met kracht ter hand te nemen. Vooral de uitbreiding van het toezicht op het Integrale beheer van de openbare ruimte wordt structureel versterkt.

Financiële paragraaf

Groene leefomgeving	2023	2024	2025	2026
Meer groen, buurtinitiatief	15.000	15.000	15.000	15.000
Bewoners: plantgoed	20.000	20.000	20.000	20.000
Bewoners: groen daken		15.000	15.000	15.000
dekking: rioolheffing		-15.000	-15.000	-15.000
wandelroutes		25.000	25.000	
singels en beleving		10.000	10.000	10.000
bomen groei bestand	7.500	7.500	7.500	7.500
Speelplan	50.000	50.000	50.000	
IBOR - groenplan	75.000	15.000	15.000	15.000
polder: ecologisch bermbeheer	50.000	50.000	50.000	50.000
invasieve exoten	pm	pm	pm	pm
Investeringsplanning nieuw		750	1.500	1.500
Budgettaire effect	217.500	193.250	194.000	119.000

Groene leefomgeving	investering	2023	2024	2025	2026	
Bovenwijks speelpark	150.000	overleg	aanleg	8.250	8.250	20 jaar
Speel en doe park Wilgenpad uit GREX Hilt	150.000	plan	aanleg			
Park Karwij	150.000	schouw	8.250	8.250	8.250	20 jaar
Afschrijving uit reserve projecten			-7.500	-15.000	-15.000	
Effect op begrotingssaldo	450.000	0	750	1.500	1.500	

Milieu, klimaat en duurzaamheid

Maatschappelijke opgave conform global goals

Visie

In Eemnes willen wij voor onze inwoners een duurzaam gezonde leefomgeving creëren. Een leefomgeving met een goede luchtkwaliteit, waar groen en water volop aanwezig is, waar zo min mogelijk geluidsoverlast is, waar het gebruik van fossiele energie maximaal is teruggedrongen en waar mensen zich prettig voelen.

Ontwikkelingen

Er is wereldwijd een klimaatcrisis gaande en de urgentie om maatregelen te nemen, neemt alleen maar toe, om de aarde leefbaar te houden voor de generaties na ons. We gaan al decennia ver voorbij de grenzen van de draagkracht van onze planeet met als gevolg klimaatverandering, klimaatrampen en het afbreken van de biodiversiteit. We hebben geen tijd meer te verliezen: wat we de komende 50 jaar doen zal nog duizenden jaren effect hebben en wat we zeker weten is dat het niet vanzelf goed komt. Wij voelen daarom de verantwoordelijkheid om het onderste uit de kan te halen. Dat doen we door alle mogelijkheden te benutten voor duurzame energieproductie binnen onze gemeentegrenzen. Door met bewoners en ondernemers ambitieus aan de slag te gaan met energiebesparing. Door als overheid een stap naar voren te zetten. En door verder te blijven investeren in lopen, fietsen, openbaar vervoer en elektrisch rijden om het gebruik van de brandstofmotor te verminderen.

Natuurrampen, weerextremen en alarmerende IPCC-rapporten buitelen over elkaar heen. Intussen stijgen de energiekosten en kijken steeds meer inwoners tegen een onbetaalbare energierekening aan. Wij kunnen als gemeente dit niet alleen oplossen. Maar we kunnen wel een maximale bijdrage leveren samen met onze inwoners, corporaties en maatschappelijk partners. Bestrijden van energiearmoede is een ander belangrijk doel van ons klimaatbeleid. Het verduurzamen wordt alleen een succes als iedereen mee kan doen.

Wij vinden het belangrijk dat de overgang naar aardgasvrij en schone stroom voor iedereen betaalbaar is. De overgang heeft op veel mensen een grote impact. Daarom is het van belang nauw samen met de inwoners op te trekken en samen het draagvlak te vergroten. Door gas te geven op isoleren binnen de energietransitie verminderen we het energieverbruik en CO₂-uitstoot. We dragen op deze manier structureel bij aan het voorkomen van energiearmoede. We starten een stevig besparingsoffensief om de energierekening en CO₂-uitstoot terug te dringen.

De komende vier jaar sturen we voor alle locaties die aangewezen zijn voor energieproductie in de ruimtelijke strategie op een regio-brede milieueffectrapportage (MER). We zetten als gemeente een stap naar voren en zijn bereid actief deel te nemen in energieprojecten.

Klimaatbeleid is meer dan energietransitie. We maken een klimaatvisie met heldere en haalbare doelen en een realistisch tijdpad. Belangrijke uitgangspunten voor de energietransitie zijn: geen aantasting van het open polderlandschap, haalbaar, betaalbaar en draagvlak onder bevolking. De eventuele vervolgstappen die nodig zijn voor de langere termijn zullen aan het einde van de raads- en collegeperiode, worden voorgelegd aan onze inwoners, d.m.v. een enquête of andere vorm van participatie.

Realistisch en bereikbaar doel: 60% CO₂-reductie in 2030 ten opzichte van 2009

De wereldwijde klimaatcrisis wordt steeds zichtbaarder. Dit vraagt ook in Eemnes om verdere actie; als eerste door beperking van energieverbruik, maar ook door vergroting van de duurzame energieopwekking. De afgelopen jaren zijn er flinke stappen gezet maar we zijn er nog lang niet. We streven naar minimaal 60% CO₂-reductie in 2030 en stellen hiervoor een concreet stappenplan met concrete acties op. De ambitie om in 2030 klimaatneutraal te zijn blijft onverkort overeind. Met tenminste 70% CO₂-reductie brengen we focus aan en sluiten we aan bij de opgave van het klimaatakkoord. De overgebleven CO₂-uitstoot wordt gecompenseerd, waarmee een klimaatneutraal resultaat wordt bereikt. Als we meer kunnen bereiken zullen we het niet nalaten. Volgens de meest recente data in de Klimaatmonitor zitten we als Eemnes momenteel op een reductie van een kleine 40% ten opzichte van het uitgangsjaar 2009. Dat betekent dus 40% reductie in de afgelopen 12 jaren, een gemiddelde van 3,3% per jaar.

We hebben het ambitieuze doel om in 2050 volledig circulair te zijn, in 2030 maximaal de helft aan primaire grondstoffen te gebruiken en onze maximale bijdrage te leveren aan het halen van nationale en internationale doelstellingen ten aanzien van CO₂-reductie.

We vinden het belangrijk dat iedereen mee kan doen, ook als het gaat om het klimaat. Juist voor mensen met een smallere beurs moeten de energielasten door goed beleid en extra inzet worden verlaagd en moet energiearmoede worden voorkomen. Zo houden we de energietransitie sociaal.

We richten ons op een isolatie-offensief en op het voorkomen van energieverstopping. We stimuleren samen met het Rijk verhuurders en eigenaren hun woningen te isoleren. Blok voor blok, straat voor straat.

We zorgen dat eigenaren makkelijk toegang krijgen tot informatie om hun huis te verduurzamen, bijvoorbeeld door subsidierelatieurs en door de energiecoaches van Eemnes Energie. De verordening van de duurzaamheidslening wordt geactualiseerd. Door deze actualisatie bieden we inwoners de mogelijkheid om hun woning te verduurzamen. We stimuleren wijkaanpakken en straat voor straat isoleren, inclusief communicatie en bewustwordingscampagnes.

We informeren bewoners zodat zij gebruik maken van natuurlijke momenten (bijvoorbeeld als mensen verhuizen of verbouwen) om te isoleren of andere duurzame maatregelen te treffen.

Met de aanpak 'Energiehulp' willen we zoveel mogelijk inwoners helpen om maatregelen te treffen om hun energierekening te verlagen. Dit doen we met de beschikbare middelen vanuit het rijk. Daarom breiden wij de doelgroep uit die in aanmerking komt voor de Klimaatroute (ook wel FIX-brigade genoemd). Waar mogelijk werken we samen met lokale partijen.

In aanvulling op de Transitievisie warmte worden er ook plannen gemaakt waarbij energiebesparing, klimaatadaptatie en een toekomstbestendige woning centraal staat met de isolatiestandaard van het Rijk als uitgangspunt. Daarmee bieden we een **handelingsperspectief voor investeringen** in woningen door bewoners en eigenaren. Naast isolatie kijken we naar duurzame warmtebronnen en onderzoeken we verschillende duurzame en toekomstbestendige energiebronnen als aqua- en geothermie.

We onderzoeken of we de overheidssubsidie voor verduurzamingmaatregelen kunnen voorfinancieren, bijvoorbeeld via de duurzaamheidslening. Nu kan de subsidie pas worden aangevraagd wanneer de klus geklaard is, en daar lopen mensen met bescheiden middelen op vast.

Kantoren met een oppervlakte van 100 m² of meer moeten in 2023 energielabel C of beter te hebben. In Eemnes dringt voor velen de tijd om deze **doelstelling** te halen. We stimuleren verduurzaming bij ondernemers. De RUD zal de komende jaren gericht handhaven op de naleving.

Duurzaamheid speelt een grote rol bij het herinrichten van bedrijventerreinen. We zijn in 2022 gestart met het inventariseren van de wensen onder de ondernemers van het Bedrijventerrein, ook op het gebied van duurzaamheid. We bieden het MKB ondersteuning aan bij het onderzoeken en kiezen van verduurzamingsmaatregelen voor hun bedrijfspanden.

Energie die niet nodig is hoeft ook niet te worden opgewekt. We zetten daarom ook in op energiebesparing, door inwoners en ondernemers, en uiteraard de eigen gemeentelijke organisatie.

Samen met de provincie en het Rijk streven we naar een aanpak om bedrijven met een hoge milieubelasting versneld te laten verduurzamen.

Zon op boerendaken blijft onze prioriteit. We gaan daarom onderzoeken hoe deze daken, binnen de huidige beperkingen van het elektriciteitsnet, toch maximaal benut kunnen worden voor energieopwekking.

We geven het goede voorbeeld door als gemeente zoveel mogelijk circulair en lokaal in te kopen en zaken te doen met bedrijven die een minimumloon van 14 euro (stand van zaken 2022) hanteren.

We staan naast onze inwoners als zij hun **huis willen verduurzamen**. Daarom starten we een sociaal energiebesparingsoffensief waarmee we energiearmoede bestrijden en CO₂-uitstoot verminderen. We gaan actief aan de slag met besparen. Bij de slechtst geïsoleerde woningen, in de wijkgerichte aanpak en met een individuele benadering op verandermomenten zoals verhuizing of een kapotte Cv-ketel.

We hebben de ambitie om de **huursector te verduurzamen**. We gaan met (particuliere) verhuurders in gesprek om erop aan te dringen dat zij huurders die hun woning willen verduurzamen maximaal ondersteunen. Vanaf 2030 mogen woningcorporaties alleen nog maar woningen met een D-label of hoger verhuren. Samen met de Alliantie maken we afspraken in Eemnes om dit bij voorkeur uiterlijk in 2026 klaar te hebben.

We stellen een aanpak vast voor eigenaar-bewoners en verenigingen van eigenaren (VVE).

We zetten allerlei middelen in zoals collectieve inkoop, betaalbaar witgoed, energieadviseurs, energiecoaches en energieambassadeurs, betaalbare leningen en subsidies. Waar mogelijk en nodig zullen er ook maatregelen verplicht worden. We spelen optimaal in op alle subsidies, regelingen en keuzes van de Rijksoverheid

We handhaven consequent op het **activiteitenbesluit en de label-C verplichting voor kantoren**. Voor bedrijventerreinen hebben we uiterlijk in 2023 een plan gereed hoe en in welke volgorde zij energie besparen en op welke termijn zij van het aardgas afgaan.

We gaan actief aan de slag met **(ultradiepe) geothermie** en **aquathermie**. In 2025 maken we een volgend warmteplan (transitievisie warmte) waarin we vooruitkijken naar 2035. We zien het perspectief van (ultradiepe) geothermie als een regionale oplossing voor een collectief warmtenet. De eerste boringen hiervoor, in de oksel van de A1 en A27, zijn gepland in 2024. Als blijkt dat er in 2024 geen boringen zullen/kunnen plaatsvinden voor (ultradiepe) geothermie dan zal actief gestart worden met het vergunnen en de aanleg van een **tweede zonneveld**. Innovaties zullen hierbij leidend zijn en ook collectief eigenaarschap zal hierbij onderzocht worden.

We weten dat het technisch mogelijk is om een zonnecarport bij het BEL-kantoor te realiseren. Ook weten we dat het realiseren van een zonnecarport duurder is dan het realiseren van een zonne-weide. Daarom onderzoeken we samenwerkingsverbanden binnen de RES-regio Amersfoort en financierings-/ontwikkelingskansen via marktpartijen. Op basis van de resultaten wordt besloten of een zonnecarport wordt gerealiseerd bij het BEL-kantoor/Gemeentehuis van Eemnes.

Eemnes Energie

€ 25.000 (S)

De coöperatie Eemnes Energie zal een jaarlijkse bijdrage ontvangen voor haar activiteiten in de gemeente Eemnes. Hieraan zullen prestatieafspraken worden gekoppeld. Doel is om op een laagdrempelige manier, in gezamenlijkheid met andere coöperaties, de inwoners te ondersteunen bij het besparen op energieverbruik gemeente breed.

Aandeelhouderschap Stedin

€ 20.000 (3 jaar)

We staan open voor een **actieve rol** van de gemeente in Stedin. De investeringen in de energietransitie zijn fors en Stedin heeft als publieke uitvoerder ook eigen vermogen nodig. We participeren in de uitbreiding van het aandelenkapitaal voor minimaal onze relatieve positie binnen het Stedin werkgebied. Afhankelijk van de business case nemen we meer aandelen af. Hier gaat de kost (investeren) voor de baat (dividend op termijn) uit. De forse investeringen zullen pas na enkele jaren hun rendement opleveren.

Het gaat om een investering die een fors beslag legt op onze liquide middelen en waarvan het de vraag is of de aandelen ooit weer vervreemd kunnen worden. Tegelijkertijd zien we de noodzaak om het eigen vermogen van Stedin te verhogen om de investeringsopgave mogelijk te maken.

We verwachten in 2026 quitte te spelen (toegerekende rente minus ontvangen dividend). Aangezien er op ons een beroep wordt gedaan vanwege de klimaattransitie financieren we het nadeel uit de reserve klimaat.

Duurzame energieopwekking

Nationaal landschap Eemland- Arkemheen is aangewezen vanwege de kernkwaliteiten:

Extreme openheid;

Slagenverkaveling;

Veenweidekarakter.

Dit extreem open veenontginningslandschap wordt gekenmerkt door het ontbreken van vrijwel elke bebouwing en opgaande begroeiing, historische binnendijken en een klassieke slagenverkaveling.

Wij zijn gelet op het unieke open karakter van de Eempolder dan ook geen voorstander van windmolens in dit gebied. De door de provincie Utrecht aangedragen locaties langs de Rijkswegen A1 en A27 hebben een grote impact op het open landschap en de overgang van het Eemland naar het Gooi

(Utrechtse Heuvelrug). In de kwaliteitsgids Eemland schrijft de provincie Utrecht zelf dat de groot-schalige infrastructuur van Rijkswegen zich als een gast in het landschap manifesteren, het plaatsen van windmolens staat daar haaks op.

De provincie kan plaatsing echter ook afdwingen. Uitgangspunt bij de inpassing van **windmolens** is het maximaal beperken van overlast (geluid en slagschaduw) en van gezondheidsrisico's voor omwonenden. De provincie Utrecht heeft geconstateerd dat de verhouding tussen zonne- en windenergie uit balans is. Daarom hebben de gemeenten de opdracht gekregen om voor 1 december te komen met een visie op windenergie.

Gezien de klimaatcrisis tonen we ons ambitieus op het **realiseren van energie** op de geschikte plekken in onze gemeente. Op basis van een regio-brede MER bekijken we welke energieproductielocaties geschikt zijn. Voor de aangedragen locaties doorlopen we een zorgvuldig ruimtelijk proces, waarbij diverse ruimtelijke belangen gewogen worden. Het betrekken van inwoners bij de inpassing is onderdeel van dit ruimtelijke proces. In onze klimaatvisie nemen we een ruimtelijk kader op om de belangenafweging voor de inpassing van grootschalige energieproductie in onze gemeente maximaal te objectiveren.

Bij zonnevelden zoeken we naar zoveel mogelijk dubbelgebruik (recreatie, agrarisch) en ecologische waarde. De landschappelijke aantasting door zonnevelden langs de rijkswegen wordt als minder storend ervaren dan windmolens.

We streven naar minimaal **50% lokaal eigenaarschap** bij de ontwikkeling van duurzame energieprojecten. Het liefst door inwoners uit de directe buurt van het project. Bij onvoldoende inschrijvingen uit de buurt kijken we breder.

We blijven tempo maken met **nieuwe energieproductie** ondanks de congestie op het elektriciteitsnet. We ondersteunen de uitbreiding van het net met soepele gemeentelijke procedures. Eemnes is voorloper voor wat betreft **zon-op-dak**. We blijven hierop inzetten. We maken zonnepanelen voor particulieren laagdrempelig mogelijk en kijken naar nieuwe mogelijkheden voor het coöperatief opwekken van zonne-energie. Zodra het juridisch mogelijk is, gaan we meer zonnepanelen verplichten in de nieuwbouw en op bedrijfsdaken. Met de Alliantie maken we afspraken over meer zon-op-dak. Onze doelstelling: 80% van het geschikte dakoppervlak wordt in 2030 benut voor duurzame energieproductie.

We blijven in gesprek met aanbieders van alternatieve energiebronnen, om er zo voor te zorgen dat onze gemeente straks ook kan meedoen met grote initiatieven zoals geothermie.

Het Rijk is gestart met de consultatie voor het "Besluit warmtetransitie in gebouwde omgeving". Kern van het voorstel is:

Nederland wil in 2050 niet meer afhankelijk zijn van aardgas voor de verwarming van woningen en andere gebouwen. Om dit doel te halen, is het nodig hier nu al naartoe te werken. In samenspraak met bewoners, gebouweigenaren en andere stakeholders kiezen gemeenten in de wijkgerichte aanpak de beste manier om de wijk duurzaam te verwarmen. Per wijk kan de oplossing en aanpak verschillen. Alternatieven voor aardgas zijn bijvoorbeeld warmtenetten, verwarming door elektriciteit (bijvoorbeeld met warmtepompen) of groen gas.

Aan de mogelijkheid dat gemeenten een duurzaam alternatief voor aardgas kunnen bepalen worden waarborgen verbonden. Het gaat daarbij onder andere om een zorgvuldig proces van democratische besluitvorming. Bovendien is gewaarborgd dat woning- en gebouweigenaren altijd zelf mogen kiezen met welk duurzaam alternatief ze hun woning of gebouw verwarmen, los van het gekozen alternatief van de gemeente. Er komt dus geen verplichting om bijvoorbeeld mee te doen aan een collectief warmtenet. Verder moet de gemeente een redelijke termijn in acht nemen voordat de wijk van het aardgas af gaat, zodat woning- en gebouweigenaren zich kunnen voorbereiden op de overstap naar een duurzaam alternatief voor aardgas.

Daarnaast moet de gemeente checken dat woningen en gebouwen daadwerkelijk verwarmd kunnen worden. Een gasnet in stand houden of vernieuwen voor enkele gebruikers die niet van het aardgas af willen, terwijl er een redelijk alternatief beschikbaar is, leidt tot onnodige CO₂-uitstoot en tot hogere kosten voor de samenleving als geheel. Immers, de kosten voor dat gasnet worden betaald door alle klanten uit het verzorgingsgebied van de netbeheerder.

Gelet op de landelijk insteek en de daarin opgenomen waarborgen (en ontbreken van verplichtingen) is de warmtetransitie een weg van de lange adem. De prioriteit van de gemeente Eemnes ligt voor de komende vier jaar dan ook bij het isoleren en niet bij het aardgasvrij maken van huizen. Komend jaar gaan we de warmtevisie herzien met de volgende uitgangspunten:

- 1) tegengaan van energiearmoede
- 2) zoveel mogelijk energiereductie realiseren
- 3) initiatieven van inwoners ondersteunen (zonnepanelen, hybride warmtepomp).

In 2025 wordt de Transitievisie Warmte herijkt. In deze visie wordt meegenomen welke stappen er nodig zijn om in 2050 energieneutraal te zijn. We zullen op basis van de definitieve nieuwe Warmtewet het gesprek met de raad aangaan over de rol van de gemeente bij de energievoorziening in onze wijken. We nemen daarbij de betaalbaarheid, leveringszekerheid en duurzaamheid als uitgangspunt.

Tegelijkertijd willen wij inwoners stimuleren om hun huis in ieder geval geschikt te maken voor aardgasvrij. Dit betekent dat zij de stappen nemen om hun woning klaar te maken om later aardgasvrij te zijn, zoals bijvoorbeeld isolatie. We stimuleren en ondersteunen inwoners bij hun eigen initiatieven, zoals bijvoorbeeld het plaatsen van zonnepanelen. We zijn in gesprek met aanbieders van alternatieve energiebronnen om er zo voor te zorgen dat onze gemeente straks ook kan meedoen met grote initiatieven. Ook zullen wij de mogelijkheden van de 'hybride route' verder stimuleren om zodoende het aardgasverbruik te reduceren.

De gemeente geeft het goede voorbeeld door haar **eigen vastgoed verder te verduurzamen**, te streven naar een meer plantaardige keuken en door het wagenpark inclusief tractie Buitendienst maximaal te verduurzamen.

Klimaatbeleid

We maken een **klimaatvisie** waarin we naast energie ook uitspraken doen over mobiliteit en voedsel voor zover we daar als gemeente impact op kunnen hebben. De meest duurzame kilometer is de niet gereden kilometer; nabijheid van voorzieningen is dan ook belangrijk.

We organiseren een inwonerberaad voor het klimaat: een gelote groep inwoners wordt gevraagd welke klimaatmaatregelen zij voorstellen om de klimaatdoelen voor 2030 te realiseren. Deze voorstellen worden besproken in de gemeenteraad. Dit **klimaatberaad van bewoners** betrekken we ook daarna bij de uitvoering van ons klimaatbeleid

We intensiveren de aanpak om tuinen en de openbare ruimte te **onttegenen**.

We zetten het **schooltuin programma** voort en investeren in natuureducatie in het onderwijs. Zo vergroten we het bewustzijn over een groene, circulaire en duurzame gemeenschap bij kinderen en jongeren

Alle nieuwbouw is maximaal **energiezuinig en klimaatadaptief**. Als dat juridisch mogelijk is stellen we met behulp van de omgevingswet hogere eisen dan in het bouwbesluit.

Reversibele (terug te draaien) energiemaatregelen maken we ruimhartig mogelijk in **erfgoed en monumenten**. We verwijzen hiervoor ook naar pag. 90 (Sport, Cultuur en Vrije Tijd).

We zorgen dat de **laadinfrastructuur** gelijke tred houdt met de toename van emissieloze voertuigen. We onderzoeken hoe buurtbatterijen en/of elektrische auto's ingezet kunnen worden om het lokale stroomnet te ontlasten.

Partijen die bij een **aanbesteding** of vergunningaanvraag laten zien aanzienlijk duurzaam en circulair te opereren, hebben een streepje voor. We werken dit bij elke grote aanbesteding verder uit en rapporteren hier actief over.

Afval

In Eemnes zorgden we in 2021 per persoon voor zo'n 160 kilo restafval en scheidden we 78%. Minder afval bespaart grondstoffen, energie en dus het klimaat. Daarom gaan we samen met onze inwoners starten met een voorlichtings- en communicatiecampagne. Daarbij werken we samen met de AVU. Het streefgetal in ons afvalbeleid is 100 kilo per persoon per jaar. De landelijke doelstelling was 100 kg restafval in 2020 (niet gehaald) en 100 kg in 2025. Daarnaast nemen we maatregelen om het zwerfafval op straat te verminderen door voldoende afvalbakken in en rond verblijfsgebieden (haltes, bankjes, parken). We onderzoeken de mogelijkheden van meer gft-scheiding.

In 2024 zal het huidige afvalsysteem tegen het licht worden gehouden en de landelijke ontwikkelingen worden daarbij meegenomen. Daarna zal worden onderzocht hoe ons nieuwe afvalophaalsysteem er vanaf 2026 uit zal gaan zien. Tot aan die tijd zal door middel van innovatieve communicatie en voorlichting, tezamen met de AVU, getracht worden de hoeveelheid restafval te verminderen.

Afval beschouwen we als grondstof, bij het inrichten van Eemnes werken we zoveel mogelijk met hergebruik van materialen.

We geven zelf het goede voorbeeld en gaan dus zelf nog meer circulair aan de slag. Ook door binnen de gemeentelijke organisatie grondstoffen te hergebruiken. We stimuleren en ondersteunen private

‘eigenaren’ van materiaalstromen om hetzelfde te doen. Denk hierbij aan circulair slopen en herbouw. We bekijken of we aan een sloopvergunning voorwaarden rondom circulair slopen kunnen toevoegen.

We blijven inzetten op het terugdringen van bijplaatsingen door tijdig te legen en actief te handhaven door de BOA’s. **We bestrijden afvaloverlast** met hogere boetes en een getrapt boetesysteem, meer handhaving en bewustzijns campagnes.

De kennis over de gevolgen van hout stook wordt gestimuleerd en de inwoners worden geïnformeerd over een mogelijk ‘stookalert’. Inwoners worden op deze wijze aangespoord de eigen verantwoordelijkheid te nemen. Hout stook wordt niet verboden.

Openbare verlichting

De **openbare verlichting maken we diervriendelijker**. Om ook **energie te besparen** dimmen we de verlichting waar mogelijk en halen onnodige verlichting weg.

Reclameverlichting staat standaard ’s nachts uit (we nemen dit op in de APV). We sporen bedrijven en particulieren aan om onnodige verlichting in, aan en van gebouwen en woningen uit te schakelen.

Klimaat doen we samen!

Vanuit het Rijk komen verschillende opgaven naar de gemeente. Bijvoorbeeld de realisatie van de duurzaamheidsambities en de energietransitie. Dit vraagt veel van ons als gemeente. Het betekent dat we continu de samenwerking met onze partners en medeoverheden opzoeken om de doelstellingen te realiseren. De komende periode moeten verregaande maatregelen worden ingezet om in 2030 een serieuze stap richting klimaatneutraal te hebben gezet. Dit willen we realiseren samen met medeoverheden, onze partners in de regio en de lokale partijen. Wij gaan onze duurzaamheidsambities integraal oppakken. Duurzaamheid komt terug in veel beleidsterreinen, waaronder mobiliteit, de inrichting van onze openbare ruimte, onze gemeentelijke accommodaties en ons inkoopbeleid.

We willen binnen de BEL Combinatie onze krachten bundelen en zetten de klimaatgelden van Eemnes, Laren en Blaricum gezamenlijk in om ook ambtelijk kwalitatief goed en qua capaciteit voldoende toegerust de toekomstige uitdagingen het hoofd te kunnen bieden. Samen lukt het om een goed klimaat-team op te zetten, dat onze inwoners ondersteunt richting de klimaatdoelen van 2030. Ook communicatie maakt onderdeel uit van dit team. De komende tijd zal gebruikt worden om meer bewustwording te creëren onder onze inwoners. Over de stappen die men zelf kan nemen en over wat het betekent om energieneutraal te worden.

Dierenwelzijn

Eemnes is een diervriendelijke gemeente. We zorgen goed voor de dieren. De natuur in onze gemeente is niet alleen goed voor mensen maar ook voor dieren. De afnemende biodiversiteit baart ons zorgen. We zetten ons daarom in voor goede stadsnatuur die aantrekkelijk is voor insecten, vogels en andere dieren. We willen dat alle dieren goed verzorgd worden en bekijken de mogelijkheden om minima hierbij te ondersteunen.

Bij de **inrichting van openbaar groen** kijken we expliciet naar ruimte waar verschillende dieren prettig kunnen leven.

We overleggen met (hobbymatige) boeren om tijdelijke (niet permanente) schaduwplekken voor dieren te realiseren bij extreme hitte. De nadruk ligt op tijdelijke voorzieningen, we willen geen permanente bebouwing toestaan.

In ons minimabeleid zoeken we naar mogelijkheden om **dierversorgung** meer een plek te geven, denk aan dierenartsbezoek. Bij voorkeur pakken we dit thema samen met de regio op voor verder uitwerking.

We vinden dat hulp aan dieren in nood geleverd moet kunnen worden. Daarom blijven we structureel middelen voor de **dierenambulance en dierenopvang** beschikbaar stellen.

Door huisdieren te laten chippen en registreren daalt het aantal zwerfdieren. Samen met de dierenopvang willen we een eenmalige chipactie organiseren.

Overlast van dieren van sommige dieren die in het wild leven, kunnen mensen in meerdere of mindere mate overlast ervaren. Denk aan soorten als bladluizen, teken, wespen, buxusmotten, eikenprocessierupsen, (muskus)ratten, duiven en ganzen. De gemeente heeft een zorgplicht wat betreft preventie, en wanneer nodig, bestrijding van plaagdieren die een bedreiging voor de veiligheid en de volksgezondheid vormen. Veel dieren zijn beschermd door de Wet natuurbescherming. De gemeente mag hierdoor niet zomaar ingrijpen als deze dieren overlast veroorzaken, daarvoor worden conform de Wet natuurbescherming altijd belangen van mens en dier nauwkeurig afgewogen. In sommige situaties neemt de gemeente maatregelen als dat nodig is. Bijvoorbeeld het plaatsen van waarschuwingsborden voor agressieve vogels of waarschuwingslinten rond een wespennest of nest van de eikenprocessierups. Ook is de gemeente bevoegd om regels op te stellen als het houden van bepaalde dieren overlast of hinder veroorzaakt.

Vanuit dierenwelzijn en milieu is het oplaten van (wens)ballonnen buiten bebouwingen (in tuinen of de openbare ruimte) onwenselijk. Het dierenwelzijnsbeleid is er dan ook op gericht dit te voorkomen. In de APV is daarom een verbod opgenomen om (wens)ballonnen op te laten. We voegen hier een verbod om confetti te strooien aan toe. Ballonnen brengen brandgevaar met zich mee, ballonnen en confetti zorgen voor zwerfvuil en beide zijn bovendien slecht voor dieren. Dieren kunnen verstrikt raken in touwtjes, linten en snippers en als ze ballon- of confettiresten opeten kan dat leiden tot sterfte. Naast de reguliere handhaving op de APV wordt het verbod op ballonnen en confetti eveneens meegenomen in het evenementenvergunningsbeleid.

We zullen de gemeenteraad voorstellen om een Eemnesser soortenlijst vast te laten stellen. Deze soortenlijst is bedoeld om karakteristieke en waardevolle plant- en diersoorten te behouden en te stimuleren. In het Groenbeleid wordt hier bij aanleg en reconstructies dan actief op ingespeeld. Bij (nieuw)bouwprojecten kunnen door eenvoudige maatregelen diersoorten een natuurlijke plek worden geboden.

Bij het beheer van watergangen wordt rekening gehouden met dierenwelzijn en biodiversiteit. Het baggeren en maaien wordt afgestemd op de paaitijd van vissen en broedtijd van de watervogels. Er wordt niet gebaggerd in periode maart tot en met juli, tenzij er een calamiteit is.

In onze subsidievoorwaarden nemen we op dat onze kinderboerderij werkt volgens het keurmerk voor kinderboerderijen. In dit keurmerk zijn criteria opgenomen op het gebied van hygiëne en dierenwelzijn, onder andere volgens de Wet dieren. Zo moeten de dieren passende verzorging en huisvesting krijgen en worden dieren dagelijks gecontroleerd op afwijkende gezondheid en gaan ze op tijd naar de dierenarts als het nodig is. Door aan de richtlijnen van dit keurmerk te voldoen, bevordert het Spookbos het dierenwelzijn van de gehouden dieren.

De gemeente vindt natuur- en milieucommunicatie en educatie (NME) belangrijk en heeft daarom een subsidie daarvoor ingesteld. Educatie is één van de speerpunten van het Spookbos. Doel van de educatie is om kinderen en volwassenen in contact te brengen met (boerderij)dieren en inzicht te geven in de voedselproductie. We streven ernaar dat alle Eemnesser basisscholen deel nemen aan de NME.

De Dierenbescherming voert in enkele gemeenten al een aantal jaren de activiteit Dierenbuddy uit. Dierenbuddy houdt in dat vrijwilligers van de Dierenbescherming ouderen en chronisch zieken helpen met de zorg voor hun huisdier(en) als men er zelf niet meer fysiek toe in staat is. Denk hierbij aan het uitlaten van de hond voor een lange wandeling, het schoonmaken van de kattenbak of de vogelkooi. Het gaat hier om een specifieke doelgroep; ouderen/chronisch zieken met weinig tot geen sociaal netwerk en nauwelijks financiële middelen. Deze criteria zijn belangrijk om in aanmerking te komen voor ondersteuning vanuit Dierenbuddy. De relatie met het huisdier is voor deze doelgroep vaak erg sterk en op deze wijze wordt voorkomen dat mens en dier noodgedwongen van elkaar gescheiden moeten worden. In sommige gevallen wordt er afgeweken van de specifieke doelgroep. De Dierenbescherming staat altijd open voor maatwerk. Er zijn dus mogelijkheden om vanuit Dierenbuddy ondersteuning te bieden aan de eigenaren van hulp- en therapiedieren die zelf niet volledig in staat zijn om bijvoorbeeld de hond los te laten lopen of met de hond te spelen. We bekijken de mogelijkheden (wellicht samen met Laren en Blaricum) om dat ook hier in te voeren.

Versterken BEL Combinatie

In de voorstellen tot versterking van de BEL Combinatie is o.a. extra formatie opgenomen voor een team Klimaat om deze zaken voor de BEL-gemeenten met kracht ter hand te nemen. We financieren dit vanuit de Klimaatgelden die onze gemeenten van het Rijk ontvangen.

We krijgen voor de jaren 2023 – 2030 in de Decemercirculaire extra middelen vanuit het Rijk om onze inzet bij de Klimaattransitie ook mogelijk te maken. We willen samen met Laren en Blaricum deze gelden gezamenlijk inzetten om de BEL Combinatie te versterken.

We denken hierbij aan een team Energie en Klimaat, zoals dat ook bij andere gemeenten al goed werkt. Door samen te werken en voldoende capaciteit aan ons te binden, kunnen we ook inspelen op landelijke subsidies (Isolatieprogramma) of Provinciale subsidies.

We werken dit nog concreet uit maar denken aan extra capaciteit voor o.a. 1 fte communicatie (participatie) en twee tot drie medewerkers (strategie, projecten, ondersteuning) zoveel mogelijk in plaats van de huidige inhuur. We zullen deels ook een flexibele schil aanhouden.

Financiële paragraaf

Milieu, klimaat en duurzaamheid	2023	2024	2025	2026
Isolatie-offensief	50.000	50.000	50.000	
uit reserve of rijksge	-50.000	-50.000	-50.000	
Eemnes Energie	25.000	25.000	25.000	25.000
Aandelen Stedin	20.000	20.000	20.000	0
uit reserve klimaat	-20.000	-20.000	-20.000	0
Formatie Klimaat (incl. participatie)	130.000	130.000	130.000	130.000
Extra budget klimaat (saldo)	7.495	7.495	7.495	7.495
Transitiegeld Klimaat	-137.495	-137.495	-137.495	-137.495
Budgettair effect	25.000	25.000	25.000	25.000

Ruimtelijke ontwikkeling en wonen

Visie

Wij kiezen voor een gestage groei van de woningvoorraad. Door deze gestage groei, waarbij woningen opgeleverd worden in alle segmenten, geven wij starters de mogelijkheid om voor het eerst te gaan kopen maar ook anderen om te verhuizen. We bouwen gedifferentieerd, met focus op de doelgroepen starters, middenhuurders en senioren dichtbij de voorzieningen. De gestage groei zorgt bovendien voor behoud van vitaliteit in ons dorp.

In de Toekomstvisie Eemnes 2030 is de volgende ambitie opgenomen: In Eemnes kun je blijven wonen – Eemnes groeit geleidelijk en heeft woningen voor elke doelgroep.

- Eemnes is richting 2030 geleidelijk gegroeid om te voorzien in de woonbehoefte. Een deel van de nieuwe woningen is bestemd voor starters en jongeren. Op die manier blijven er mensen van alle leeftijdsgroepen in Eemnes wonen.
- Ouderen kunnen in Eemnes anno 2030 makkelijker een comfortabele woning vinden om veilig oud te worden.

Het toekomstperspectief geeft aan:

1. Geleidelijke groei van het aantal woningen: in 2030 zijn er door nieuwbouw meer verschillende type woningen. De gemeente zet bij nieuwbouw in op een mix tussen koop- en huurwoningen, met de focus op 35% sociale en 35% middeldure woningen.
2. Meer jongeren- en seniorenwoningen: elke Eemnesser moet in 2030 een passende woning kunnen vinden. Eemnes bouwt jongerenwoningen (appartementen en studio's) en levensloopbestendige- of seniorenwoningen. Dit zorgt voor doorstroom: er komen zo ook gezinswoningen vrij.
3. Nieuwe bouw- en woonvormen: nieuwbouw is zoveel mogelijk gemengd: huur- en koopwoningen, en gezinswoningen en appartementen staan in Eemnes in 2030 naast elkaar. Daarnaast biedt Eemnes de komende jaren de mogelijkheid voor nieuwe bouw- en woonvormen, zoals woongroepen en friendswoningen.
4. Voorzieningen dichtbij: in Eemnes is het in 2030 goed wonen: het is veilig, groen en je hebt sport- en culturele voorzieningen dichtbij. Met de groei van de Zuidpolder neemt de behoefte aan basisvoorzieningen in de nabijheid toe. Maar we denken ook aan een AH-to-Go, horeca of kinderopvang.

Ontwikkelingen

EEN THUIS VOOR IEDEREEN

De woningnood is groot. We hebben een tekort aan woningen en we hebben ook niet altijd de juiste woningen. Wachtlijsten voor een sociale huurwoning zijn lang. Starters kunnen moeilijk instromen

omdat er te weinig woningen zijn, maar vooral ook omdat ze te duur zijn. De betaalbaarheid van woningen staat onder druk en we missen woningen voor bepaalde groepen.

Groei is geen doel op zich, maar er zijn veel nieuwe huizen nodig voor woningzoekers. Deze nieuwe huizen moeten kwalitatief goed en duurzaam zijn. Tegelijkertijd zien we dat er grenzen zitten aan het verdichten, niet alle openbare ruimte binnenstedelijk moet worden bebouwd. Leefbaarheid en kwaliteit moeten voorop staan. Wij denken bij uitbreiding daarbij aan sport- en ontmoetingsplekken, maar ook aan prettige klimaatbestendige openbare ruimte. Leidraad daarbij is zoveel mogelijk alles ‘in één keer goed’. We koppelen vergroening zoveel mogelijk aan andere werkzaamheden als werkzaamheden aan riolering, toegankelijkheid, energie-infrastructuur of onderhoud.

De woningmarkt zit in Eemnes, net als in overig Nederland, aardig op slot. Het is moeilijk om een passende woning te vinden. Er zijn te weinig huur- en koopwoningen voor starters, en er komen te weinig passende woningen beschikbaar door de beperkte doorstroming in de huidige situatie. Naast het bouwen voor de starters zelf, denken we ook aan appartementen van voldoende grootte die het aantrekkelijk maken voor ‘empty nesters’ om te verhuizen, waarbij er meer grondgebonden woningen kunnen vrijkomen voor bijvoorbeeld gezinnen. Het aandeel ouderen in onze bevolking zal de komende jaren met ca 25% blijven stijgen en vraagt om specifiek bouwen voor ouderen. Ook dat bevordert de doorstroom. We houden voldoende plek voor begeleid en beschermd wonen. Vitale wijken en buurten met een divers woningaanbod waar voor iedereen een betaalbare woning te vinden is, vinden wij belangrijk. Voldoende prettige ontmoetingsplekken en gemeenschappelijke functies zorgen voor verbinding tussen mensen in de wijken. Wachtlijsten voor sociale huur moeten korter worden door het blijven bouwen van sociale huurwoningen. We stimuleren de bouw van nieuwe woningen in alle categorieën en voor alle doelgroepen.

In de eerste helft van 2023 organiseren we met alle relevante partijen in Eemnes een **Wooncongres** om onder meer knelpunten inzichtelijk te maken met als doel waar mogelijk verbeteringen aan te brengen.

Op het vlak van wonen nemen we stevige maatregelen om de woningmarkt beter in balans te brengen en sturen daarop bij. Ons gezamenlijke doel is een betaalbare woning voor iedereen die in Eemnes wil (blijven) wonen. Hierbij zijn met name voldoende nieuwe woningen voor senioren (doorstroom), betaalbare woningen voor starters en jongeren en aandacht voor de middengroepen (huur en koop) van belang. Tegelijkertijd is Eemnes een kleine gemeente met elk jaar een bescheiden woningbouwprogramma. We kunnen de hoge bouwkosten en de regels rondom hypotheek en studietoelagen niet (nauwelijks) beïnvloeden.

Er is in Eemnes en de regio fors behoefte aan meer woningen in het middensegment, mede vanwege de veranderende samenstelling van onze huishoudens. We bouwen voor de demografie van de toekomst.

Een stijgende levensverwachting en minder geboortes leiden tot een veranderende samenstelling van de bevolking. Het aandeel ouderen in Eemnes neemt absoluut en relatief sterk toe de komende jaren. Het aandeel jongeren stabiliseert absoluut, maar daalt relatief. Deze ontwikkeling heeft effect

op de behoeften aan zorg, op het type woningen en stelt eisen aan de leefomgeving en onze voorzieningen. Het **bouwtempo** moet relatief hoog blijven gezien de woningnood bij jongeren, starters en doorgroeiers (sociale huurwoningen) en de dubbele vergrijzing (men wordt ouder en men woont langer zelfstandig thuis) van Eemnes.

We zijn een betrouwbare overheid. Afspraak is afspraak. Dat betekent dat gemaakte afspraken met de gemeenteraad (bv nota van uitgangspunten, masterplannen) en gemaakte afspraken door het college met corporaties en bouwende partijen (in ontwikkelovereenkomsten) over aan het college gemandateerde besluiten met betrekking tot segmentering en ontwikkeltempo niet worden opengemaakt.

We stimuleren de bouw van levensloopbestendige woningen en alternatieve woningen en woonvormen zoals mantelzorgwoningen, kangoeroewoningen of gemeenschappelijk wonen voor ouderen (bijvoorbeeld collectief particulier opdrachtgeverschap). Woonvormen waarin het omzien naar elkaar bevorderd wordt. Omzien naar elkaar kan in een gemengde woonvorm ook tot stand komen. Woningbouw is een strategische opgave voor de komende jaren. Niet alleen in onze gemeente, dit geldt voor alle gemeenten in Nederland. In de Regio Amersfoort werken we met gemeenten samen in de woningbouwopgave. Dit doen we onder meer met de **Woondeal**, waar binnen de eigen lokale politiek-bestuurlijke context aandacht en ruimte is voor het invullen van deze opgave. Daarnaast richt de Woondeal zich op bereikbaarheid en infrastructuur, twee belangrijke thema's die van belang zijn voor onze gemeente. Eemnes is immers een middelpunt in de verbinding naar andere regio's en andere provincies, Eemnes is het hart van de regio.

Daarnaast zien we een belang van **de integratie tussen wonen en zorg**. Het beleidsterrein wonen beweegt zich steeds meer naar het Sociaal Domein, met onderwerpen zoals beschermd wonen, huisvesting van statushouders, het langer zelfstandig wonen en het vergroten van de zelfredzaamheid. Dit vraagt een andere kijk op onze woningvoorraad en maatschappelijk vastgoed en om betrokkenheid vanuit sociale beleidsthema's in een vroeg stadium.

Gezondheid wordt meegewogen in de fysieke leefomgeving. Concreet betekent dit dat in elke omgevingsvisie niet alleen nagedacht wordt over gezondheidsbedreigende factoren (klassieke milieuthema's) maar bijvoorbeeld ook gekeken wordt naar hitte en afkoeling, beweging, groen, ruimte voor sport en spel en ontmoeting. En dat bij de nieuwe woningbouwlocaties de gezondheid van de leefomgeving centraal staat. Hierdoor stimuleren we ook de marktpartijen om met de gezonde leefomgeving aan de slag te gaan. We streven ernaar dat gezondheid een net zo vanzelfsprekend onderdeel wordt van elke gebiedsontwikkeling als duurzaamheid dat nu is.

Omgevingsvisie op het landelijk gebied, de landbouw en de ruimtelijke claims € 75.000 (S)
--

Agrarische ondernemers zijn belangrijk als producenten van ons voedsel en als beheerders van het landschap. Ze verdienen daarom extra aandacht. In dit kader bevorderen we een duurzaam perspectief voor agrariërs om deze voedsel voorzieners te behouden (schaalvergroting, specialisatie of verdieping van de bedrijfsvoering). We ondersteunen agrariërs die in gesprek gaan met de provinciale overheid over een transitie van hun agrarisch bedrijf vanuit de gemeentelijke organisatie met kennis en kunde.

Voor de levensvatbaarheid en de continuïteit van de landbouw is het belangrijk ruimte te bieden aan nevenactiviteiten van agrariërs, zodat zij het landschap kunnen blijven beheren en voedsel kunnen blijven produceren.

We ontwikkelen een visie en (strategisch) beleid op het gebied van Ruimte Ordening, Landschap en Landbouw en voeren de regie op de uitvoering hiervan. We gaan dat doen samen met de verschillende ondernemers (boeren), gebruikers, natuurbeheerders en de belangenorganisaties. We leggen waar nodig dwarsverbanden met andere vormen van ruimte-vragers in het landelijke gebied. We zoeken actief naar subsidiestromen om de bijbehorende werkzaamheden te financieren en begeleiden. We zoeken (samen met onze buurgemeenten in het gebied Eemland – Arkemheen) een strategisch team wat affiniteit heeft met gebiedsprocessen, ontwikkel-projecten maar ook met groene beheer- en inrichtingsplannen. Het team heeft en houdt kennis bij van de (beleid)ontwikkelingen op het gebied van ruimtelijke ordening, landschap en landbouw. We staan voor de integrale relatie tussen ruimtelijke ordening, landschap, landbouw en de ontwikkelingen in het landelijke gebied zoals de landbouwtransitie, de energietransitie, infrastructuur, klimaatbestendigheid en vitaliteit.

We richten ons primair op het gebied in de provincie Utrecht, omdat de provincies aan zet zijn om de Rijksdoelen uit te werken. Het gebied Arkemheen in Gelderland kent door de nabijheid van de Veluwe mogelijk een eigen dynamiek en (beperkte) mogelijkheden. We ramen onze bijdrage op € 75.000 voor het aantrekken van een gebiedsregisseur voor de komende drie jaar en vormen hiervoor een reserve uit het rekeningresultaat 2022.

Gebiedsontwikkeling

Nieuwe woningen zijn klaar voor de toekomst: duurzaam, energieneutraal en gebouwd naar de woonwensen van nu.

We willen de komende periode de condities blijven creëren om gezond te kunnen groeien. We **groeien met kwaliteit en in balans**: bij de groei van de Eemnes horen ook extra maatschappelijke voorzieningen, meer en beter groen, investeringen in mobiliteit en plekken voor o.a. sport en cultuur. Gezien het belang van de kwaliteit van de leefomgeving, efficiënt ruimtegebruik en architectuur, ontwikkelen we voor Zuidpolder Zuid een stedenbouwisie die voortborduurde op Zuidpolder.

We gaan voor kwalitatief goede en passende huizen: dit houdt in voldoende ruimte, duurzaam en verschillende woonvormen in de wijk. Bij nog op te starten nieuwbouwprojecten werken we met een norm voor een gemiddelde minimale woonoppervlakte per project. We stellen deze norm vast op **minimaal gemiddeld 65m²** voor sociale en middenwoningen.

Uiterlijk in 2024 wordt met behulp van externe ondersteuning, waarvoor het benodigde budget beschikbaar wordt gesteld, beleid gemaakt over de (on-)mogelijkheid van het splitsen van (zeer) grote kavels. Uitgangspunten daarbij zijn:

- het behoud van het open karakter van de wijken
- de maat en schaal van de omliggende kavels
- het groene karakter van de betreffende locatie; en
- de te onderzoeken mogelijkheid tot 'afstorten' (de toegevoegde waardeontwikkeling)

wordt deels afgeroomd richting gemeente), waarbij dat budget op zo kort mogelijke termijn wordt ingezet voor volkshuisvesting

Op korte termijn wordt onderzocht of bij nieuwbouwwoningen de zelfbewoningsplicht en/of antispeculatiebeding verlengd kan worden naar de duur van tien jaar.

Loting bij de toewijzing van nieuwe woningen geschiedt transparant en in het openbaar.

We nemen duurzaamheid vanaf het begin integraal mee bij nieuwbouw. Zo stimuleren we natuur inclusief bouwen, groene of blauwe daken.

Creatieve concepten als Heijmans One, Woodyshousing (woonstudio van 20m² met gezamenlijke voorzieningen) of andere tijdelijke woningen willen we mogelijk maken op daarvoor geschikte locaties, bijvoorbeeld locaties die in transitie zijn in afwachting van een definitieve bestemming. Na enkele jaren kunnen die woningen dan verhuizen naar een nieuwe locatie.

We staan open voor burgerinitiatieven voor gemengde woonvormen als Knarrenhof, CPO en andere concepten. Het initiatief blijft, zoals op andere plaatsen, echter liggen bij de belangstellenden zelf. Bij een uitgewerkt concept (en financieel haalbaar) zoeken we samen met de initiatiefnemers naar een geschikte locatie.

Klimaatrobuuste nieuwbouw en bestaande bouw

Eemnes is medeondertekenaar van de afspraken Klimaatadaptief bouwen Utrecht en het convenant Duurzame/Toekomstbestendige Woningbouw MRA.

We streven de volgende doelen na voor klimaatrobuustheid van de gebouwde omgeving bij nieuwbouw:

1. Tijdens hitte biedt de gebouwde omgeving een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving.
2. Langdurige droogte leidt niet tot structurele schade aan bebouwing, funderingen, wegen, groen, water en vitale en kwetsbare functies.
3. Hevige neerslag leidt niet tot schade aan gebouwen, infrastructuur en voorzieningen; vitale functies en voorzieningen blijven beschikbaar.
4. Groenblauwe structuren en de gebiedseigen biodiversiteit worden versterkt via het leidend principe in het toepassen van klimaatadaptieve maatregelen dat natuurlijke oplossingen altijd de voorkeur hebben boven 'grijze' oplossingen ('groen, tenzij....').
5. Eventuele bodemdaling van gebouwd gebied blijft beheersbaar en betaalbaar.
6. De gebouwde omgeving is via gevolgbepierking voorbereid op overstromingen door dijkdoorbraken.

Bij deze doelen sturen we op de gespecificeerde prestatie-eisen als ondergrens voor een klimaatrobuuste gebouwde omgeving;

We zorgen voor aansluiting bij eindgebruikers (bewoners, bedrijven, eigenaren, ondernemers) zodat klimaatadaptatie-maatregelen ook leiden tot een verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving.

Voor bestaande bouw spreken we het volgende af:

We streven in het klimaatrobust maken van de bestaande omgeving dezelfde doelen na als die gelden voor de nieuwbouw, omdat zowel in een nieuwbouw omgeving als in de bestaande gebouwde omgeving de weersextremen ten gevolge van klimaatverandering niet zullen verschillen.

Om deze doelen te halen zullen we dezelfde prestatie-eisen als ondergrens van klimaatrobustheid hanteren; deze ondergrens geldt in de bestaande gebouwde omgeving als inspanningsverplichting. We committeren ons eraan om de bestaande gebouwde omgeving uiterlijk in 2050 klimaatrobust te hebben ingericht en uiterlijk in 2025 de belangrijkste interventiemomenten hiervoor te hebben geïnventariseerd.

Startpunt daarbij zijn de stresstesten en risicodialoog om voor de verschillende gebieden de opgaves scherp in beeld te krijgen en te bepalen welke knelpunten als eerste zullen worden aangepakt. We inventariseren, nemen belemmeringen weg en benutten andere mogelijke interventiemomenten (rondom groot onderhoud, gebouwonderhoud, regulier onderhoud, infrastructurele mobiliteitsconcepten en -oplossingen, de energietransitie, particuliere initiatieven).

We zetten met de eindgebruikers (huiseigenaren, bewoners, bedrijven) in op structurele impact op privaat terrein door te informeren, inspireren, motiveren en handelingsperspectief te bieden om klimaatadaptieve maatregelen toe te passen.

Bij de **wijkschouwen** nemen we de mogelijkheden om de openbare ruimte én de particuliere tuinen zo **klimaat robuust** mogelijk in te richten mee.

Woningcorporaties

De ambitie is om de komende periode de duurzame sociale woningvoorraad te laten **groeien met minimaal 70 woningen in deze periode**.

We werken goed samen met corporaties en ontwikkelaars. Het afschaffen van de verhuurdersheffing biedt financiële ruimte voor corporaties. We maken prestatieafspraken over de ontwikkeling van nieuwe woningen en het **stevig beperken van de verkoop** van sociale huurwoningen, tenzij het een middel is om het eigen woningbezit van de zittende huurders te bevorderen.

We minimaliseren de verkoop en liberalisatie. In de prestatieafspraken willen we afspreken dat we van alle woningbouwcorporaties verwachten dat zij geen sociale huurwoningen verkopen en dat de kwaliteit van de woningen op orde is en daar zullen wij op toezien.

De woningen met energielabels D, E, F en G worden voor 2026 verduurzaamd.

Met de gestegen energiekosten kunnen sneller betalingsproblemen ontstaan voor huurders. We vragen de corporaties extra alert te zijn bij betalingsachterstanden en proactief met huurders in gesprek te gaan.

Samen met de woningbouwcorporaties wordt ingezet op het voortzetten van het programma van de wooncoach, teneinde doorstroming op de woningmarkt te stimuleren. We ramen hiervoor structureel budget om een tegemoetkoming in de verhuiskosten mogelijk te blijven maken. De mogelijkheden tot langere huurgewenning gaan we verder uitwerken om de overstap aantrekkelijker te maken. Ouderen die willen verhuizen gaan we extra ondersteunen. Met hulp bij verhuizen en door beter te kijken naar wat ouderen nodig hebben in een nieuwe woning

Bij woningbouw wordt veel aandacht gegeven aan woningen voor ‘doorstroomsenioren’. Deze woningen beschikken bij voorkeur over 3 kamers.

We zijn **terughoudend met sloop/nieuwbouw van sociale huurwoningen** bij projecten waarbij ook woningen verdwijnen. Bewoners hebben recht op terugkeer en we streven naar behoud van dezelfde woonlasten. We staan open voor een herontwikkeling van de appartementencomplexen aan de Zomertaling en de Rietgors.

Middenhuur moet middenhuur blijven. Woningen in de middenhuur moeten tenminste 25 jaar, maar liefst zo lang mogelijk, in het middensegment beschikbaar blijven. Eventuele onttrekking van woningen in het middensegment (bijvoorbeeld door verkoop) kan alleen wanneer de totale voorraad middenhuur niet slinkt.

We maken bindende afspraken met de corporaties over een **stop op de verkoop van sociale huurwoningen** vanaf het moment dat de verhuurdersheffing wordt afgeschaft (2023). Dit mag alleen nog bij hoge uitzondering met woningen die niet tot de sociale voorraad behoren (niet-DAEB woningen) en met expliciete toestemming van het college

De komende periode moet het toewijzingspercentage van sociale huurwoningen aan eigen Eemnessers ruim boven het regionale gemiddelde gebracht worden (70%). Met ingang van 2023 zal een wetswijziging het mogelijk maken dat gemeenten de helft van alle woningen die vrijkomen, mogen reserveren voor de eigen inwoners. Deze wetswijziging geldt zowel voor huur- als koopwoningen.

Woonbeleid

Huizen zijn om te wonen en niet om te speculeren. Instrumenten om malafide beleggers en speculanten aan banden te leggen passen we maximaal toe binnen de grenzen wat juridisch mogelijk is, zoals invoering van **opkoopbescherming** tot minimaal NHG-grens (en maximaal € 512.000). Hoewel het niet vaak voorkomt zien we ook in Eemnes het fenomeen dat woningen worden opgekocht en na korte tijd in de vrije sectorhuur terecht komen.

Waar nodig en mogelijk scherpen we het instrumentarium van de huisvestingsverordening, waaronder vakantieverhuur (Airbnb) en de regels voor woningvorming verder aan. Voor verhuur van woningen komt een vergunningsplicht.

We monitoren jaarlijks de voortgang van de realisatie van seniorenhuisvesting, gezien de grote vraag voor deze doelgroep en het belang van doorstroming.

Klimaatbestendig , natuurinclusief (en energieneutraal) bouwen wordt een verplichting, met als

doelstelling dat 30 procent van de nieuwbouw in Zuidpolder Zuid biobased is, we sluiten hierbij aan op de afspraken in het Convenant Duurzame/Toekomstbestendige Woningbouw MRA.

We onderzoeken of het instellen van voorrang voor beroepen waaraan een tekort is zinvol is (zoals leraren, kinderopvang, zorg, politie).

We maken een **leegstandsverordening** om geen mogelijkheid onbenut laten. Bij splitsing en kamerbewoning hebben we aandacht voor de rechten van huurders en de impact daarvan op de buurt. Dit zijn belangrijke randvoorwaarden bij het verkrijgen van een vergunning hiervoor.

We vinden dat **middenhuur** ook middenhuur moet blijven. We maken afspraken met ontwikkelaars en geven corporaties meer ruimte in het middensegment.

Het is van groot belang dat we bouwen naar de behoeftes van de woningzoekenden. Dat betekent dat er een **goede mix in woninggrootte** is. Voor singles en jongeren zetten we vaker in op gedeelde voorzieningen en voor gezinnen borgen we voldoende ruimte in de woning

We gaan **de ruimte optimaal benutten** door beperkt de hoogte in te gaan waar dit kan

We voeren we een vergunningsstelsel voor verhuurders in om misstanden tegen te gaan.

Bij toekomstige plannen voor nieuwbouwwoningen wordt het makkelijker om woningen te realiseren waar vrienden samen kunnen wonen (**friendswoningen**)

De **doorstroming op de woningmarkt** moet verbeterd worden zodat gezinnen passender kunnen wonen. We doen dit door meer in te zetten op geclusterde ouderenwoningen zodat senioren een fijn woonalternatief hebben. Belangrijk hierbij is dat deze woningen in de buurt zijn, er een woonlastengarantie is en er ondersteuning komt bij verhuizen.

Een **omzettingsvergunning** is tot vier personen niet meer nodig. Na invoering van de verhuurdersvergunning is vanaf vier personen slechts een lichte toets nodig voor een omzettingsvergunning.

We willen de **doorstroming** op de woningmarkt stimuleren zodat mensen in een huis wonen dat past bij hun levensfase. Het aantal ouderen neemt door vergrijzing toe. We zoeken actief naar ruimte voor levensloopbestendige woningen, met woon-zorgcombinaties. We onderzoeken de mogelijkheid om aan de Noordkant van Eemnes een woon-zorg-zone te realiseren.

Om de woningmarkt toegankelijker te maken voor jonge inwoners die een sociale huurwoning zoeken, zetten we in op een tweetal instrumenten waarmee deze doelgroep ook een voet tussen de deur krijgt. Jonge woningzoekenden die nog niet veel inschrijftijd hebben opgebouwd, kunnen via **het lotingmodel** eerder in aanmerking komen voor een woning. Bij de wijziging van de Huisvestingsverordening willen we daarom mogelijk maken om **maximaal 10% van de vrijkomende sociale huurwoningen via loting beschikbaar te stellen**. Daarnaast stemmen we met de woningcorporatie af dat er een aantal nieuwbouwwoningen worden gelabeld als 'jongerenwoning'. Hiermee bieden we jonge inwoners een kans op de woningmarkt en blijven deze woningen bestemd voor de doelgroep.

We onderzoeken of we betaalbare woningen kunnen toevoegen door middel van het **splitsen** van huizen met een WOZ-waarde boven de grens voor de opkoopbescherming. Splitsing is alleen mogelijk wanneer het kwalitatief goede woningen zijn, het niet voor overlast zorgt in de wijken en leidt tot doorstroom op de woningmarkt. We zien splitsing nadrukkelijk als een instrument om de woonnood te lenigen, niet als separaat verdienmodel.

We treden stevig op tegen **malafide makelaars** die discrimineren of uitbuiten op de woningmarkt.

We zetten **nieuwe instrumenten** in om excessen op de woningmarkt te voorkomen wanneer deze beschikbaar zijn vanuit de Rijksoverheid

Gebiedsontwikkeling Eembrugge

In 2022 stellen we een Gebiedsvisie vast voor de herontwikkeling van het gebied tussen Eembrugge (komgrens Baarn) tot en met de Jachthaven. Onderdeel hiervan is het transformeren naar woningbouw van het bedrijventerrein waarop de vm. Ocrietfabriek, Sterk Midden-Nederland en de drie bedrijfsverzamelgebouwen staan. Dit woongebied zal in plaats van de toegestane bedrijfsbebouwing een kwalitatief hoogwaardig, groen en waterrijk woongebied worden. Deze herontwikkeling past binnen de “rode” contour. Om het gebied verder een kwalitatieve impuls te geven staan we open voor een plan om de Jachthaven een impuls te geven. De vm. Agrarische bijgebouwen bij de boerderij aan de Eemweg kunnen in het kader van de rood-voor-ruimte regels plaats maken voor een minder massaal complex, waardoor het open polderlandschap beter beleefd kan worden. Ook staan we open voor een andere bestemming (op termijn) van het aan de Eemweg gevestigde transportbedrijf.

Inbreidingslocaties: Bouwplan Streefoordlaan

We gaan met de initiatiefnemers en omwonenden in gesprek om de impasse te doorbreken rondom dit initiatief. Het college acht deze locatie zeer geschikt voor huisvesting voor senioren en staat open voor een goede invulling.

Voor mogelijke andere inbreidingslocaties als Molenweg blijft het bestaande stedenbouwkundig plan uitgangspunt. Ook voor Garage Beuk wachten we eventuele initiatieven af. Voor beide locaties neemt de gemeente zelf geen initiatief.

Noordzijde: 30 tiny houses

Er komt een niet permanente uitbreiding aan de noordzijde van Eemnes met 30 tiny houses, voor starters en vluchtelingen. In het Omgevingsplan van de provincie is het gebied als ‘kernrandzone’ aangegeven.

Om deze uitbreiding mogelijk te maken maken wij een kernrandvisie. Het is logisch en efficiënt om zo’n visie voor het hele gebied op te stellen en niet alleen voor het relatief kleine stukje dat nodig is voor de tiny houses.

Daarom maken wij een kernrandvisie voor de hele noordzijde van ons dorp. Het is één van de belangrijke ambities om op termijn woningbouw, ontmoeting (natuur en recreatie), water en versterking van de groene structuur aan die kant van ons dorp mogelijk te maken op een wijze en in een tempo die bij ons dorp past. We komen met een visie op het gebied die als onderlegger kan dienen voor de

periode tot 2050. De tiny houses gaan wij als eerste realiseren, en - waar mogelijk - natuur en recreatie. Voor de overige woningbouw denken wij aan de periode na realisering van Zuidpolder-Zuid.

Woon-werk locaties voor ZZP'ers en kleine ondernemers

In Eemnes kennen we veel ZZP'ers en/of kleine ondernemers die vaak vanuit hun woning werken. De bedrijfsbusjes nemen in de wijken de schaarse ruimte in beslag, tegelijkertijd willen de ondernemers vanwege de veiligheid hun werkbus dichtbij huis parkeren. Er is behoefte aan meer gecombineerde woon-werk-landschappen, waarbij we onze kleine ondernemers en ZZP'ers de ruimte bieden om te ondernemen en tegelijk onze woonwijken ontlasten. De uitbreiding van het bedrijventerrein Zuidpolder kan een logische plek voor het gecombineerd wonen en werken zijn. Maar ook de strook langs de Noordersingel met bedrijfsbestemming biedt wellicht kansen. De omwonenden van de Barbeelstraat hebben aangegeven graag een definitief plan te zien, in plaats van in hun ogen steeds overvallen te worden. We stellen in 2024 een omgevingsplan op voor deze strook.

Zuidpolder

We gaan verder met de plannen voor Zuidpolder en maken in deze plannen een slag met ca. 85 woningen die voorjaar 2023 in de verkoop gaan en ca. 29 woningen in 2024. Deze woningen bestaan voor 33% uit sociaal en 18,5% uit middendure woningen. In 2025 worden de laatste woningen opgeleverd, wordt het openbaar gebied afgerond en kan het project in 2026 afgesloten worden.

Zuidpolder Zuid

We gaan voortvarend aan de slag om woningbouw aansluitend aan het gereed komen van Zuidpolder mogelijk te maken in een tweede fase met ca. 450 – 500 woningen. Op basis van de verdeling Woonvisie 35% sociaal en 35% middenduur en 40 woningen per jaar gemiddeld.

In Zuidpolder Zuid bouwen we natuurinclusief, klimaatbestendig, sociaal en met de komst van het HOV met lagere parkeernormen.

We willen ook procedures versnellen. De eerste woningen in Zuidpolder Zuid moeten nog in deze collegeperiode worden opgeleverd, zodat er geen gat valt tussen de laatste verkoop in het huidige plan en de start met het nieuwe plan. Daarmee koersen we op start verkoop in 2024/2025 en oplevering in 2025/2026.

Versterken BEL Combinatie

In de voorstellen tot versterking van de BEL Combinatie is in spoor 4 o.a. extra formatie opgenomen voor het team RO om deze zaken met kracht ter hand te nemen en de Omgevingswet ook met goede participatie in te voeren. We financieren dit uit de incidentele gelden die we als gemeenten voor de invoering krijgen tot en met 2025 (zie programma VPH).

Financiële paragraaf

RO en Wonen	2023	2024	2025	2026
Omgevingsvisie landelijk gebied	75.000	75.000	75.000	
uit reserve landelijk gebied	-75.000	-75.000	-75.000	
Woonzorgvisie	75.000			
uit reserve omgevingswet	-75.000			
Onderzoeken uit GREX/antérieur	pm	pm	pm	pm
Budgettair effect	0	0	0	0

Werk en inkomen / Participatie

Maatschappelijke opgave conform global goals

Visie

Eemnes is een inclusieve en gastvrije samenleving: iedereen mag er zijn, heeft een rol en is van waarde in Eemnes. Er nemen zo veel mogelijk mensen actief deel aan onze samenleving en waar mogelijk in (regulier) werk.

Ontwikkelingen

Wij willen dat onze inwoners geen zorgen hebben over bestaanszekerheid. De nasleep van de corona-pandemie, stijgende prijzen van energie, wonen en voedsel drukken zwaar op een grote groep mensen. We zien dit met name bij de huishoudens met oudere kinderen. Dit kan van tijdelijke aard zijn, maar we zien ook in Eemnes huishoudens die langdurig in armoede leven. Dat willen wij doorbreken. Niemand mag tussen wal en schip vallen. Wij continueren de maatwerkaanpak voor de meest kwetsbaren. Ook blijft ons armoedebelied ruimhartig waarbij onze minimaregelingen begrijpelijk en toegankelijk zijn en waarbij we samenwerken met al onze sociale partners in onze gemeente. Jongeren hebben onze speciale aandacht. We zien werk als een middel voor zelfstandigheid. De participatiewet moet hierin ondersteunend zijn en geen belemmering. Waar dat het geval is zullen we verder gaan dan de regels van de wet. We blijven uitgaan van vertrouwen in de mens. Mensen zijn bij ons geen nummer maar een persoon en verdienen een kans om een nieuwe start te maken zonder schulden.

De arbeidsmarkt is in een dubbele crisis. Enerzijds kampen tal van sectoren met grote tekorten aan werknemers. In de publieke sector (zorg, onderwijs) maar ook in de bouw en in de sectoren die cruciaal zijn voor de energietransitie. Anderzijds staan veel mensen tegen hun wil aan de kant en lukt het, om uiteenlopende redenen, niet of met moeite om geschikt werk te vinden. Hun bestaanszekerheid staat onder druk en zij hebben vaak beperkt perspectief op een beter leven. Daarom is het blijvend bieden van ondersteuning aan inwoners die aan de kant staan cruciaal. We blijven inzetten op kansen voor iedereen. We investeren hierin door middel van begeleiding, om- en bijscholing en gesubsidieerd werk. Met die combinatie houden we het aantal mensen in de bijstand zo laag mogelijk en hebben we ruimte om iedereen die dat nodig heeft te ondersteunen.

In de arbeidsmarkt van de toekomst, komt iedereen mee. We kijken naar de mensen en werken vanuit vertrouwen. We bieden begeleiding waar nodig en pakken dit aan op basis van competenties. We stimuleren werkgelegenheid die hierbij past en toekomstbestendig is. Dat betekent dat we ons de komende periode richten op een aantal specifieke kansrijke sectoren te weten: ICT, gezondheid, onderwijs, bouw en techniek, energie en duurzaamheid. Hierin is voldoende werkgelegenheid, nu en in

de toekomst. Ze zijn essentieel voor de ontwikkeling van de onze regio: zonder voldoende, goed geschoold personeel halen we ambities op bijvoorbeeld woningbouw of de energietransitie niet

We willen een levendige gemeente zijn waar mensen wonen en werken. Dat betekent ook meer ruimte voor bedrijvigheid en meer mogelijkheden voor ZZP'ers om aan huis te werken of vanuit woon-werklocaties. Dit past bij onze doelstelling om het aantal arbeidsplaatsen mee te laten groeien met het aantal woningen. We willen een economie waarin ondernemers een duurzame en sociale band met hun omgeving en hun werknemers aangaan. De bedrijven die wij graag aantrekken zijn duurzaam, sociaal en circulair. We stimuleren de transitie naar een groene en circulaire economie.

We koesteren onze familiebedrijven en ondernemers in het MKB en hebben regelmatig overleg met hen.

In Eemnes zorgen we voor een **menswaardige bijstand**. We kijken wat mensen nodig hebben en werken vanuit vertrouwen. Waar nodig gaan we in het belang van onze inwoners verder dan de contraproductieve regels van de participatiewet. We bekijken of we volledig kunnen stoppen met het hanteren van de kostendelersnorm. Wij sluiten ons aan bij oproepen aan de landelijke overheid om vaart te maken met structurele herziening van de participatiewet.

Bestaanszekerheid voor alle inwoners is de kern van een solidaire samenleving. Daarbij hoort het besef dat armoede iedereen kan treffen en slechts zelden het gevolg is van een bewuste keuze daarvoor, maar veel vaker het gevolg van pech. Toch is de schaamte rondom armoede en schulden groot, wat goede hulpverlening kan hinderen. Een gebrek aan geld levert in veel gevallen veel stress op, waardoor mensen vaak terecht komen in een vicieuze cirkel van problemen. Armoede en schulden zijn daarmee niet alleen een individueel probleem, maar zeker ook een maatschappelijk probleem, omdat het mensen tegenhoudt in hun ontwikkeling. Bij het bestrijden van armoede en schuldenproblematiek, stellen wij ons ten doel om stress te verminderen en mensen weer perspectief te bieden.

In Eemnes willen wij een cultuur waarin mensen gestimuleerd en gefaciliteerd worden met passende ondersteuning om een baan te vinden die aansluit bij hun kwaliteiten.

Beleidsmedewerker Economie en Accountmanager bedrijven (HBO)	€ 35.000 (S)
---	---------------------

We gaan aan de slag om het ondernemersklimaat te verbeteren. Dit doen we voor en met onze ondernemers. We zoeken een schakel die de taal van ondernemers verstaat én weet hoe een gemeente werkt. We bieden onze ondernemers een helpende hand zodat deze weer een stap verder komen. Een relatiebeheerder met een luisterend oor die het aanspreekpunt en de vraagbaak voor ondernemers is, die ondernemers helpt de juiste weg te vinden in gemeente- en overheidsland. Deze medewerker signaleert ontwikkelingen, wensen en knelpunten vanuit ondernemers. De vragen van ondernemers worden intern uitgezet, gecoördineerd en de voortgang bewaakt. Vanuit de gemeente wordt informatie verstrekt over het economisch beleid en andere relevante informatie voor onze ondernemers. Deze medewerker signaleert kansen of projecten bij onze samenwerkingspartners Regio Gooi en Vecht en onze arbeidsmarktregio die relevant zijn voor onze ondernemers. Samen met het college worden regelmatig bedrijfsbezoeken afgelegd. Waar mogelijk ondersteunen we startende ondernemers.

De gemeente geeft het goede voorbeeld door stage- en werkervaringsplekken te creëren.

We doen onderzoek hoe we kunnen stijgen op de lijst van MKB-vriendelijke gemeenten en stellen een actieplan op.

Werkgelegenheid

Werkgelegenheid is voor onze gemeente, onze inwoners en onze ondernemers belangrijk. De uitbreiding van het bedrijventerrein voor lokale bedrijven en/of voor te verplaatsen bedrijven wordt voortvarend ter hand genomen. Vanaf het begin met de hoogste eisen voor duurzaamheid, daar waar die verder gaan dan de wettelijke eisen kan een korting (subsidie) op de gronduitgifte worden verstrekt.

We stellen als onderdeel van het Omgevingsplan Eemnes ook een omgevingsvisie voor het bedrijventerrein Eembrugge op.

Onze inwoners moeten zoveel mogelijk mee kunnen doen aan de samenleving. Het hebben van waardevol werk helpt daarbij. Niet alleen financieel, werk zorgt voor ontmoetingen, een nuttige invulling van tijd, een gevoel van eigenwaarde en draagt bij aan de eigen regie. We streven ernaar het huidige aantal bijstandsgerechtigden laag te houden en verder te verlagen indien mogelijk. Gegeven de grote krapte op de arbeidsmarkt kunnen veel inwoners die op zoek zijn naar werk aan de slag.

We maken maximaal gebruik van de door het kabinet aangekondigde verruiming van de bijverdiengrenzen in de Participatiewet, waardoor de stap van uitkering naar een (volledige) baan voor Eemnessers (verder) wordt verkleind.

Loonkostensubsidie is een effectief instrument om meer mensen aan de slag te helpen. Deze subsidie zorgt dat een werkgever een beperkte arbeidsproductiviteit van de werknemer gecompenseerd krijgt. We zetten dit instrument vaker in, zodat meer kwetsbare werkzoekenden een kans krijgen op duurzaam werk.

Voor ondernemers moet er een digitaal loket komen waar men met alle (aan)vragen terecht kan. Dit loket sluit goed aan bij het provinciale loket. De nieuwe medewerker EZ en bedrijven neemt hierin het voortouw.

Aanpak armoede en schulden

Het Kabinetsbeleid:

Voor een grote groep Nederlanders staat de bestaanszekerheid onder druk. Voor hen is de dagelijkse zorg om rond te komen groot, door onvoldoende of onzekere inkomsten of doordat ze te maken hebben met problematische schulden. Dit zorgt voor stress, gezondheidsproblemen, sociaal isolement en schaamte en zet kinderen langdurig op achterstand, vaak van generatie op generatie. Het kabinet wil deze vicieuze cirkel doorbreken en met een brede, meerjarige aanpak geldzorgen beter voorkomen, het aantal mensen in armoede en schulden substantieel terugdringen en de bestaanszekerheid van alle Nederlanders versterken. Met als

concrete doelen een halvering, ten opzichte van 2015, van het aantal kinderen dat in armoede opgroeit in 2025, en een halvering van het aantal mensen in armoede en het aantal huishoudens met problematische schulden in 2030.

Als onderdeel van de aanpak verhoogt het kabinet het minimumloon en verruimt het de bijverdiengrenzen in de bijstand, zodat werken meer gaat lonen. Mensen met een uitkering krijgen extra hulp bij het vinden van werk. Iedere vier jaar bekijkt het kabinet of het sociaal minimum toereikend is om van te leven en mee te doen in de samenleving. We maken financiële regelingen en voorzieningen eenvoudiger en toegankelijker, zodat ze beter worden benut. De overheid gaat mensen die recht hebben op regelingen hier zoveel mogelijk actief op wijzen. Er komt meer aandacht voor financiële educatie van kinderen en jongeren en het voorkomen van geldzorgen bij levensgebeurtenissen, zoals een scheiding of 18 jaar worden. Kindvoorzieningen voor gezinnen met een minimuminkomen, zoals sport- of muziekles, breiden we uit met activiteiten en stage- of traineeplekken waarmee kinderen hun vaardigheden en zelfvertrouwen kunnen versterken.

We zorgen voor **meer maatwerk en persoonlijke begeleiding** in de bijstand. Daarbij baseren we ons op de uitkomsten van het onderzoek 'Weten wat werkt'. De ingezette intensievere begeleiding in de bijstand wordt structureel. Hierbij is de beweging naar duurzaam werk belangrijker dan iemand zo snel mogelijk uit de uitkering krijgen met het risico op snelle terugkeer.

Het sociaal minimum wordt landelijk herijkt, al voordat de inflatie in 2022 fors steeg, was de algemene opvatting dat de bijstand ca. € 100 per maand te laag is om fatsoenlijk rond te kunnen komen. Ook voor werkenden met een laag inkomen is het elke maand een uitdaging om de eindjes financieel aan elkaar te knopen.

We voeren regelmatig gesprekken met de woningcorporatie om **huisuitzettingen** in Eemnes vanwege financiële problemen te voorkomen.

We onderzoeken of we ons aan kunnen sluiten bij de proef van de Provincie om **OV voor ouderen met een kleine portemonnee gratis** te maken.

We zien dat **energiearmoede** toeneemt: daarom hebben we een tijdelijke regeling om de sterk gestegen energierekening via de bijzondere bijstand te compenseren – in afwachting van compensatie vanuit het Rijk. Via lobby blijven we aandacht vragen bij het Rijk om met een oplossing te komen voor de toenemende inkomensproblematiek. We kijken of we met onze energiecoaches, de fix-brigade of andere oplossingen onze inwoners kunnen bijstaan in het terugdringen van hun energieverbruik (ook passend bij onze klimaatdoelstellingen).

We verwachten geen tegensprestatie en bieden ondersteuning wanneer inwoners mantelzorger of vrijwilliger worden.

Opgroeien in armoede	€ 35.000 (S)
----------------------	--------------

Meer dan een half miljoen Nederlandse huishoudens leven in armoede en maar liefst 1 op de 5 mensen heeft betalingsproblemen. En de gevolgen liegen er niet om: armoede en schulden kunnen leiden tot stress, verminderde gezondheid, opvoedproblemen, uitsluiting en soms zelf het missen van

een dak boven het hoofd. Het landelijk armoedepercentage ligt op 5,7% (mensen met een inkomen onder het “niet-veel-maar-toereikend criterium”, in Eemnes lag dat op 3,3%. De coronacrisis maakte zichtbaar dat vrijwel iedereen risico loopt op armoede en schulden. Door hoge energieprijzen, krapte op de woningmarkt en hoge inflatie staat bestaanszekerheid onder druk. Dit vraagt om een aanpak samen met sociale partners, inwoners en andere betrokken om de handen in één te slaan tegen armoede.

Wij sluiten zoveel mogelijk aan op de kabinetsvoornemens uit het plan ‘Aanpak geldzorgen, armoede en schulden’. Deze meerjarige aanpak heeft in het bijzonder aandacht voor kinderen dat opgroeit in armoede en het verminderen van armoeden en problematische schulden. Deze nieuwe aanpak bouwt voor op ‘brede schuldenaanpak en de aanpak van kinderarmoede’ en werkt de ambities uit langs de lijn van vijf doelstellingen (1) een betere borging van bestaans- en inkomenszekerheid, (2) preventie van geldzorgen, (3) een overheid die werkt voor mensen en voorziet in laagdrempelige, eenvoudige, mensgerichte financiële hulp en sociale incasso, (4) maatregelen nemen om (generatie)armoede te doorbreken zodat iedereen meedoet en vooruitkomt en (5) realiseren dat meer mensen eerder en betere schuldhulpverlening ontvangen en sneller perspectief hebben op een financieel zorgeloze toekomst.

Wij vertalen landelijk beleid naar de lokale ambities die passen binnen onze gemeente. Dit doen wij niet alleen, maar samen met de HBEL gemeenten, partners uit ons netwerk en onze inwoners. De komende periode zetten wij ons in om de aanpak van armoedebelief en schuldhulpverlening te verbeteren en wordt in HBEL samenwerking het beleidsplan schuldhulpverlening vernieuwd. Hieruit volgen concrete plannen die wij in de komende jaren gaan doorvoeren.

Wij werken nu alvast een aantal acties uit die passen bij onze lokale gemeentelijk ambities:

1. Het minimabeleid is per 1 januari 2022 verruimd naar 120% van het minimumloon. **We verruimen het minimabeleid verder naar 130% van de bijstandsnorm.** We doen dit in de wetenschap dat werken moet lonen, dat werken vaak een opstap is om verder te komen in het leven en dat angst voor verlies van toeslagen of kwijtschelding van lokale heffingen geen rol moet spelen bij het zoeken naar werk. We ramen hiervoor structureel € 20.000. In de praktijk ligt het gebruik van miniregelingen door mensen die er recht op hebben rond de 35%. We streven ernaar om door middel van een mix van maatregelen dat fors te verhogen, naast de genoemde vereenvoudiging ook vergroten van de bekendheid. De financiële impact voor de gemeente is bescheiden, die voor individuele inwoners of gezinnen groot. Bij 100% benutting van de verruiming bijzondere bijstand naar 120% zoals in 2022 ingevoerd, betekent het ca. € 13.000 structureel. We onderzoeken of we in plaats van een aanvraag meer gebruik kunnen maken van automatische toekenning. De doelgroep bestaat uit mensen die in aanmerking komen voor (bijzondere)bijstand, aangewezen zijn op het Hulpfonds/Diaconie/Caritas, in de schuldsanering zitten en/of cliënt zijn van de Voedselbank.
2. We zorgen dat de gemeente **dicht bij de mensen** is: in HBEL verband onderzoeken we het oprichten van werkwinkels. Werkmatchers gaan ook op huisbezoek om de mogelijkheden te bekijken. Voor Eemnessers met een structureel onoverbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt wordt gekeken hoe ze op andere manieren kunnen meedoen aan de samenleving.
3. Een **minimumloon van € 14** is nodig om rond te komen. Als gemeente doen we dit al. Bij aanbestedingen worden organisaties die hieraan voldoen hoger gescoord. We komen met voorstellen om de norm verder uit te breiden. Het sociaal minimum wordt landelijk herijkt, al

- voordat de inflatie in 2022 fors steeg, was de algemene opvatting dat de bijstand ca. € 100 per maand te laag is om fatsoenlijk rond te kunnen komen. Ook voor werkenden met een laag inkomen is het elke maand een uitdaging om de eindjes financieel aan elkaar te knopen.
4. De mogelijkheden in HBEL-verband onderzoeken zodat inwoners in de bijstand tijdelijk een bepaald bedrag per maand bij kunnen verdienen
 5. Binnen het ‘Kindarrangement Meedoen’ onderzoeken we de mogelijkheid voor het toekennen van een scholierenvergoeding, zodat de extra kosten die schoolgaande kinderen met zich meebrengt worden gecompenseerd. De scholierenvergoeding is extra geld voor schoolgaande kinderen, per schooljaar (basisschool, middelbare school en MBO tot 18 jaar) en voor elk kind krijgt men een bedrag.
 6. Een deel van de Eemnesser kinderen groeit op in armoede. Dat zijn gemiddeld één of twee kinderen per schoolklas. Kinderen in armoede moeten kunnen meedoen. Ouders die het aan gaat worden actiever op de hoogte gebracht van het “Kindarrangement Meedoen”.
 7. We gaan actief voorlichting geven aan jongeren om te voorkomen dat zij in de schulden komen. Voorkomen is immers beter dan genezen. We voorkomen schulden bij jongeren: we helpen 18+ met het beheren van hun inkomen met als doel dat zij dit in de toekomst zelfstandig kunnen doen.
 8. De gemeente ondersteunt inwoners actief om uit de schulden te komen. We continueren de Schuld-hulp-maatjes, formulierenhulp van Humanitas en de budgetcoach, waarbij er hulp wordt geboden aan gezinnen in armoede. We trekken hierbij intensief op met bijvoorbeeld de lokale kerken.

Het budget schuldkwijtscheldingen in de begroting hebben we met 50% verhoogd.

Samen zijn we HBEL

In het collegeprogramma van Huizen zijn verschillende beleidsvoornemens opgenomen die we omarmen en tot de onze maken. Het is ook voor de medewerkers effectiever wanneer we beleid en wensen zoveel mogelijk op elkaar afstemmen. Daarnaast kiezen we op onderdelen soms onze eigenwijze eigen koers, maar wel alleen daar waar we ook echt verschil denken te moeten maken.

Werk en inkomen

- 2.5.1. Er wordt zorg gedragen voor betere en begrijpelijke informatievoorziening over de aanvraag van de bijstandsuitkering én duidelijkheid over de spelregels die gelden bij het ontvangen van een bijstandsuitkering.
- 2.5.2. Onderzocht wordt hoe werken aantrekkelijker kan worden gemaakt voor alle doelgroepen.
- 2.5.3. Een passende tegenprestatie, zoals vrijwilligerswerk/een opleiding, kan worden gevraagd zolang inwoners gebruik maken van de bijstand.
- 2.5.4. Het succesvolle project “Actieplan jeugdwerkloosheid” wordt onderdeel van de reguliere dienstverlening.
- 2.5.5. De gemeente Huizen stelt als werkgever het voorbeeld door voldoende mensen met een arbeidsbeperking in dienst te nemen.
- 2.5.6. Vanwege de verwachting dat er meer inwoners in de schulden terecht komen, en ook dat er meer mensen gebruik gaan maken van schuldhulpverlening, wordt het beleidsplan Schuldhulpverlening geactualiseerd, met daarbij ook aandacht voor ondernemers. Als

uitgangspunten bij de actualisatie gelden:

- gekeken wordt naar mogelijkheden om het schuldhulpverleningstraject te versnellen;
- belangrijk is een vaste consulent en indien nodig een vast schuldhulpmaatje, waarbij realistische afspraken worden gemaakt met de inwoner én de schuldeisers;
- een integrale aanpak, waarbij gekeken wordt naar de gehele leefsituatie;
- gekeken wordt niet naar oplossingen op korte termijn, maar juist naar de beste oplossing op de lange termijn, waarbij ook 'out of the box' wordt gedacht;
- er wordt extra aandacht gegeven aan voorlichting ter voorkoming van schulden bij jongeren.

2.5.7. Statushouders die kunnen werken worden naar werk begeleid, zodat ze zo snel mogelijk economisch zelfredzaam zijn.

2.5.8. Statushouders beginnen direct met integreren.

Bij 2.5.7 is het uitgangspunt voor Eemnes dat het werk passend moet zijn bij de opleiding en ervaring van de statushouders. We willen voorkomen dat kennis en kunde teniet wordt gedaan door verplichte tewerkstelling onder het niveau. De krappe arbeidsmarkt maakt dat we ieders capaciteiten maximaal willen benutten en ook nieuwe Nederlanders kunnen hieraan een waardevolle bijdrage leveren.

Financiële paragraaf

Werk en inkomen/participatie	2023	2024	2025	2026
Formatie EZ en bedrijven	35.000	35.000	35.000	35.000
Armoedebeleid	35.000	35.000	35.000	35.000
Budgettair effect	70.000	70.000	70.000	70.000

Sociale samenhang

Maatschappelijke opgave conform global goals

Visie

Zelfstandig mee kunnen doen is een belangrijke pijler in Eemnes. De meeste van onze inwoners zijn goed in staat om zelfstandig mee te kunnen doen in onze samenleving, maar voor diegene die dat niet kunnen bieden wij ondersteuning. Maatwerk is hierbij ons uitgangspunt waarbij wij de eigen kracht van onze inwoners centraal stellen.

Ontwikkelingen

Wie in Eemnes geboren wordt, blijft er vaak zijn leven lang. Want in Eemnes is het goed wonen: ons dorp heeft mooie wijken en samen met onze omgeving zijn we rijk aan voorzieningen en verenigingen. We kennen elkaar, kijken naar elkaar om en waar nodig zorgen we voor elkaar. Toch heeft niet iedereen de start die je zou wensen. De basis waardoor je je ontwikkelt, het leven aankunt en toewerkt naar een stabiel leven met zingeving en een netwerk om je heen. Iedereen verdient een stabiele basis en daar blijven we aan werken.

Wij hebben compassie met mensen en groepen waar het niet vanzelf gaat. Wij willen een overheid zijn die zij aan zij naast inwoners gaat staan om samen een stap vooruit te zetten. Een overheid die je weer kunt loslaten als je het zelf kunt. Wij willen een gemeente zijn die zorgzaam is voor mens en dier. Eemnes is daarbij een gastvrije en inclusieve gemeente.

Wij stimuleren kansengelijkheid. Dat gaat verder dan alleen het traditionele minimabeleid of het onderwijsachterstandenbeleid. Kansengelijkheid vraagt om een aanpak op diverse domeinen waarbij we de kansen vergroten van inwoners die achterblijven op het gebied van onderwijs, inkomen, participatie aan de samenleving, gezondheid, digitalisering, de energietransitie en de woningmarkt.

Zorg gaat ons allemaal aan het hart. Jong of oud, gezond of zorgbehoevend. Omdat we zelf problemen hebben met onze gezondheid, omdat onze ouders hulp nodig hebben, omdat onze kinderen in de knel zitten of omdat er problemen in de thuissituatie zijn.

Leven in goede gezondheid is van enorme waarde. Helaas is dat niet voor iedereen in Eemnes vanzelfsprekend. We zien dat de gezondheidsverschillen groot zijn en blijven (roken, alcoholgebruik, overgewicht, te weinig bewegen, drugsgebruik), ondanks de inspanning die we hier al op plegen. Er is ook een duidelijk verband tussen gezondheid en armoede: niet kunnen rondkomen gaat vaak gepaard met (psychische) gezondheidsproblemen. Corona heeft daar een extra dimensie aan toegevoegd. Er is enorme veerkracht getoond, maar we zien ook dat mensen kampen met de nasleep: fysiek of mentaal

In de wetenschap dat het een taai en complex probleem is, willen we de komende jaren alles op alles zetten om de gezondheid van onze inwoners te verbeteren. Daarbij focussen we ons op leefstijl en de omgeving. We plegen de meeste inzet daar waar dit het hardst nodig is met preventie als belangrijke pijler in ons beleid.

Gezondheid zien wij als het begin van de oplossing op veel terreinen en vormt daarom de rode draad in ons handelen. Of het nu gaat om ons economische beleid, de ontwerpkeuzes die we maken ten aanzien van de openbare ruimte of om onze inzet voor de jeugd: ons doel is gezond leven voor iedereen.

Of je nu geboren en getogen bent in de Eemnes of elders in Nederland, tijdens de oorlog in Syrië of Afghanistan naar Nederland bent gevlucht en in Eemnes terecht bent gekomen, of net uit Oekraïne bent aangekomen in Eemnes: we vinden het belangrijk dat iedereen gezond, prettig en zelfstandig kan wonen en leven in onze gemeente. En wanneer dit even niet vanzelfsprekend is, dat iedereen kan rekenen op goede zorg en ondersteuning. We willen dit realiseren binnen het beschikbare budget, tegen een goede kwaliteit en met geen of acceptabele wachtduur

Wij willen dat bij de zorg die we bieden de inwoner en diens behoefte centraal staat, we het dichtbij in de buurt aanbieden, dat we doen wat nodig is, er ruimte is voor de professional, we uitgaan van mogelijkheden en we het eenvoudig houden. Hierbij kijken we ook uitdrukkelijk naar de sociale omgeving van mensen

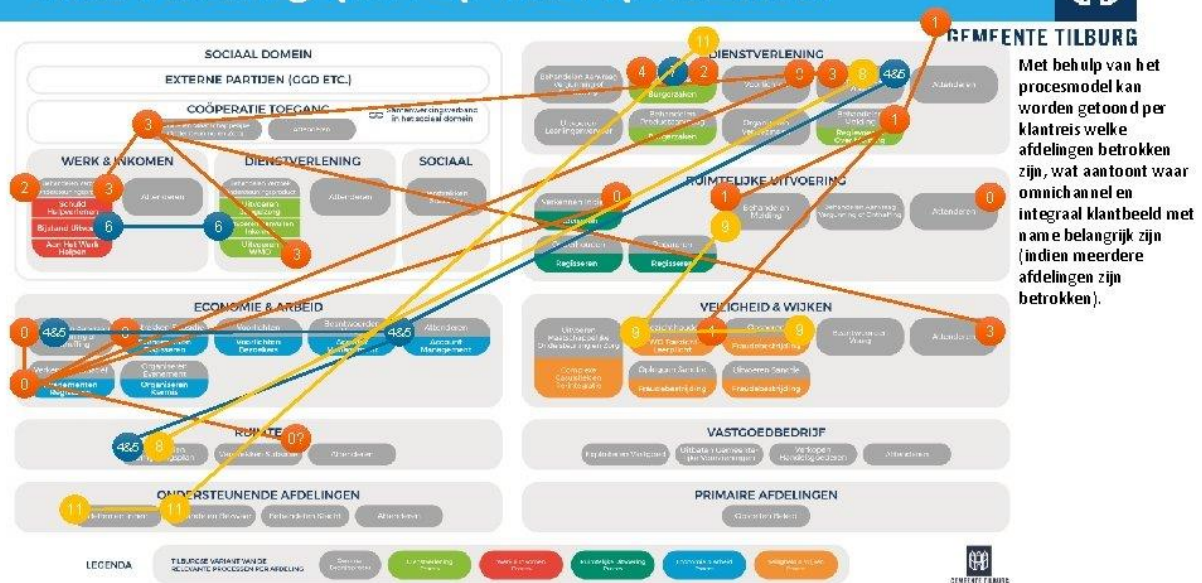
Mensen staan centraal in onze manier van werken; niet het systeem er omheen. Zij moeten daarom geen last hebben van verschillende wetten, regels en afdelingen, bijvoorbeeld van Wmo naar werk & inkomen of 18- naar 18+. We streven daarom naar doorlopende lijnen; we denken daarbij vanuit de inwoners

Ook in Eemnes worden mensen op de arbeidsmarkt, in het onderwijs en gewoon op straat gediscrimineerd en buitengesloten. Uitsluiting en discriminatie op welke grond dan ook is een gif. Het kwetst, zet mensen tegen elkaar op en erodeert het 'samen' in samenleven. Eemnes accepteert geen enkele vorm van discriminatie en racisme. Iedereen moet zichzelf kunnen zijn en zich veilig voelen in Eemnes, ongeacht gender, leeftijd, geloof, culturele identiteit of seksuele oriëntatie. De strijd tegen uitsluiting, racisme en discriminatie vergt een lange adem en vastberadenheid.

Klantreizen geplot op hoofdprocessen

12

Om de kwaliteit van onze zorg en hulpverlening te verbeteren willen we de komende periode ook gebruik maken van klantreizen. Waarbij de mens en zijn of haar behoefte aan hulp centraal staat. Met deze klantreizen wordt helder waar kwaliteit of organisatie van zorg of hulpverlening kan worden verbeterd.

De schaarste aan mensen en middelen dwingt ons om scherpe keuzes te maken en deze keuzes doen pijn. Alle gemeenten kampen met stijgende zorgkosten, vanwege de stijgende vraag naar zorg die ons voor een grote uitdaging stelt. Tegelijkertijd zijn de budgetten vanuit het Rijk de afgelopen jaren niet voldoende meegegroeid met de vraag naar zorg.

Positieve gezondheid en gezondheidsbevordering (o.a. preventie)	€ 30.000 (S)
Voor het bieden van een goed zorgaanbod voor onze inwoners is de kennis en kunde van ervaringsdeskundigen onontbeerlijk. We zorgen dat zij onderdeel zijn bij het maken van beleid.	

We willen dat onze kinderen opgroeien tot volwassenen, die zich straks goed kunnen redden in onze samenleving en omkijken naar elkaar. De mentale weerbaarheid van onze jongeren (door bijvoorbeeld corona en de digitalisering) is een actueel vraagstuk. En vergt een gezamenlijke aanpak van jongeren, ouders, maatschappelijke partijen en de gemeente. **Mentale gezondheid** vormt een van de speerpunten van het volksgezondheidsbeleid. Door prestatiedruk en de nasleep van corona is dit een urgent thema. We geven de inzet hierop een impuls met speciale aandacht voor de jeugd en jongvolwassenen. De aanpak richt zich onder andere op het verzachten van de wachttijd voor de GGZ, bijvoorbeeld door het toegankelijker maken van de praktijkondersteuner huisarts ('wachverzachter')

Gelet op het mentaal welbevinden van specifiek jongeren zoeken we naar een **passende en slimme samenwerking met onderwijsinstellingen** om zo extra ondersteuning te bieden aan deze groep en wachttijden te overbruggen. Hierin zien we een rol weggelegd voor ons sociaal wijkteam.

We pakken **onder- en overgewicht** onder kinderen en jongeren aan met een samenhangend pakket aan maatregelen gericht op sport en bewegen, gezond eten, mentale gezondheid en een gezonde schoolomgeving.

Gezondheidspreventie bij kinderen is belangrijk. We zetten daarom via het programma JOGG in op gezonde voeding en sport om zo de gezondheid van kinderen te verbeteren

We waken ervoor dat het streven naar gezondheid zorgt voor een **negatieve relatie met voedsel of eetstoornissen**. Daarom hebben we volop aandacht voor inwoners die worstelen met deze problematiek, zowel in onze communicatie als in ons aanbod.

We zetten de ambitie voort dat alle kinderen in 2035 **rookvrij** moeten kunnen opgroeien en spelen: geen kind in Eemnes rookt, begint met roken of wordt geconfronteerd met sigarettenrook. We hebben rookvrije bushaltes, speeltuinen en speelaccommodaties en handhaven ook het niet-roken.

Om **gezond ouder worden** te bevorderen zorgen we voor passend aanbod voor deze groep o.a. gericht op valpreventie. Versa, onze sportverenigingen en de buurtsportcoaches vervullen een rol als beweegmakelaars.

We werken aan structureel beleid om **eenzaamheid** te verminderen bij verschillende doelgroepen. Dit werken we uit in de nieuwe nota sociaal domein.

We blijven aanvragen voor AED's die 24/7 toegankelijk zijn ondersteunen.

Drugs, alcohol en gokken	€ 10.000 (3 jaar)
---------------------------------	--------------------------

We hebben een realistische kijk op drugs. Volksgezondheid staat centraal in het drugsbeleid, waarbij regulering en legalisering hand in hand gaan. Dat doen we zonder de ogen te sluiten voor de problematische kanten van drugsgebruik waaronder de gezondheidsrisico's, drugsgerelateerde criminaliteit en onveiligheid. Deze laatste worden bestreden via de reguliere aanpak door de partijen in de driehoek (burgemeester, Openbaar Ministerie en politie).

Samen met maatschappelijk partners zetten we in op **preventie** van problematisch alcohol- en middelengebruik en gokken. Niet alleen richting jeugd maar ook in de richting van ouders en (jong) volwassenen. We bieden verslavingszorg aan mensen die niet meer los kunnen komen van deze middelen. Zo is er hulp voor mensen die kortdurende verslavingszorg nodig hebben, maar ook voor mensen met chronische verslavingsproblemen gaan we actief met de partners in gesprek om juiste en passende zorg te bieden

Sociaal cultureel werker	€ 50.000 (2023 - 2025)
---------------------------------	-------------------------------

Het Sociaal Cultureel Werk (SCW) in Eemnes wordt nu o.a. door Huis van Eemnes en Versa Welzijn uitgevoerd, maar ook deels door de Bibliotheek en de Buurtsportcoaches. Het SCW is nu vooral gericht op het organiseren van periodieke activiteiten en is vooral buurthuiswerk.

Het SCW van oudsher is het opbouwwerk in onze samenleving en omvat kinderwerk, jongerenwerk, volwassenwerk en ouderenwerk. SCW is het bevorderen van de sociale samenhang en maatschappelijke participatie door te voorzien in een sociale infrastructuur met voldoende mogelijkheden voor ontmoeting, ontspanning en ontspanning. Daarnaast het voorkomen dat mensen in een achterstandspositie raken, onder andere door het bevorderen van zelfredzaamheid.

Het SCW gaat dus over ontmoeting/recreatie, vorming/educatie, cultuur/creativiteit, voorlichting/, signalering (preventief m.n. van belang voor kinderen en jongeren) en belangenbehartiging, activering. Het SCW past daarmee in de eerste pijlers van de WMO:

1. Het bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten.
2. Op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden.
3. Het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning.
4. Het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers.

We willen het SCW verder professionaliseren, in te bedden binnen de WMO-aanpak en hiervoor ook structureel formatie voor op te nemen. Dat vergt evenwel een goede visie op het SCW, ook in relatie tot hetgeen andere instellingen/organisaties aanbieden. Door via het welzijnswerk voorkomen dat iemand echt zorg nodig heeft, kan voor de gemeente goedkoper zijn en het levert een betere sociale cohesie in Eemnes op. Het Sociaal Cultureel Planbureau SCP biedt in haar publicatie “Uitdagingen in het sociaal domein. Nieuwe gemeentebesturen aan zet” hiervoor mooie aanzetten. De toenemende vergrijzing en de aandacht voor het gezond en veilig kunnen opgroeien in Eemnes vergt een integrale benadering. We hebben een breed pakket aan activiteiten en instellingen, elkaar kennen en de kenbaarheid bij onze inwoners kan beter.

Het uitbreiden van de formatie met bijvoorbeeld 0,66 fte (3 dagen) sociaal-cultureel werker HBO-schaal 9 (€ 50.000) die tevens coördineert nemen we als pilot voor 2023 – 2025 op. . Of dit het beste past bij de gemeente, HvE of Versa Welzijn of een andere instelling is nader te bezien. In 2025 evalueren we of dit heeft geleid tot een beter preventief voorveld in de WMO.

Samen zorgen

Het zijn de generaties voor ons die de welvaart hebben opgebouwd, ons land beter hebben doorgegeven en volop kansen hebben gecreëerd voor ons. Juist daarom vinden we dat ouderen gewaardeerd en gerespecteerd moeten worden. Een fatsoenlijke gemeente heeft een groot hart voor ouderen. Daarom zetten we ons de komende vier jaar in om eenzaamheid onder ouderen tegen te gaan, hen een veilige oude dag te bezorgen en sociale structuren voor ouderen te versterken. We nemen daarom de volgende maatregelen:

- We gaan een effectief en doelmatig beleid voeren om ouderen te ondersteunen.
- We ondersteunen (ook financieel) en stimuleren de komst van zorgrestaurants zoals Marjan Kookt en de gezamenlijke maaltijd in het Huis van Eemnes voor ouderen waar zij terecht kunnen voor een gezonde en betaalbare maaltijd. Samen eten is gezellig en voorkomt eenzaamheid.
- Wij gaan het gesprek aan met de woningcorporaties en met zorgaanbieders om te stimuleren dat in alle seniorencomplexen huismeesters aanwezig zijn. Ouderen hebben dan een vast aanspreekpunt voor hun vragen en klachten.

De **sociale wijkteams** vervullen een belangrijke rol in zorg en ondersteuning dicht bij de mensen. We vergroten de bekendheid en toegankelijkheid van de buurtteams en blijven mensen wijzen op het bestaan van de buurtteams. Verder onderzoeken we de mogelijkheden om buurtteams nog meer integraal te laten werken bijvoorbeeld ook rondom werk & inkomen. Door een betere samenwerking tussen alle organisaties die actief zijn in Eemnes zien we kans om effectiever en efficiënter te werken.

Samen met organisaties voor ouderen, mantelzorgers, vrijwilligers en professionele instellingen stimuleren en ondersteunen we initiatieven om ouderen zelfredzaam te maken. We werken vanuit het **preventie akkoord**. Zorg en ondersteuning voor ouderen organiseren we dichtbij en in de eigen wijk. Tegelijkertijd willen we daar waar nodig de overgang van zelfstandig wonen naar een verpleeghuis ondersteunen en zo soepel mogelijk laten lopen

Juist in de wijk kunnen **informele en formele zorg** samen zorgen dat onze inwoners zo lang mogelijk in hun vertrouwde omgeving kunnen blijven. De kwaliteit van leven blijft hoger en het versterkt de sociale cohesie. Daarom ondersteunen en waarderen we vrijwillige inzet, bewonersinitiatieven, mantelzorg, eenzaamheidsbestrijding, sociaal makelaarschap en gemeenschapskracht. Dat doen we door onder andere extra te investeren in activiteiten in het Huis van Eemnes als centrale ontmoetingsplek in Eemnes.

We waarderen **nabuuerschap** en inwoners die **vrijwilliger of mantelzorger** (jong & oud) zijn en faciliteren en ondersteunen hen waar mogelijk. Om mantelzorgers te ontlasten willen we een goed lokaal aanbod aan dagbesteding.

De **sociale kaart** willen we verrijken en verbreden met de vrijwilligersinitiatieven op het gebied van zorg. En geven we een zichtbare plek op onze website.

De regeling **hulp bij huishouden** groeit sneller dan we kunnen dragen waardoor wachtlijsten ontstaan. We tornen niet aan het recht op hulp bij huishouding, maar ontmoedigen het gebruik van de regeling door mensen die genoeg middelen hebben te vragen dit zelf te organiseren of betalen. Dit doen we door per 1 januari 2023 een inkomenstoets in te voeren.

Een goed werkende **Vrijwilligerscentrale** is zeer belangrijk voor onze inwoners en wordt voortgezet. Afspraken worden geëvalueerd en geactualiseerd

De jaarlijkse uitreiking van de koeientrofee voor sport en vrijwilligers willen we behouden en de bekendheid vergroten.

Pilot verbeteren toegang mantelzorgondersteuning	€ 25.000 (i)
---	---------------------

Dit budget is om uitvoering te geven aan de pilot verbeteren toegang tot mantelzorgondersteuning, deze pilot wordt in BEL-verband uitgevoerd. De actiepunten uit deze pilot zijn: heroriëntatie mantelzorgwaardering, meer bewustwording bij mantelzorgers en professionals over mantelzorg en het creëren van een duurzame ondersteuningsstructuur voor mantelzorgers te ondersteunen. Ook kan deze pilot inwoners helpen langer zelfstandig te blijven wonen. Deze actiepunten komen voort uit de am-

bitie geformuleerd in de programmabegroting 2022: 'Onze inwoners zijn zo lang mogelijk zelfredzaam. Voor diegenen, die dat niet meer kunnen bieden wij ondersteuning, via maatwerk.' Het inzetten op de ondersteuning van mantelzorgers is een integraal onderdeel van deze ambitie.

De gemeente heeft bij de meicirculaire 2022 € 25.000 ontvangen voor de uitvoering van deze pilot. Dit bedrag is niet geoormerkt, we stellen dit bedrag beschikbaar door het naar 2023 over te hevelen. De kosten bestaan uit het ontwerpen van een bewustwordingscampagne (extern), drukwerk/adverteren, het vernieuwen van de functie mantelzorgondersteuner sociaal wijkteam (middels training/tijdelijke uitbreiding) en deelname ontwikkeling regionaal (digitaal) informatiepunt.

Bewegen voor 65+

€ 5.000 (S)

Als gevolg van ouderdom en chronische aandoeningen hebben 65-plussers regelmatig te maken met bijvoorbeeld eenzaamheid en problemen in het dagelijks functioneren. Dat maakt lang zelfstandig thuis blijven wonen soms lastig. Bewegen helpt lichamelijke en sociale problemen die optreden bij het ouder worden te voorkomen of beperken.

Regelmatig bewegen kan de gevolgen van het verouderingsproces vertragen en vitaliteit stimuleren, waardoor 65-plussers langer zelfredzaam kunnen blijven en kunnen blijven meedoen in de maatschappij. Dit zorgt ook voor lagere zorgkosten. Er is veel wetenschappelijk onderzoek gedaan naar de effecten van bewegen op gezondheid van diverse bevolkingsgroepen, waaronder 65-plussers. In het verleden hebben we via onderzoeken en huis-aan-huis bezoeken door vrijwilligers onze ouderen gestimuleerd op bijvoorbeeld mee te doen aan het GALM-project van EGV.

We willen een breed aanbod van beweegmogelijkheden voor ouderen. De buurtsportcoaches creëren bewustwording bij de sportaanbieders en stimuleren dat aanbieders voldoende aanbod hebben voor deze doelgroep.

Dementie

€ 20.000 (S)

Dementie is een combinatie van symptomen waarbij de hersenen informatie niet goed meer kunnen verwerken. De meest voorkomende vorm van dementie is de ziekte van Alzheimer. In Nederland hebben zo'n 290.000 mensen dementie en ieder uur komen daar vijf mensen bij. Dementie veroorzaakt een hoge ziektebelasting voor de patiënt en heeft een grote impact op zowel de patiënt als de omgeving van de patiënt. Gemiddeld leven mensen 6,5 jaar met dementie. Naast de hoge zorgkosten brengt dementie ook een relatief hoge belasting met zich mee van de ruim 800.000 mantelzorgers die gemiddeld 40 uur per week voor een naaste met dementie zorgen. Weinig beweging is een van de belangrijkste beïnvloedbare risicofactoren voor het krijgen van dementie.

Eemnes blijft een **dementievriendelijke** gemeente. We laten een Dementiescan door Alzheimer Nederland uitvoeren. Samen met onze partners stellen we vervolgens een gemeentelijk actieplan voor omgang met dementie op. Het Alzheimer-café koesteren we en willen we in de toekomst uitbreiden als dagactiviteit voor mensen met deze aandoening, zodat mantelzorgers ontlast worden. Ook bij nieuwbouw houden we rekening met dementie als we seniorenwoningen bouwen. Van alle kwetsbare ouderen heeft 32 procent dementie en naar verwachting zal dat aantal richting 2050 verdubbelen.

Eén tegen eenzaamheid

Met het actieprogramma **Eén tegen eenzaamheid** wil het Rijk de trend van eenzaamheid onder ouderen doorbreken. Dit wordt gedaan met een brede beweging in de samenleving die ervoor staat dat ouderen meedoen en voelen dat ze ertoe doen – ook als ze minder vitaal en actief zijn. Samen. We sluiten ons aan bij dit actieprogramma. 8,3% van onze inwoners voelt zich ernstig tot zeer ernstig eenzaam. We kennen in Eemnes veel verschillende initiatieven als de Zonnebloem, Met je Hart, BAS Bel, Rode Kruis, de kerken, samen met hen smeden we een lokale coalitie.

Woonzorgvisie

€ 75.000 (I)

We sluiten aan bij de visie op de toekomstige ouderenzorg van het Rijk en bepalen in een woonzorgvisie hoe we kunnen inspelen op en omgaan met de vergrijzing in Eemnes. De komende jaren groeit het aantal 65-plussers met ruim 25%, welke kansen en uitdagingen biedt dat ons als gemeente en onze instellingen.

Het ministerie van VWS heeft in juli 2022 een visie op de toekomstige ouderenzorg uitgewerkt. Geconstateerd wordt dat zowel de voorkeuren van ouderen veranderen als de omstandigheden. De Nederlandse bevolking wordt steeds ouder en ouderen in Nederland zijn een steeds meer diverse groep. Ouderen verschillen in hun mogelijkheden om hun leven zelf goed vorm te geven, hun netwerk, hun vaardigheden om gebruik te maken van digitale toepassingen en hun financiële mogelijkheden. Bovendien **verschillen ouderen in hun voorkeuren**. Wat zij wel gemeen hebben is dat iedereen oud wil worden, maar niemand oud wil zijn. Mensen willen zo lang mogelijk zelfstandig zijn, regie houden op hun eigen leven en wonen op een plek waar ze zich thuis voelen.

Digitalisering wordt daarom sterk benadrukt. Dit vraagt een andere manier van werken in de zorg.

Digitale technologieën helpen ouderen hun zelfstandigheid te behouden en hun kwaliteit van leven te bevorderen. Deze technologieën bestrijken uiteenlopende levensdomeinen: huishouden, sociale interactie, bewegen, veiligheid, (vrijwilligers)werk, vrijetijdsbesteding, gezond en actief leven en zorg. Het programma van VWS kent vijf zogenaamde actielijnen:

- Samen vitaal ouder worden (onder meer het versterken van de ondersteuningsstructuur en intergenerationeel wonen)
- Sterke basiszorg voor ouderen (onder meer het bevorderen van goede samenwerking binnen de zorg (tussen het langdurige zorg domein, het medisch domein én het sociaal domein) en het realiseren van aanspreekbare- en herkenbare teams in de wijk)
- Passende Wlz-zorg (Wet Langdurige Zorg) (onder meer het scheiden van wonen en zorg en domeinoverstijgend samenwerken)
- Wonen en zorg voor ouderen (onder meer de realisatie van 250.000 woningen geschikt voor ouderen tussen nu en 2030)

- Arbeidsmarkt en Innovatie (onder meer het ontwikkelen van nieuwe werkvormen en sociale en technologische innovatie)

Dat betekent ook wat voor de zorg en het aanbod in Eemnes. We stellen samen met de verschillende partners een visie op ouder worden in Eemnes op.

De nieuwe woonzorgvisie is ook van belang voor het toekomstige bouwprogramma op de diverse locaties in Eemnes.

Wonen voor ouderen / Visie op zorg en wonen voor ouderen

Om langer thuis te kunnen wonen zijn voldoende passende woningen, voorzieningen en onderdeel zijn van een sociaal netwerk, van cruciaal belang. Er is een dringende vraag naar duurzaam passende oplossingen voor het grote woningtekort met een toenemende behoefte aan flexibel wonen en vraag naar diversiteit in (extra) wonen. De ouder wordende samenleving stelt daarnaast ook eisen aan de inrichting van de leefomgeving. Een prettige, groene, veilige en leefbare woonomgeving met voorzieningen dichtbij, ondersteunt betrokkenheid en sociale cohesie in de buurt.

Op basis van het voorgaande zouden toekomstbestendige woonvormen moeten bijdragen aan minder eenzaamheid, minder zorgbehoefte en een betere doorstroming op de woningmarkt. Het creëren van voldoende passende woningen vraagt daarmee om voldoende diversiteit aan woonvormen. Nieuwe semicollectieve woonvormen, zoals hofjes en (tijdelijke) mantelzorgwoningen, kunnen daarnaast verbinding tussen leeftijdsgroepen en culturen stimuleren.

We gaan het gesprek aan met zorgaanbieders om de mogelijkheid van een woonzorgzone (bijvoorbeeld aan de Noordkant van Eemnes) te onderzoeken. (aangepast) Wonen rondom zorgvoorzieningen met een sociale ontmoetingsfunctie en de mogelijkheid daar op termijn ook zelf (intramuraal) terecht te kunnen past bij de verschillende wensen en behoeften.

Inclusie

Eemnes is weliswaar klein, maar toch een diverse gemeente. Daar zijn we trots op. Er wonen ruim 40 nationaliteiten in onze gemeente en 15 procent van de bevolking heeft een migratie-achtergrond (de helft daarvan niet-westers). We vinden het belangrijk dat iedereen zichzelf kan zijn en veilig is, ongeacht afkomst, (seksuele) identiteit, leeftijd, sociaaleconomische status, levensbeschouwing of beperking. Het mag niet uitmaken waar je vandaan komt en wie je bent voor de kansen die je krijgt. Om een inclusieve gemeente te zijn en te blijven gaan we daarom door met diversiteitsbeleid, bevorderen we inclusie en treden we hard op tegen discriminatie, (institutioneel) racisme en etnisch profileren. Eemnes moet een plek zijn waar iedereen veilig is en zich veilig voelt. Ook maken we werk van toegankelijkheid: van onze eigen gemeentelijke gebouwen tot de openbare ruimte. Het VN-verdrag Handicap is hierin leidend.

In het straatbeeld houden we rekening met de diversiteit bijvoorbeeld door bij **straatnamen** en pleinen meer vrouwen terug te laten komen. Hierover gaan we in gesprek met de straatnamencommissie die in opdracht van de gemeente werkt.

De gemeente als organisatie moet een afspiegeling van de samenleving zijn. Hier hoort een **veilige, inclusieve en cultuursensitieve werkomgeving** bij.

Kinderen hebben een stem en deze moet gehoord worden. We maken er werk van dat het perspectief van kinderen wordt meegenomen in het beleid dat de gemeente voert, bijvoorbeeld door de jeugdraad te betrekken. Wij vinden jeugdparticipatie belangrijk: jongeren weten vaak zelf goed wat in hun situatie het beste is; ze hebben het recht op zeggenschap over hun eigen leven.

We zorgen dat de gemeentelijke dienstverlening **toegankelijk en begrijpelijk** is. De communicatie is op B1-niveau. Nederlands is de standaard voertaal; waar nodig communiceren we ook in andere talen

Vluchtelingen, asiel en integratie

We willen mensen die huis en haard hebben moeten verlaten en op zoek zijn naar een veilige plek, in Eemnes echt verwelkomen. We hebben in alle eerdere situaties waar mensen op de vlucht moesten altijd bijgedragen aan een opvang die veilig en menswaardig is. En dat doen we met de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne opnieuw. Alle vluchtelingen uit alle windstreken die een veilig onderkomen zoeken vanwege dreiging, oorlog, geweld of andere noodsituaties (denk aan politieke dreiging, bedreiging om wille van seksuele- of genderidentiteit of bekering) zijn bij ons welkom. We ondersteunen Goede Buren, Steuncomité Eemnes- Oekraïne en Vluchtelingenwerk in hun zeer gewaardeerde werk.

Inburgeren betekent meedoen vanaf dag één. Dat geldt voor wonen, werken en leren. Onze ambities gaan verder dan wat er landelijk van ons gevraagd wordt omdat we weten dat meedoen aan de samenleving bijdraagt aan goede integratie en inburgering.

We streven er naar om minimaal te voldoen aan de taakstelling voor het huisvesten van de statushouders en lopen het liefst daar licht op vooruit.

Onze **ambitie is om mensen zo goed mogelijk te laten inburgeren**. Dit betekent zo snel mogelijk de Nederlandse taal leren, mensen leren kennen en meedoen in de samenleving door (vrijwilligers)werk. In andere gemeenten bestaat het model van de welkom-sprekuren. Samen met onze partners, zoals Goede Buren en het Taalcafé, bekijken we of we dat ook in het Huis van Eemnes kunnen aanbieden om zo de mogelijkheid om mensen te ondersteunen bij vragen rondom werk en financiën, fysieke en psychische gezondheid en het vinden van een sociaal netwerk in Eemnes te bevorderen.

Sturen op resultaat

Welzijnswerk dat een gemeentelijke subsidie ontvangt dient meetbare doelen en uitvoeringsprogramma's te formuleren.

Samen zijn we HBEL

In het collegeprogramma van Huizen zijn verschillende beleidsvoornemens opgenomen die we omarmen en tot de onze maken. Het is ook voor de medewerkers effectiever wanneer we beleid en wensen zoveel mogelijk op elkaar afstemmen. Daarnaast kiezen we op onderdelen soms onze eigenwijze eigen koers, maar wel alleen daar waar we ook echt verschil denken te moeten maken.

Grip op sociaal domein

2.1.1. Sturen vanuit inzicht. Dat is het doel voor de komende vier jaar op het gebied van sociaal domein. Grip krijgen op de uitgaven, grip krijgen op het leveren van goede kwaliteit, grip krijgen op effectiviteit en efficiëntie. Meetbare doelen maken het mogelijk om resultaten inzichtelijk te krijgen. Inzicht geeft kennis en op basis van kennis kan gestuurd en bijgestuurd worden. Een belangrijke focus komt te liggen op preventie. Door tijdig in te grijpen kan de noodzaak tot uitgebreide hulptrajecten vaker voorkomen worden.

2.1.2. Ingezettede besparingsmaatregelen worden voortgezet. De effectiviteit wordt gemonitord en bewaakt via het management dashboard sociaal domein.

2.1.3. Het waardengericht werken wordt verder uitgewerkt en geïntegreerd in het nieuwe beleidsplan Sociaal Domein.

2.1.4. Inwoners die het niet zelf redden krijgen de ondersteuning die ze nodig hebben, passend bij hun situatie. Daarbij worden duidelijke afspraken gemaakt over wat zij van de gemeente kunnen verwachten, maar andersom ook wat de gemeente van hen verwacht.

2.1.5. Er wordt meer ingezet op preventie met als doel zwaardere zorg te voorkomen. Jaarlijks wordt geëvalueerd of de investeringen in preventie effectief zijn. De uitkomsten van deze evaluaties worden aan de commissie Sociaal Domein voorgelegd.

2.1.6. Alle partijen die gemeentelijke subsidie ontvangen dienen meetbare doelen en uitvoeringsprogramma's te formuleren. Periodiek wordt hierover gerapporteerd aan de commissie Sociaal Domein.

Laagdrempelige toegang, maatwerk en cliëntondersteuning

2.3.1. Inwoners van Huizen kunnen op één plek terecht bij de gemeente als ze maatschappelijke hulp nodig hebben. Er wordt naar hen geluisterd om de hulpvraag duidelijk te krijgen. Hierbij wordt 'over de grenzen heen gekeken'. Door breder te kijken en verder te denken kan de beste oplossing voor de inwoner, de gemeente én de samenleving gevonden worden.

2.3.2. Hulp vragen bij de gemeente dient zo laagdrempelig mogelijk te zijn. Persoonlijk contact heeft de voorkeur boven papieren formulieren of de website.

2.3.3. Informatie over de beschikbare ondersteuning in Huizen dient laagdrempelig en toegankelijk te zijn voor iedereen. Ook voor mensen die niet digitaal vaardig zijn.

2.3.4. Er wordt een verkenning op casusniveau uitgevoerd naar de vraag hoe door creatief om te gaan met de bestaande regelgeving kan worden gekomen tot een meer doelmatige besteding van middelen, zonder in te leveren op de kwaliteit van de zorg. De resultaten hiervan worden periodiek besproken met de commissie Sociaal Domein. Hierbij wordt uitgegaan van de volgende randvoorwaarden:

- oplossingen die worden geboden kunnen standaard of anders zijn dan de inwoner vraagt, maar belangrijk is dat het proces toetsbaar is;
- bij hulpvragen van inwoners wordt 'out of the box' gedacht;
- het proces is bij iedereen gelijk, maar de uitkomsten zijn verschillend omdat elke situatie anders en elke persoon anders is.

2.3.5. Bij elke hulpvraag wordt gezocht naar de beste oplossing. De specifieke situatie van de inwoner is hierbij altijd het uitgangspunt. De gemeentelijke professional handelt met inachtneming van het volgende:

- zoveel als mogelijk zelf of samen met de eigen omgeving oplossen;
- lukt dit niet, dan wordt algemeen gebruikelijke dienstverlening ingezet;

- is dat niet voldoende, dan wordt maatwerk ingezet.

2.3.6. Bij aanvang van een traject, voorafgaand aan een eerste gesprek, wordt aan cliënten duidelijk gemaakt dat de mogelijkheid bestaat om gebruik te maken van een onafhankelijke cliëntondersteuner.

2.3.7. Pre-mediation wordt als vast onderdeel van de bezwaarprocedure toegepast als de inwoner het niet eens is met het besluit van de gemeente. De inwoner kan hierbij een beroep doen op onafhankelijke cliëntondersteuning.

2.3.8. Mantelzorgers worden gewaardeerd. Netwerkbijeenkomsten voor mantelzorgers worden voortgezet. Er wordt voor gewaakt dat mantelzorgers overbelast raken door hen zo goed mogelijk te ondersteunen indien dat nodig is. Over de mogelijkheden hiervoor wordt duidelijk gecommuniceerd op de gemeentelijke website en via de betrokkenen.

Inkomenstoets huishoudelijke hulp

2.4.1. Met ingang van 1 januari 2023 wordt een inkomenstoets ingevoerd op basis waarvan bepaald wordt of er recht is op huishoudelijke hulp.

Financiële paragraaf

Sociale samenhang	2023	2024	2025	2026
Positieve gezondheid en preventie	30.000	30.000	30.000	30.000
Drugs, alcohol en gokken	10.000	10.000	10.000	
Formatie soc.cult. Wek	50.000	50.000	50.000	
Pilot mantelzorgondersteuning	25.000			
overheveling budget 2022	-25.000			
Bewegen voor 65+	5.000	5.000	5.000	5.000
Dementie	20.000	20.000	20.000	20.000
Woonzorgvisie	bij RO			
Budgettaire effect	115.000	115.000	115.000	55.000

Sport Cultuur en vrije tijd

Maatschappelijke opgave conform global goals

Visie

Wij stimuleren de sport- en cultuurbeleving voor iedereen. Maatschappelijke doelen binnen het sociaal domein worden verbonden aan sport, bewegen en cultuurbeleving.

Ontwikkelingen

We zien veel **betrokkenheid** van inwoners bij Eemnes en mensen met een goed initiatief. Dat willen we zo veel mogelijk stimuleren en faciliteren. Dat doen we door extra middelen in een initiatievenfonds te stoppen, maar we kijken ook naar eigentijdse vormen die hieraan kunnen bijdragen. Initiatieven uit straten, buurten en verenigingen steunen we actief met een bijdrage.

Kunst en cultuur prikkelt, verbindt en zet aan tot nadenken. De waarde die cultuur toevoegt aan Eemnes en samenleving is niet altijd in euro's uit te drukken en wordt vaak pas achteraf duidelijk. Maar wij zien die waarde onmiskenbaar en vinden een goed cultureel klimaat belangrijk. Amateurs, professionals en organisaties geven we de ruimte om een aantrekkelijk cultuuraanbod te kunnen creëren. Kunst kleurt Eemnes.

Cultureel en religieus erfgoed waarderen we als inspiratiebron en als plek voor zingeving. Deze vormen een verbinding tussen het heden en verleden.

Creativiteit en vrijheid zijn kernwaarden van een open samenleving. Kunst en cultuur vormen een onmisbare basis voor een leven in vrijheid, waarin nieuwe wegen kunnen worden verkend en mensen zich ten volle kunnen ontplooien. Kunst en cultuur zetten aan tot reflectie, maken emoties los, ont-

roeren en ontregelen. Ze wijzen de weg naar transformatie, verandering en innovatie die de samenleving nodig heeft om te overleven en te bloeien. We willen nadrukkelijk de cultuursector betrekken bij maatschappelijke vraagstukken waar het draait om transformatie.

We vinden het van belang dat alle Eemnessers van jongs af aan in aanraking komen met sport. Sporten en bewegen is tenslotte gezond en je leert er sociale vaardigheden. Waar deelname niet vanzelfsprekend is, stimuleren wij dit. Het behoud van het jeugdsportfonds en de buurtsportcoaches zijn voor ons daarom belangrijk. Wij blijven dan ook inzetten op breedtesport ook voor mensen met een beperking.

Naast sporten bij een vereniging kun je ook bewegen in de openbare ruimte. De openbare ruimte in de wijken is geschikt en aangelegd om een rondje te kunnen hardlopen, wandelen of een potje voetbal te kunnen spelen met je vrienden. Bij de inrichting van de openbare ruimte houden we rekening met bewegen.

Sport, spelen en bewegen	€ 20.000 (S)
---------------------------------	---------------------

Speelplaatsen zijn groen, met name bij de scholen. Want we vinden het belangrijk dat alle kinderen kunnen sporten. De bekendheid van het Jeugdfonds Sport en Cultuur en de Stichting Leergeld wordt verbeterd.

We vinden dat alle kinderen in Eemnes een zwemdiploma moeten hebben, want zwemmen is niet alleen leuk, maar ook van levensbelang in een land vol water. We stimuleren het zwemmen door gerichte voorlichting.

We stimuleren sterke sportverenigingen en samenwerking/samengaan van sportverenigingen. We ondersteunen sportverenigingen met het werven van vrijwilligers. In het Sportakkoord is aandacht voor verenigingsondersteuning, we stellen hiervoor € 3.000 structureel beschikbaar.

Samen met sportverenigingen gaan we in gesprek over alcoholgebruik, roken en gezonde voeding. We zoeken mogelijkheden om sport en bewegen in te zetten als preventiemiddel in het sociaal domein.

Aan ouders en kinderen voor wie de kosten van sport moeilijk zelf te dragen zijn, zal door middel van het “Kindarrangement Meedoen”, Jeugdfonds Sport en Cultuur” en het “Volwassenenfonds” ondersteuning worden gegeven.

We voeren op tijd gesprekken met de SV Eemnes over de vervanging van het kunstgrasveld.

Sporten en spelen in de buitenruimte is toegenomen, dat gaan we verder stimuleren. Bijvoorbeeld door meer kleine veldjes of sportcontainers te realiseren. Voldoende watertappunten zijn hiervoor ook van belang. Buitensporten krijgt meer aandacht en wordt toegankelijker. Voor het plaatsen van outdoor beweeg-/fitnesstoestellen in de openbare ruimte wordt €40.000 beschikbaar gesteld. Een behoefteonderzoek wordt uitgevoerd om volledig aan te sluiten bij de wensen van de inwoners (we gebruiken daarvoor bijvoorbeeld ons burgerpanel).

De **maatschappelijke waarde** van sport zou een vanzelfsprekend onderdeel van het netwerk van sociale- en maatschappelijke organisaties in de wijk moeten zijn. Sport heeft een nadrukkelijke functie in het versterken van gezondheid en het organiseren van activiteiten waar bewoners elkaar kunnen ontmoeten.

We gaan in overleg met het Huis van Eemnes, scouting en Versa (en andere partijen) om in navolging van andere gemeenten een **programma van drie weken sport, spel, leren en doen-week** mogelijk te maken in de zomerperiode. Een dergelijke kindervakantieweek wordt gefaciliteerd door het beschikbaar stellen van middelen, een locatie, dranghekken en hout- en restafval.

Sportverenigingen dragen niet alleen sportief maar ook sociaal-maatschappelijk bij. We trekken daarom samen met onze sportverenigingen op om de **sociale functie van sportverenigingen** verder te versterken. Ook onderzoeken we hoe het jongerenwerk en onze sportverenigingen 'gematcht' kunnen worden om jongeren beter te kunnen bedienen.

We hebben nadrukkelijk oog voor de belevingswereld en behoeften van jongeren. We realiseren om die reden in Impuls activiteiten gericht op (talent) ontwikkeling en weerbaarheid van onze jongeren. Wij hechten waarde aan de fysieke en mentale gezondheid van onze inwoners. Bewegen draagt hieraan bij. Daarom stimuleren we iedereen **dagelijks voldoende** te bewegen.

Om kinderen al op een vroege leeftijd kennis te laten maken met sport/bewegen en een breed motorische ontwikkelingen te stimuleren, is de gemeente bereid om het aanbod van **Nijntjegym** op alle scholen in Eemnes voor de groepen 1 en 2 deels te financieren. Uitvoering komt voor de gemeente neer op € 14.000.

In onze gemeente kunnen (sociaal) kwetsbare groepen sporten en bewegen hoe, waar en wanneer zij willen. We nemen zoveel mogelijk belemmeringen weg.

Wij bouwen gezamenlijk aan een **inclusieve, sociaal veilige en beweegvriendelijke** omgeving die bijdraagt aan een gezondere en vitalere gemeente.

We stimuleren scholen, sportaanbieders, welzijnswerk te werken aan een veilig, plezierig en enthousiasmerend sport- en beweegklimaat.

We inventariseren welke sportaanbieders eraan toe zijn om de stap te maken naar een duurzame sportlocatie en gaan hier vervolgens werk van maken.

Wij maken gebruik van kennis uit binnen- en buitenland wat echt werkt, van erkende interventies tot deelname in sportprojecten.

We doen onderzoek naar de haalbaarheid van het oprichten van **een Sportraad**. Een lokale sportraad is een samenstelling van sportaanbieders in een gemeente, een bundeling die er in principe is 'van, voor en door de sport'. Het belang van een lokale sportraad is het versterken van het samenwerkingsverband van sportpartners. De sportraad kan generieke vraagstukken en uitdagingen die voor de sport in de gemeente gelden samen oppakken.

Pedagogisch sportklimaat

€ 10.000 (S)

Gemiddeld beoordelen ouders en jeugdtrainers het pedagogisch sportklimaat op de voetbalvereniging als voldoende. Maar er zijn ook uitdagingen, vooral als het gaat om scholing van alle trainers in pedagogische en didactische basisprincipes. Dat blijkt uit onderzoek van het Mulier Instituut onder ouders, trainer-coaches en jeugdsporters. Een op de vijf ouders maakt zich wel eens zorgen over begeleiding. In het voetbal vindt de meerderheid van de ouders (61%) de trainer van hun kind pedagogisch bekwaam. Toch maakt een op de vijf zich wel eens zorgen over de begeleiding die hun kind krijgt bij de vereniging. Ouders zien hierbij verschillen tussen clubs en tussen niveaus binnen de club. Zo krijgen de teams die op hoger niveau spelen betere begeleiding.

Trainers belangrijk voor plezier in de sport

Het gedrag van een trainer maakt veel verschil voor hoeveel plezier jonge voetballers in de sport hebben. De voetballers zelf vinden een aantal zaken belangrijk voor een trainer:

- een positieve houding;
- een goede balans tussen serieus zijn (regels opstellen, ingrijpen bij ruzie) en humor (grapjes maken tussendoor);
- ruimte om aan te geven wat de kinderen willen oefenen, zodat ze kunnen werken aan hun verbeterpunten.

Opleiding van waarde voor trainers

Trainer-coaches die een trainersopleiding hebben gevolgd herkennen de aspecten van een pedagogisch sportklimaat (bv. het stimuleren van autonomie) beter dan trainers die geen opleiding hebben gevolgd of die weinig ervaring hebben. Een scholing of opleiding met expliciete aandacht voor aspecten van pedagogisch handelen is dus van grote waarde voor trainers.

In de voetbalsport zijn relatief veel niet-opgeleide trainers actief, terwijl ouders en trainers in deze sport juist veel uitdagingen ervaren (zoals onsportief gedrag). Ook bij de binnensporten is een pedagogisch sportklimaat belangrijk.

We gaan over een goed pedagogisch klimaat in gesprek met de sportverenigingen en stimuleren dat trainer-coaches minimaal een (basis) opleiding volgen. De basisopleiding van een bond is veelal (gratis of tegen een gering bedrag) onder de noemer van ons lokale Sportakkoord te volgen. Een uitgebreidere opleiding voor trainer-coach bij veel bonden kost tussen de € 375 – 800 p.p.

We verhogen het budget voor het Sportakkoord met € 10.000 om vooral gericht opleiden bij onze sportverenigingen te stimuleren en ook herhaal cursussen en bijscholing structureel mogelijk te maken.

Sportevenement(en)

€ PM

Eemnes heeft een prachtig en uitgestrekt buitengebied, maar ligt ook in een omgeving waar buitensporten veelvuldig (kunnen) worden beoefend. Gezamenlijk met Laren, Blaricum en Huizen zal wor-

den bekeken of we een jaarlijks terugkerend sportevenement kunnen organiseren over de gemeentegrenzen heen. Te denken valt bijvoorbeeld aan een halve triatlon, een BEL-wielerronde, een mountainbike-evenement etc. Hierbij worden lokale ondernemers en verenigingen betrokken. Hierdoor krijgen ook andere sporten een kans zich te manifesteren in onze gemeente.

Urban Dance Ground

€ 35.000 (I)

Dansen is ongekend populair. Jongeren leven zich momenteel massaal uit op TikTok om daar hun danskunsten aan vrienden en de rest van Nederland te showen. Deze vorm van social dancing is al eeuwenoud.

De Urban Dance Ground maakt social dancing in de buitenlucht mogelijk. Deze dansvloer nodigt jongeren uit om in beweging te komen en elkaar te ontmoeten.

We betrekken de Jongerenraad en het jongerenwerk en maken samen een activatieprogramma op maat, zo weten we dat de investering in de UDG ook loont. We brengen hiermee vooral tienermeiden en andere jongen op een ongedwongen manier in beweging. Uit onderzoek blijkt dat 54% van de jongens de openbare ruimte gebruikt om in te bewegen tegen slechts 7% van de meisjes. Met UDG kunnen we deze trend keren. De openbare ruimte wordt voor meer jongeren een gezellige en aantrekkelijke plek om te zijn. In goed overleg met de doelgroep leggen we op twee locaties in Eemnes een UDG aan.

Social sofa's en meer

€ 15.000 (I)

Op verschillende plekken willen we, in samenwerking met lokale kunstenaars, een aantal social sofa's plaatsen. De sofa kan iets vertellen over de omgeving, de natuur of gewoon een kunstzinnige uiting zijn. De basis is beton met een mozaïek-beplakking.

Smart JOP's

€ 75.000 (I)

Helaas veroorzaken groepen jongeren regelmatig overlast door samenscholing en vernielingen in o.a. woonwijken. Dit is erg vervelend voor de mensen uit de buurt. Anderzijds willen we de jeugd de ruimte geven om naar buiten te gaan, samen te komen en bij te praten. Soms is er ook niets aan de hand, maar is er sprake van een onveilig gevoel door een groep rondhangende jongeren. We realiseren een **drietal** zogenaamde **smart JOP's** waar onze jongeren elkaar kunnen ontmoeten. De locaties kiezen we verspreid door Eemnes in samenspraak met jongeren en (eventuele) omwonenden.

Een smart JOP is een outdoor ontmoetingspunt met zitplekken, met meerdere smart functies zoals WiFi, draadloos Qi opladen en muziek via Bluetooth. De JOP is geheel standalone en werkend op 100% zonne-energie. Het stuurt jeugd door te faciliteren op slim gekozen plek; jongeren blij, omwonenden blij.

Multifunctioneel gebruik IJsbaan

€ 300.000 (I)/ € 9.500 (S)

In veel gemeenten is de ijsbaan inmiddels omgevormd tot een multifunctionele accommodatie. Door de aanleg van een skeelerbaan kan er dan na 3- 4 dagen vorst al geschaatst worden. Een skeelerbaan is naast skeeler en skaten ook te gebruiken voor andere outdoorsporten, zoals hardlopen (wat velen nu doen op fietspaden of op polderwegen). We onderzoeken de behoefte aan een dergelijke accommodatie in Eemnes.

IJs- en skeelerbaan Winterswijk

Accommodaties

€ 5.000 (S)

We onderzoeken of de Hasselbak, Openluchttheater De Liebergh en het Huis van Eemnes tot een integrale en samenhangende programmering kunnen komen. We nemen (extra) budget op voor deze programmering om dit structureel mogelijk te maken.

Programmering Huis van Eemnes

€ 17.500 (2023 en 2024)

Bij de start van het Huis van Eemnes was het de bedoeling gedurende drie jaar de programmering op te zetten, ook commercieel te programmeren en de omslag van zalenverhuur naar hospitality te zetten. Helaas heeft het coronavirus in 2020 en 2021 de gevleugelde start in 2020 behoorlijk inde war geschopt. We zien in 2022 goede ontwikkelingen, maar tegelijk zijn we er nog niet helemaal. In eerste instantie werd deze functie (deels) ingevuld door de bibliotheek. Bij andere culturele instellingen is een medewerker programmeren echter een reguliere functie. We evalueren de afgelopen periode en gaan in 2023 met de directie van het Huis van Eemnes in overleg op welke wijze een medewerker programmeren van toegevoegde waarde kan zijn.

Kunst, erfgoed en monumenten

Kunst(uitingen) in de openbare ruimte, zoals muurschilderingen, gedichten, Street art en (tijdelijke) exposities, kunnen een mooie toevoeging zijn om bestaande én nieuwe wijken en buurten aantrekkelijk te maken of te houden. Het brengt ook meer inwoners in contact met cultuur. Daarom krijgt dit de komende vier jaar een stimulans. Ook het beschilderen van elektriciteitshuisjes en kasten van Stedin geeft Eemnes een kleurrijke en vrolijke uitstraling.

Het vele erfgoed dat Eemnes rijk is, langs Wakkerendijk, Meentweg en Kerkstraat maakt Eemnes aantrekkelijk voor bewoners en bezoekers. Dit erfgoed – ook immaterieel – koesteren we zo veel mogelijk en moet toegankelijk zijn zodat iedereen er van kan genieten.

Verduurzaming van erfgoed is een belangrijk punt van aandacht. Het draagt namelijk bij aan het toekomstig gebruik en functionaliteit. Wel zullen we altijd het cultuurhistorisch belang, het gebruiksbelang en andere maatschappelijke belangen goed met elkaar afwegen. Omdat ons erfgoed de geschiedenis van Eemnes zichtbaar en tastbaar maakt, vinden we dat er letterlijk en figuurlijk ruimte moet

zijn voor het behoud van erfgoed in combinatie met een eigentijds gebruik. We willen het verantwoord verduurzamen stimuleren door het aanbieden van een monumentenscan aan de eigenaren van een rijks- of gemeentelijk monument.

We handhaven de norm **van 1% kunst bij reconstructies** en aanleg van openbaar gebied. Bij het Centrumplan (Braadkamp – Plantsoen) zien we kans voor kunst in de openbare ruimte. Bij Zuidpolder Zuid zal 1% van het bouw- en woonrijpmaken worden gereserveerd voor een kunstopdracht die op verschillende plekken in de wijk zichtbaar wordt. We verrijken de openbare ruimte met beeldende kunst en Street art.

We koesteren onze instellingen; groot en klein en vinden het van belang dat onze subsidies breed toegankelijk zijn voor organisaties.

We willen brede cultuureducatie en een breder cultuuraanbod op gebied van podiumkunsten.

Cultuureducatie wordt breed toegankelijk gemaakt voor kinderen. Per leerling komt er structureel meer geld beschikbaar.

Het Jeugdcultuurfonds brengen wij beter onder de aandacht.

Evenementen dragen bij aan de sociale samenhang. Soms is het voldoende als de gemeente een evenement faciliteert, soms is subsidie nodig. Hier wordt actief met de organisatie van het evenement in meegedacht. Bij bestaande en nieuwe evenementen is aandacht voor de sociale binding voor iedereen, van jong tot oud. Het organiseren van zoveel mogelijk evenementen wordt gestimuleerd. Hiervoor wordt in eerste aanvang een extra subsidiebudget ter grootte van € 15.000 ter beschikking gesteld.

De mogelijkheden worden onderzocht voor het in ere houden en uitbreiden van een **bevrijdingsevenement** (rondom 5 mei). Hiervoor wordt eerst het gesprek aangegaan met het Feestcomité die dit nu 5-jaarlijks organiseert.

Toekomstbestendig aanbod voor onze jongeren

Bij de jeugd leeft soms het gevoel dat er te weinig mogelijkheden voor hen in onze gemeente zijn. De gemeente subsidieert veel partijen om aanbod voor jongeren te ontwikkelen zoals de sportverenigingen, Versa Welzijn, Huis van Eemnes (SCW) en bijvoorbeeld de scouting. We zetten in op het versterken en aanhalen van de verbinding met jongeren, en dan met name de jeugd tot en met 18 jaar. Het contact met deze doelgroep is van belang. De digitalisering van onze samenleving vermindert de zichtbaarheid van deze doelgroep en leidt soms tot ‘verborgen problematiek’. We zetten het budget van jeugd- en jongerenwerk in voor de kwetsbare jeugd en waar het grootste maatschappelijk effect te bereiken is. Samen met onze partners werken we aan een toekomstbestendig aanbod dat past bij de hedendaagse behoeften van de jeugd in Eemnes.

Verbinden van cultuur aan het jongerenwerk

€ 15.000 (S)

Twee jaar Corona heeft een enorme impact op jeugd en jongeren. We verbinden cultuur aan het jongerenwerk en creëren een cultureel laagdrempelige plek waar tieners zichzelf zijn en zich thuis voelen. Door het samen werken aan een productie en wekelijks bij elkaar te komen worden jongeren aan elkaar verbonden en wordt een grotere doelgroep bereikt. Om dit plan verder uit te werken willen we financiële middelen reserveren om dit project verder te laten ontwikkelen door een professional in samenwerking met Het Huis Van Eemnes, Versa jongerenwerk, en diverse cultuuraanbieders.

In december wordt de kunst en cultuurnota Kunst inspireert, 'cultuur verbindt' behandeld door de raad. We willen in Eemnes meer gaan inzetten op preventie en daarin een bredere groep tieners bereiken. Dit willen we doen door met tieners een voorstelling te gaan maken. Ze helpen zelf een voorstelling te bedenken en daarbij kiezen zij een maatschappelijk thema (zie voorbeeld: <https://shinehouten.nl>) . Daarnaast willen we aan de slag met het landelijke project Meer Muziek In de Klas en onderzoeken of het opzetten van een leerorkest (<https://leerorkest.nl/nederland/>) tot de mogelijkheden behoort. Door middel van storytelling in samenwerking met de Historische Kring willen wij kennis over erfgoed en hun leefomgeving op een laagdrempelige manier over te brengen aan de jeugd. Het thema positieve gezondheid (<https://www.iph.nl>) is ook op het gebied van kunst en cultuur een thema dat belangrijk is voor alle inwoners en waarmee wij mee aan de slag willen gaan om dit uit te werken.

Ten behoeve van de uitwerking en realisatie van de voorgestelde ideeën uit deze nota die gericht zijn op cultuurparticipatie voor jeugd en jongeren, uitbreiding van cultuureducatie, Meer Muziek in de Klas, het leerorkest en positieve gezondheid willen wij structureel € 15.000 per jaar opnemen.

De sociaaleconomische achtergrond mag niet bepalend zijn voor de gezondheid. We investeren daarom in preventie. Het bevorderen van een gezonde leefstijl vraagt om een langdurige aanpak. We gaan voor de rookvrije generatie, Sport en dagelijks voldoende beweging zijn een goed middel om gezondheid te bevorderen. Het combineren van sport, spelen en ontmoeten voor alle leeftijden versterkt het welzijn van de inwoners. Open sportparken, Cruijffcourts, jeu de boules banen, boksballen, bootcamp voorzieningen in de openbare ruimte zijn daar goede voorbeelden van. We hebben middelen beschikbaar gesteld om dit soort voorzieningen in de openbare ruimte te verbeteren en uit te breiden.

Schoolmoestuin

€ 4.000 (S)

Dankzij de hulp van vele vrijwilligers en partners ligt er in Eemnes een prachtige moestuin. De moestuin ligt aan het Wilgenpad en komt voort uit het Lokaal Preventie-akkoord. Het is bedoeld om een gezonde leefstijl te stimuleren en plek voor ontmoeting te bieden.

De moestuin is een educatieve- en maatschappelijke ontmoetingsplek voor jong en oud. De tuin is in april 2022 aangelegd en ziet er geweldig uit. De opbrengst van de groenten uit de moestuin gaat naar de Voedselbank.

De huur voor het perceel is niet in de begroting opgenomen en nemen we op, alsmede een klein budget voor zaden, plant- en pootgoed.

Sturen op resultaat

Professionele organisaties die een gemeentelijke subsidie (Bibliotheek, Huis van Eemnes) ontvangen dienen meetbare doelen en uitvoeringsprogramma's te formuleren. Dit geldt niet voor (algemene) waarderingssubsidies.

Financiële paragraaf

Sport, cultuur en vrije tijd	2023	2024	2025	2026
Sport, spelen en bewegen	20.000	20.000	20.000	20.000
Pedagogisch sportklimaat	10.000	10.000	10.000	10.000
Urban Dance Ground (kpl)	3.500	3.500	3.500	3.500
Social Sofa's (kpl)	1.500	1.500	1.500	1.500
Smart JOP's (kpl)	7.500	7.500	7.500	7.500
uit res.kap.lasten UDG/ Sofa/JOP	-12.500	-12.500	-12.500	-12.500
accomodaties - programmering	5.000	5.000	5.000	5.000
Programmering Huis van Eemnes	17.500	17.500		
cultuur en jongerenwerk	15.000	15.000	15.000	15.000
school-moestuin wilgenpad	4.000	4.000	4.000	4.000
Budgettair effect	71.500	71.500	54.000	54.000

Sport en spelen	investering	2023	2024	2025	2026	
Urban Dance Ground	35.000	aanleg	3.500	3.500	3.500	10 jaar
Social sofa's	15.000	aanleg	1.500	1.500	1.500	20 jaar
smart JOP's	75.000	aanleg	7.500	7.500	7.500	10 jaar
IJSbaan - multifunctioneel	300.000		overleg	plan	aanleg	40 jaar
Afschrijving uit kap.lasten			-11.750	-11.750	-11.750	
Effect op begrotingssaldo	425.000	0	750	750	750	

Opgroeien in Eemnes

Maatschappelijke opgave conform global goals

Visie

In de komende jaren zetten we in op de lokale ontwikkeling van ons zorglandschap met een hoogwaardige toegang brengen we specialisme naar de voorkant. We hebben focus op gerichte preventieve maatregelen en helpen gezinnen in het versterken van de eigen kracht. Wanneer ondersteuning nodig is, wordt deze voor jeugdigen en ouders snel, effectief en dichtbij het gezin georganiseerd én sluit deze ondersteuning aan bij de eigen kracht en het sociale netwerk van de jeugd en ouders.

Ontwikkelingen

Wij willen dat alle jongeren de kans krijgen om te floreren in onze samenleving. We willen dat kinderen veilig kunnen opgroeien in buurten waar ze hun talenten kunnen ontdekken en waar er naar ze wordt omgekeken. Onze jeugd is onze toekomst en daarom is jongerenwerk en goede jeugdzorg van groot belang. De toegankelijkheid tot goede zorg en ondersteuning voor alle kinderen is noodzakelijk. Dat geldt des te meer omdat de coronapandemie bij veel jongeren grote sociaalemotionele effecten heeft gehad. Het jeugdstelsel staat echter flink onder druk. Door de grote tekorten en bezuinigingen in de jeugdzorg, ontstaan steeds langere wachtlijsten en krijgen jongeren niet de ondersteuning die zij nodig hebben. De krapte in budget vraagt om een herijking van ons jeugdbeleid. Wat is essentieel om onze jeugd te bieden en wat kan minder of zelfs stoppen?

Het gaat over het algemeen goed met onze jeugd. De meeste kinderen en jongeren zijn positief over hun eigen gezondheid en voelen zich gelukkig. Maar er zijn ook zaken die aandacht vragen. Niet iedereen heeft een kansrijke start maar wat ons betreft zou dat wel moeten. Sociaaleconomische verschillen zijn vaak al op jonge leeftijd zichtbaar en het is moeilijk deze in te lopen. Waar je wieg staat, mag nooit bepalend zijn voor je toekomst. Daarnaast zien we dat de coronapandemie een forse wissel heeft getrokken op het mentale welbevinden van onze jeugd, we zien dat terug in cijfers over de mate van ervaren stress en overmatig alcoholgebruik onder onze jongeren. Om de negatieve effecten tegen te gaan, monitoren we dit en zetten we dit om in beter beleid en preventieve maatregelen. Daar komt bij dat de druk op de jeugdzorg groot is en steeds verder toeneemt en er tegelijkertijd financiële tekorten zijn die opgelost moeten worden.

Met de hoogste prioriteit zetten we hier de komende jaren op in samen met onze maatschappelijke partners en het Rijk. Daarbij gaat het ook om het versterken van het vertrouwen van jongeren en hun ouders.

Kansenongelijkheid in het onderwijs is voor ons het uitgangspunt. Wij willen dat iedereen goed onderwijs krijgt in goede scholen. Doorgaande leerlijnen, verlengde schooldagen, voorschoolse educatie en het verbeteren van de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp helpen daarbij. De aanpak van laaggeletterdheid is een speerpunt. We werken aan een meer passende toegang naar voorschoolse educatie, omdat we het belangrijk vinden dat alle peuters naar een betaalbare voorschoolse opvang kunnen. De afgelopen jaren is steeds duidelijker geworden dat er sprake is van kansenongelijkheid in het onderwijs. Kinderen met dezelfde capaciteiten maar met een verschillende achtergrond krijgen niet dezelfde kansen. Zo krijgt niet iedereen de kans op het beste uit zichzelf te halen waardoor er achterstanden ontstaan die moeilijk ingehaald kunnen worden.

Voor alle leeftijden, van kinderopvang tot volwassenenonderwijs, is er aandacht voor taal en het verbeteren van de taalvaardigheid. De bibliotheek vervult een belangrijke functie bij de aanpak van taalachterstanden, zowel bij leerlingen als ouders.

Met betrekking tot Jeugd, is het niet alleen een kwestie van meer geld erbij. Het systeem moet anders. De bal ligt daarvoor grotendeels bij het Rijk en de Vereniging Nederlandse Gemeenten (Hervormingsagenda). We gaan ook lokaal en regionaal de discussie aan over de kwaliteit, effectiviteit en de reikwijdte van de geleverde hulp. Een stevige inzet op preventie en het wegnemen van administratieve lasten is hier onderdeel van. In de komende tijd kan de situatie ontstaan dat toegekende zorg geprioriteerd moet worden c.q. dat er wachtlijsten zijn, bijvoorbeeld omdat er onvoldoende personeel is bij de aanbieders.

Om een beroep op zorg te voorkomen willen we de rol van de school en de buitenschoolse opvang versterken. Door hen te helpen vroegtijdig hulp te verlenen aan kinderen die het even niet meer zien zitten of kinderen die doorverwezen moeten worden omdat dit nodig is, wordt schade later voorkomen.

We versterken de jeugdpreventie, met aandacht voor de toenemende problematiek rond suïcide, en versterken de inzet aan de voorkant en reserveren daar budget voor.

We doen onderzoek naar de lessen uit de Bredase aanpak met audits in de jeugdzorg.

Opvoeden doen we samen

Om eerder bij een hulpvraag betrokken te zijn werken we goed samen met de jeugdgezondheidszorg, het onderwijs en lokale kinderopvangorganisaties. Het Jeugd en gezinsteam is ook voor hen het eerste aanspreekpunt voor een vraag. Met het lokale 'Kansrijke Start' programma werken we samen met onze ketenpartners voor optimale preventie rond de eerste 1.000 dagen van een kind.

Met elkaar organiseren we een sterke doorgaande lijn voor kinderen met een ondersteuningsvraag. Zo organiseren we met elkaar effectievere hulpverlening dicht nabij in de omgeving van het kind.

We signaleren dat opvoeden soms gepaard gaat met fikse uitdagingen; denk aan toenemend schermgebruik, drugsgebruik onder jongeren, gevoelens van eenzaamheid, gevolgen van een scheiding voor kinderen, toenemende prestatiedruk. Sommige opvoedvragen zijn 'gewone' levensvragen. We vinden het belangrijk deze toegenomen maatschappelijke vraagstukken in de **opvoeding meer bespreekbaar** te maken.

Kinderen zijn gebaat bij een stevige basis in de jongere jaren. Daarmee voorkomen we noodzakelijke zorg op latere leeftijd. Onderdeel van een veilig gezin is een stabiele relatie van de ouders. Ook in Eemnes hebben we te maken met **scheidingen** die soms uitmonden in vechtscheidingen. Voor kinderen is de echtscheiding van hun ouders vaak bijzonder ingrijpend. Inzet op ondersteuning en preventie bij relatieproblemen en goede begeleiding bij (vecht)scheidingen is nodig omdat kinderen in hun kwetsbare positie daarmee worden beschermd en veel relatieleed voor ouders wordt voorkomen.

We willen drempels weghalen die het vragen van hulp belemmeren. Hulp dichtbij en zichtbaar in de wijk, op school, in het Huis van Eemnes, willen we stimuleren, een duidelijk aanspreekpunt is daarbij belangrijk. Een gemeente die goed zorgt voor haar kinderen is goed voor iedereen. Daarom zetten we in op een aantal concrete punten gericht op een kansrijke start, mentale gezondheid, leefstijl, opleiding en werk.

Participatie

Er wordt actief op zoek gegaan naar het geluid van jongeren bij de ontwikkeling en uitwerking van nieuwe projecten en nieuw beleid dat jongeren kan raken. In alle communicatie voor participatietrajecten wordt een alinea opgenomen specifiek gericht op jeugd/jongeren.

Ontmoetingsplekken voor jongeren worden aantrekkelijker en veiliger gemaakt en er worden extra plekken gecreëerd door drie smart-JOP's in Eemnes te realiseren (zie programma Sport, Cultuur, Recreatie).

Hervorming en transitie

We hebben speciale aandacht voor problemen die ontstaan in de hulpverlening bij de **overgang van 18- naar 18+**. We zorgen voor een warme overdracht van Regio Amersfoort (18-) en HBEL (18+). We zetten in Eemnes in op **'Kamers met aandacht'** en hebben daarmee gerichte preventie om kwetsbare jongvolwassenen zo goed mogelijk te ondersteunen.

Wij blijven ervan uitgaan dat we de maatregelen uit de **Hervormingsagenda Jeugd** (en bijbehorende bezuinigingstaakstelling uit het 'actieplan lokale transformatie jeugd') kunnen realiseren.

Het huidige systeem is complex en ingewikkeld, wordt gekenmerkt door lange wachtlijsten en levert te veel bureaucratie op. Het is niet alleen een kwestie van meer geld erbij. Het systeem moet anders. Dat heeft het Actieplan lokale transformatie (blz 34 - 36) goed in beeld gebracht. In Eemnes zijn we vooruitlopend op de Hervormingsagenda van het Rijk en de Vereniging Nederlandse Gemeenten, het Jeugd en Gezinsteam gaan uitbreiden om alle toegangstaken goed uit te kunnen voeren. Door de jeugdhulp ook meer in eigen organisatie te houden kunnen we de kosten op jeugdzorg terugbrengen. De inzet van jeugdhulp wordt zoveel mogelijk verbonden aan de kracht van informele steun van gezinnen in onze gemeenten vanwege de duurzame relaties die dat gezinnen oplevert. De ingezette maatregelen van het actieplan zullen we goed monitoren en waar nodig bijsturen.

We houden alle ontwikkelingen van de Hervormingsagenda goed in de gaten. Misschien vraagt dat van Eemnes straks andere keuzes maakt bij welke regio onze gemeente aansluit. Als regio's straks meer op elkaar gaan lijken in hoe inwoners ondersteund worden kan het helpen als het hele sociale domein bij één regio hoort. We bewaken de belangen van onze inwoners en zullen eventuele keuzes voorleggen aan de raad.

We maken het jeugdbeleid bij voorkeur integraal onderdeel uit van een breder programma zoals Positieve Gezondheid en Opgroeien in een Kansrijke Omgeving. Waardoor jeugdbeleid zo goed mogelijk kan **aansluiten** op andere domeinen. We blijven hiermee inzetten op de **aanpak gezonde leefstijl** met focus op gezond gewicht van de Eemnesser jeugd.

We **versterken de samenwerking met kernpartners**, zoals de samenwerkingsverbanden primair en voortgezet onderwijs, wijkteams, leerplicht en Jeugdgezondheidszorg Utrecht. We richten ons gezamenlijk op eerder en anders kijken naar een hulpvraag.

We willen de specialistische jeugdhulp dichtbij organiseren voor een goed kwalitatief een nabij aanbod voor ouders en kinderen in Eemnes. Met de jeugdzorgregio Amersfoort voeren we gesprekken met de specialistische jeugdzorg aanbieders over taakgerichte inkoop met één perceel Specialistische jeugdhulp. Hierdoor ontstaat er meer ruimte voor aanbieders om maatwerk te bieden. Tegelijk zetten we regionaal in op de beweging naar 0 – want door grote doelen te stellen bereik je meer. We vinden het belangrijk dat kinderen in hun eigen gezin kunnen opgroeien en waar nodig organiseren we dat met een combinatie van formele en informele steun. We zetten ons vanuit gemeente in op goede afspraken bij de nieuwe wijze van inkoop voor lokale monitoringsinstrumenten om goed de regie op de ingezette hulpverlening te kunnen voeren.

We maken als Eemnes onderdeel uit van de pilot om kindermishandeling effectiever te bestrijden. De Jeugdzorgregio Utrecht, waar Eemnes onderdeel van uitmaakt, is als pilotregio in opdracht van de tweede kamer al aan het experimenteren met het toekomstscenario kind- en gezinsbescherming. Het toekomstscenario biedt perspectief hoe de jeugdbeschermingsketen er in de toekomst slimmer en effectiever uit kan zien waarbij het belang van kind en gezin centraal staat. Met deze ontwikkeling wordt de jeugdbescherming dichtbij, regionaal en zo veel als mogelijk lokaal georganiseerd. Als gevolg van deze beweging wordt de ondersteuning van gezinnen door de jeugdbescherming eerder overgedragen naar het jeugd en gezinsteam. Vanwege deze ontwikkeling zijn complexe zaken nu beter in beeld bij het JGT. We monitoren en faciliteren het Jeugd en gezinsteam om deze nieuwe integrale werkwijze met de jeugdbescherming verder te ontwikkelen. Klachten en eventuele misstanden binnen de jeugdhulp worden gehoord en opgevolgd.

We blijven investeren in toegankelijk jongerenwerk. We versterken daarvoor het jongerenwerk. De taakopgave van beide teams is om eerder bij een hulpvraag betrokken te zijn om escalatie van problematiek te voorkomen. Het vraagt naast het Jeugd en gezinsteam ook van Versa voldoende capaciteit te hebben om de outreachende werkwijze goed vorm te geven.

Naschools jeugdaanbod in de **sociale basis** moet ervoor zorgen dat kinderen de mogelijkheid krijgen om hun talenten zo goed mogelijk te ontwikkelen in hun eigen buurt. We inventariseren of het bereik van dit aanbod in Impuls of Huis van Eemnes kan worden verbeterd.

We zetten in op een betere samenwerking tussen de volwassenen GGZ en de jeugdhulp. In veel gezinnen waar kinderen in de knel zijn is het van belang dat hun **ouders** worden geholpen bij trauma, stress of bijvoorbeeld verslavingsproblematiek. Dit valt onder de ketensamenwerking die wordt vormgegeven binnen kansrijke start.

Brugfunctionarissen JGT en Onderwijs en Specialistische Jeugdhulp (OSJ)	€ 90.000 (S)
--	---------------------

Een brugfunctionaris (1 fte) van het JGT te verbinden aan het onderwijs die laagdrempelig ontwikkelingsvragen kunnen ondervangen. De brugfunctionaris heeft geen loketfunctie in het onderwijs. Het is een jeugdprofessional die op vaste tijden aansluit op overleg binnen de scholen in het primair onderwijs van Eemnes en het voortgezet onderwijs van de regio.

Buiten deze nota valt een aanbod van jeugdhulp (OSJ) op school: Op het grensvlak onderwijs en specialistische jeugdhulp zijn al samenwerkingsprojecten ontwikkeld waar een vervolg aan gegeven wordt binnen deze taakopgave en die niet zonder tussenkomst van de gemeenten en pas na een evaluatie kunnen worden beëindigd. Dit betreft zowel structurele inzet in de klas voor onderwijszorggroepen in het gespecialiseerd onderwijs als jeugdhulp verbonden aan de school in verband met een hoge concentratie van jeugdhulpproblematiek onder leerlingen van een (speciale)school. Een aanbod van jeugdhulp (OSJ) op school valt daarom buiten de extra opgave die in deze nota wordt opgenomen.

Binnen het (reguliere) onderwijs ligt de opgave om de lijn door te zetten om te normaliseren. Regionaal is afgesproken dat gemeenten vanaf 2023 vanuit de lokale teams brugfunctionarissen verbinden aan scholen die de verbinding maken tussen knelpunten van leerlingen op school en thuis. Deze brugfunctionaris kan opschalen naar het gebiedsteam voor aanvullende specialistische jeugdhulp en deze betrekken bij de ondersteuning. De opgave hierbij is om te voorkomen dat ouders in het onderwijs te snel het advies krijgen om bij relatief gewone problemen een verwijzing te vragen aan de huisarts voor jeugdhulp.

We starten met een pilot van drie jaar, waarbij we er van uitgaan dat de helft van de investering wordt terugverdiend door minder beroep op jeugdhulp.

Kansrijke start	€ 8.000 (I 2023) en € 4.300 (S)
------------------------	--

Ook in Eemnes is de lokale coalitie Kansrijke start in juni 2022 weer nieuw leven ingeblazen. Elementen als een goede band met het kind, beginnend ouderschap, ontmoeting van ouders (ervaringen en tips uitwisselen), stress & perspectief, op verschillende zowel voor de zwangerschap, tijdens de zwangerschap als na de geboorte.

We krijgen jaarlijks middelen toegekend vanuit de Rijksoverheid voor kansrijke start. Die middelen zijn in de twee Coronajaren onbenut geweest en onterecht laten vervallen. Het incidentele budget is voor coalitievorming en kosten die samenhangen met coördinatie. De structurele middelen zijn voor 'Nu Niet Zwanger' als regionale basisvoorziening in de provincie Utrecht. Het zijn middelen die worden toegekend aan de lumpsum van de gemeente.

Alle kinderen in onze gemeente hebben recht op de toekomst waar ze van dromen. De beste plek om dat voor elkaar te krijgen is het onderwijs. Daarom staan we een daadkrachtig onderwijsbeleid voor waarbij de toekomst van kinderen centraal staat. En gaan we ons de komende jaren samen met de schoolbesturen en het Rijk hard maken voor het creëren van kansengelijkheid in het onderwijs.

Het bevorderen van kansengelijkheid begint al voordat kinderen naar school gaan. Daarom zetten we ook vol in op de voorschool en andere interventies om al zeer vroeg verschillen en achterstanden aan te pakken. De afgelopen jaren is hier al op ingezet via de voorschoolse educatie, maar andere ontwikkelingen als integrale Kindcentra en de Rijke Schooldag ondersteunen we van harte. We willen hierin een volgende stap zetten, samen met onze partners in het onderwijs.

Helaas zien we dat minder kinderen voor wie **voorschoolse educatie** is bedoeld, deze ook bezoeken. We maken ons zorgen om deze trend. We zetten alles op alles om meer kinderen naar de voorschool te laten gaan en het bereik boven de 90% te krijgen. Hierbij mag er geen financiële drempel zijn voor deelname voor gezinnen met een laag inkomen. We onderzoeken of een meer verplichtend karakter van de voorschoolse educatie mogelijk is. We maken budget vrij voor toeleiding en extra uren voor medewerkers, zodat zowel het bereik als de geboden kwaliteit hoog blijven.

De samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp verbeteren we. Desnoods door ontschotting van middelen. De inzet van een social worker faciliteren wij.

Een **groen schoolplein** is niet alleen heel leuk om op te spelen, het is ook goed voor het klimaat. We ondersteunen schoolbesturen die hun schoolplein klimaatadaptief willen inrichten. Scholen kunnen subsidie aanvragen voor het vergroenen van hun schoolpleinen. We willen deze groene pleinen in overleg met scholen ook beschikbaar stellen voor de buurt.

Elk kind verdient een passende onderwijsplek. Samen met ketenpartners gaan we door met de ambitie om **geen kind thuis te laten zitten** en verzuim en uitval tegen te gaan. We verwijzen actief naar Productief Leren.

Samen met organisaties en stichtingen die zich bezighouden met **taal en digitale vaardigheden** (zoals de bibliotheek), bedrijven en onderwijsinstellingen zetten we de schouders onder een gezamenlijke aanpak voor het verbeteren van basisvaardigheden van Eemnessers.. We maken ons zorgen over de verdergaande ontleding en zetten daarom in op een **leesoffensief** samen met de openbare bibliotheek. De samenwerking tussen het onderwijs en de bibliotheek willen we versterken met als doel kinderen gedurende hun hele schoolcarrière met boeken in aanraking te laten komen en leesplezier te bevorderen Een Leesoffensief en de aanpak laaggeletterdheid zijn daar onderdeel van. Zo slaan we de handen ineen om alle inwoners taal- en digitaalvaardig te maken

De **overgang van de basisschool naar de middelbare school** is een spannende en veel bepalende stap. De vroege selectie in het Nederlandse onderwijs zorgt er voor dat niet elke leerling terecht komt op het niveau dat bij haar of hem past. We willen dat de overgang soepeler wordt door middelbare scholen te stimuleren om het selectiemoment uit te stellen en in te zetten op brede brugklassen en brede schoolgemeenschappen. Betere samenwerking tussen scholen onderling moet ertoe leiden

dat het onderwijsaanbod beter wordt aangesloten op de vraag van leerlingen en ouders en de maatschappij. We willen dit thema in de komende periode samen met de schoolbesturen in de regio bespreekbaar maken.

Jeugdraad Eemnes

€ 7.000 (S)

De jeugdraad is een adviescommissie van de gemeenteraad en is geïnstalleerd in mei 2022. De leden van de jeugdraad (leeftijd 10 t/m 15) komen minimaal 2 keer per jaar bij elkaar om te praten over verschillende onderwerpen die voor hen belangrijk zijn. Dat kunnen onderwerpen zijn die de gemeente aandraagt, maar de jongeren kunnen natuurlijk ook zelf met ideeën en initiatieven komen. De jeugdraad wordt begeleid door Versa Jongerenwerk.

Voor 2021 en 2022 is een jaarlijks budget begroot van € 5.000. Verwacht wordt dat de jeugdraad in 2023 zal continueren. Het bedrag van € 5.000 is exclusief werkbudget en louter voor de inzet van Versa Jongerenwerk. Een jaarlijks werkbudget van € 2.000 wordt wenselijk bevonden voor verschillende doeleinden zoals een cursus, een (werk)uitje of eten en drinken gedurende de werksessies.

Het jongerenpanel dient een belangrijke rol te krijgen in het beleid dat voor jongeren belangrijk is. Voorwaarde is wel dat het jongerenpanel bestaat uit een brede vertegenwoordiging van de jongeren.

Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

Gemeenten krijgen uit het Nationaal Programma Onderwijs budget voor hun rol in voorschoolse educatie, primair en voortgezet onderwijs tot en met schooljaar 2024-2025.

Deze middelen zetten we in om opgelopen achterstanden weg te werken en in een meer uitgebreid aanbod voor bewegen en cultuureducatie voor de kinderen op de basisscholen te realiseren.

Daarnaast breiden we de mogelijkheden van de voorleesexpress uit en gaan we samen met de bibliotheek kinderen, waarvan de helpen bij het plannen en organiseren van hun huiswerk. Allemaal maatregelen die meehelpen in de strijd tegen kansenongelijkheid.

Idealiter zou **huiswerkbegeleiding** niet nodig hoeven te zijn. Op dit moment zorgt huiswerkbegeleiding voor het vergroten van kansenongelijkheid. Om die reden gaan we het informele netwerk van huiswerkbegeleiding zichtbaar en (financieel) toegankelijk maken; juist voor de kinderen van ouders met een kleine portemonnee. Kinderen die **extra huiswerkbegeleiding en leerondersteuning** nodig hebben moeten dat op school kunnen krijgen, onafhankelijk van het inkomen van hun ouders. Daarom investeren we in extra begeleiding voor kinderen die dat nodig hebben, zoals met high dosage tutoring of gratis huiswerkbegeleiding.

MQ Scan

Onderzoek toont aan dat de motoriek van kinderen de afgelopen 10 jaar significant slechter is geworden. Uit onderzoek blijkt dat de MQ Scan een betrouwbare en valide bekwaamheidstest is die gebruikt kan worden om de competentie van motorvaardigheden van 4 tot 12 jarige kinderen in het primair onderwijs te beoordelen. De MQ Scan wordt afgenomen in de gymzaal. Resultaten en rapportages zijn vervolgens direct online zichtbaar. Met de MQ Scan meet je deze motorische ontwikke-

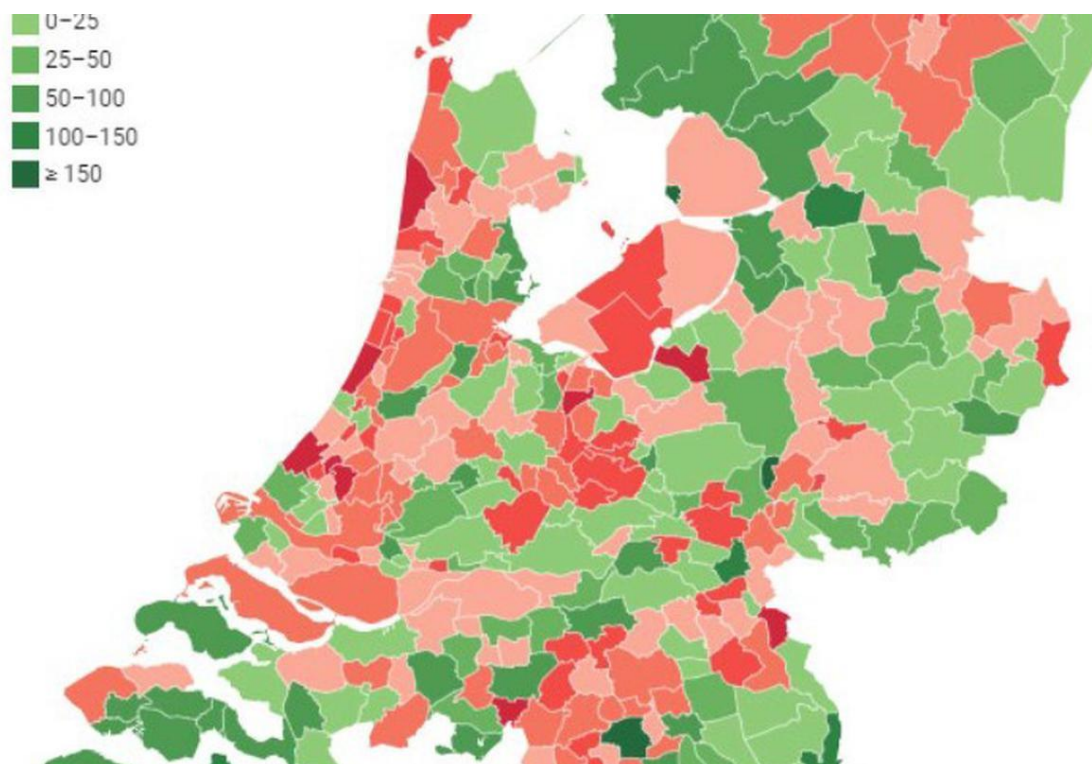
ling en kan je tijdig problemen, maar ook talenten herkennen en laten benutten. Op basis van de resultaten worden kinderen gesignaleerd waarbij een motorische hulpvraag naar voren komt. Vervolgens wordt de vakleerkracht op de hoogte gesteld en wanneer gewenst kunnen deze kinderen meedraaien in de KIDS aanpak. In Eemnes wordt op alle scholen de MQ Scan uitgevoerd.

Financiële paragraaf

Opgroeien in Eemnes	2023	2024	2025	2026
JGT op scholen	90.000	90.000	90.000	
minder broep 50%	-45.000	-45.000	-45.000	
Kansrijke start	8.000	4.300	4.300	4.300
Jeugdraad	7.000	7.000	7.000	7.000
Budgettair effect	60.000	56.300	56.300	11.300

Visie

Als gemeente zijn we voor onze inkomsten grotendeels afhankelijk van het Rijk. Uitgangspunt is een gezonde financiële positie van onze gemeente, waarbij we streven naar een redelijk eigen vermogen om tegenvallers op te kunnen vangen.

Ontwikkelingen

Wij staan een duurzaam financieel beleid voor, een gezonde financiële positie van de gemeente voor nu en in de toekomst. Een begroting in evenwicht, met een buffer voor onvoorziene situaties (weerstandsvermogen). De keuzes die wij maken zijn helder en inzichtelijk, dit geldt voor de keuzes die we nu in dit coalitieakkoord presenteren en ook voor keuzes die nog op ons pad kunnen komen.

Financieel beeld met onzekerheden Financieel gezien is er sprake van onzekere tijden. Vanaf het jaar 2026 is nog niet duidelijk welke inkomsten de gemeente van het Rijk krijgt vanwege de opschalingskorting en de aangekondigde daling van het accres in combinatie met het vergroten van de mogelijkheid tot het heffen van lokale belastingen. Daarnaast is er, ook door de gevolgen van de oorlog in Oekraïne, sprake van economische onzekerheid en oplopende inflatie.

1. Opschalingskorting 2026.

Wij gaan ervan uit dat de opschalingskorting ook in 2026 structureel van de baan is. Er is immers geen inhoudelijke onderbouwing voor de opschalingskorting. In de periode tot en met 2025 is hij geschrapt. Het is niet te verwachten dat de korting in 2026 opnieuw wordt toegepast.

2. Compensatie meerkosten

Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging. Deze twee wetten worden vanaf 2023 ingevoerd. De implementatiekosten zijn gecompenseerd door het Rijk, de structurele kosten van een minimumscenario echter nog niet. Wij gaan ervan uit dat kosten van nieuwe of gewijzigde gemeentelijke taken reëel door het Rijk worden gecompenseerd.

3. Herverdeling gemeentefonds

Bij de meicirculaire is de herverdeling van het gemeentefonds aangepast, op een manier die voor Eemnes een nog nadeliger uitkomst gaf. Gelet op de kritiek rondom met name de OEM (Overige Eigen Middelen) gaan we er vanuit dat de nadere onderzoeken tot een minder sterk negatief resultaat zullen leiden. We nemen geen stelpost op voor het jaar 2026 en benoemen het risico van wederom een achteruitgang van € 15/per inwoner in de risico-paragraaf.

Dit betekent dat we financieel scherper aan de wind gaan zeilen, in onzekere omstandigheden. Een verantwoord risico, niet alleen gegeven de hierboven genoemde aard van de financiële onzekerheden, maar ook omdat de gemeente in de basis financieel gezond is. We maken hiervoor wel drie afspraken:

1. We brengen het weerstandsvermogen zo snel mogelijk op orde. We reserveren hiervoor in de begroting taakstellend een opbrengst uit de toekomstige grondexploitaties.
2. We monitoren de ontwikkelingen op de onzekerheden scherp. Als dit om aanpassing van de uitgangspunten van de begroting of om bijsturen vraagt wordt dit in de reguliere begrotingscyclus meegenomen.
3. Indien de risico's optreden zal allereerst worden gekeken of er incidentele of structurele meevallers zijn. Mocht er vanaf 2026 alsnog een tekort op de begroting ontstaan, dan stellen wij tijdig maatregelen voor om dit op te lossen.

Financiële spelregels

We hanteren de volgende financiële spelregels:

- De begroting sluit: inkomsten en uitgaven zijn structureel in evenwicht.
- We kiezen voor een nieuwe norm voor de netto schuldquote, in lijn met het financieel toezichtkader van de provincie. Maar maken ook de norm inzichtelijk rekening houdende met het uitvoeren van onze grondexploitaties
- Heroverweging van de vastgestelde begroting, inclusief investeringen, reserves en voorzieningen, vindt plaats bij de voorjaarsnota. Hier ligt het zwaartepunt van de integrale afweging.
- We stellen het maatschappelijke effect van financiële ontwikkelingen voorop, bijvoorbeeld als er extra rijksmiddelen komen. Daarom verwerken we deze ontwikkelingen zo snel mogelijk in de begroting,
- Als er een positief resultaat blijkt uit de jaarstukken, wordt dit in de eerste plaats ingezet voor aanvulling van het weerstandsvermogen
- Tegenvallers in de exploitatie worden in beginsel gecompenseerd in het begrotingsprogramma (of doelstelling) waar het tekort is ontstaan. Zoveel mogelijk door vermindering aan de lastenkant van de begroting. Dat wil zeggen het vertragen, verminderen of stoppen van ambities, dan wel vergroten van doeltreffendheid en doelmatigheid
- In principe worden de risico's binnen een project opgevangen binnen het project en de betreffende opgave.

ONDERZOEK INVOEREN FORENSENBELASTING

We vinden het logisch dat mensen die een pied-à-terre bezitten, een financiële bijdrage leveren in ruil voor de geboden voorzieningen in Eemnes. Daartoe onderzoeken we of de invoering van forensenbelasting opportuun is

Onderzoek invoeren reclamebelasting buiten de bebouwde kom

We koesteren de buitenruimte in onze gemeente en willen verrommeling door reclame-uitingen langs de wegen en in het open landschap tegengaan. Om reclame te beheersen willen we kleinschalig reclame-uitingen met een 0-tarief belasten, maar grootschalige reclame willen we belasten.

9.1 Ontwikkelingen Algemene Uitkering

het accres van de algemene uitkering is tot en met 2025 vastgezet, dat betekent dat de trap-op-trap af systematiek de komende drie jaar niet van toepassing is. Als het Rijk de forse investeringen niet haalt, dan heeft dat geen negatieve gevolgen voor de gemeenten. Tegelijk leiden extra investeringen niet tot een groei van het Gemeentefonds. Hierdoor zijn de inkomsten stabiel.

Jaarlijks wordt wel de LPO (loon- en prijsontwikkeling) toegevoegd aan het Gemeentefonds.

In onze meerjarenraming zit eveneens verwerkt het nadeel van de herverdeling Gemeentefonds. Op verschillende onderdelen is nog een behoorlijke discussie gaande en dat kan nog leiden tot aanpassingen, waardoor het effect voor Eemnes minder nadelig uitpakt.

Bij de Miljoenennota 2023 is het ravijnjaar 2026 met € 1 mrd. gedempt, van de ca. € 4 mrd. waarmee gemeenten er op achteruit gaan. Die aanpassing is nog niet verwerkt in de begroting. Het rekenmodel van het ministerie (niet gecorrigeerd voor de eigen cijfers) laat dan een uitkering zien van € 14.774.615. Hetgeen € 967.096 hoger is dan nu geraamd.

Voorts gaan we uit van het afschaffen van de opschalingskorting, die nu tot en met 2025 is geschrapt. Het vervallen van die korting levert een voordeel op van ca. € 277.000.

In de septembercirculaire is de compensatie voor de Omgevingswet voor 2023 – 2025 door het Rijk definitief bekend gemaakt, de VNG en Rijk overleggen nog over de structurele compensatie. We leggen de ontvangen gelden van de drie BEL-gemeenten bij elkaar om de organisatie gericht te versterken.

Bij de decembercirculaire worden de gelden voor het Klimaatbeleid (energietransitie) aan gemeenten beschikbaar gesteld. Deze middelen lopen op van ruim €200 mln. naar ca. € 700 mln. in 2028. Zoals eerder voorgesteld leggen we gelden van de drie BEL-gemeenten bij elkaar om een Klimaat-team aan te kunnen trekken.

9.2 Onroerende Zaakbelasting

Voor de komende jaren is het uitgangspunt dat de totale opbrengst uit de OZB zoals opgenomen in de Meerjarenbegroting gelijk blijft, met uitzondering van de areaaluitbreiding (en waarde sprong na oplevering) en de jaarlijkse inflatiecorrectie, tenzij het (structurele) begrotingssaldo om andere maatregelen vraagt.

Voor 2023 rekenen we met een inflatiecorrectie van 5,4%.

Voor de niet-woningen geldt dat we uitgaan van de trendmatige verhoging naar het regionaal gemiddelde in drie jaar, te starten in 2023.

9.3 Riool- en afvalstoffenheffing

Uitgangspunt van de riool- en afvalstoffenheffing is dat deze heffingen **kostendekkend** worden opgelegd in 2023. Bij het opstellen van de begroting 2023 wordt rekening gehouden met dit uitgangspunt. Daarnaast zal ook goed gekeken worden naar de realisatie 2021 en de verwachtingen voor 2022.

Mee- en tegenvallers worden via een reserve (voorziening) tariefegalisatie verwerkt.

9.4 Leges

De leges die niet wettelijk zijn voorgeschreven (paspoort, rijbewijs en ID-kaart) verhogen we met de inflatiecorrectie van 5,4%.

Hondenbelasting: verlaging

€ 15.000 (S)

We erkennen dat de eerste hond een sociale functie heeft en o.a. bijdraagt aan het bestrijden van eenzaamheid. We verlagen het tarief van de eerste hond en verhogen die voor de volgende honden. We sluiten daarbij aan bij de tarieven die Baarn hanteert (en die vanaf 1-1-2023 onze belastingen verwerkt).

Dat betekent een tariefsverlaging voor de eerste hond van € 91,65 naar € 58,25 (oftewel 36% verlaging). De belasting voor elke volgende hond gaat dan naar € 116,55 (een verhoging).

Aan het houden van honden zitten voor de samenleving kosten verbonden, zoals aanleg en onderhoud van uitlaatgebieden, handhaving door de BOA's en het staat in de top drie van overlast die onze inwoners ervaren.

Afschaffen Hondenbelasting

De Tweede Kamer heeft in 2021 ingestemd met een motie om de hondenbelasting af te schaffen. Als reactie daarop heeft de VNG aangegeven de afschaffing van de hondenbelasting te willen bezien in een bredere herziening van het lokaal belastinggebied. De bekostiging van deze wijziging en de redelijke overgangstermijn dienen daarin meegenomen te worden. Ook het kabinet is van mening dat de afschaffing van de hondenbelasting in deze bredere context moet worden gewogen.

In de voorstellen voor 2026 en verder is die verkenning van het lokaal belastinggebied opgenomen. Om te voorkomen dat we nu afschaffen en compensatie mislopen stellen we voor die discussie af te wachten.

9.4 Algemene reserve

De afgelopen jaren is er aandacht besteed aan de algemene reserve en zijn we met de raad overeengekomen om de algemene reserve op minimaal € 3,5 mln. te laten uitkomen en te gestaag laten groeien naar € 10 mln..

Financiële paragraaf

Algemene dekkingsmiddelen	2023	2024	2025	2026
Inflatiecorrectie WOZ (in begr.)	pm	pm	pm	pm
AU ravijnjaar 2026 reparatie				-967.000
AU afschaffen opschalingskorting				pm
AU extra stap herverdelingsnadeel				142.500
lagere hondenbelasting	15.000	15.000	15.000	15.000
Budgettaire effect	15.000	15.000	15.000	-809.500

Financieel overzicht totaal

Als uitgangspunt hanteren we de beleidsarme begroting en na verwerking van alle (deels incidentele) uitgaven is het beeld als volgt:

Perspectiefnota	2023	2024	2025	2026
Bestuur van de gemeenschap	59.950	54.950	54.950	54.950
Veiligheid	25.900	25.900	25.900	13.900
Publiek, vergunning & handhaving	-8.124	-8.124	-8.124	-9.883
Mobiliteit	75.000	78.000	90.675	43.175
Groene leefomgeving	217.500	193.250	194.000	119.000
Milieu, klimaat en duurzaamheid	25.000	25.000	25.000	25.000
RO en Wonen	0	0	0	0
Werk en inkomen/participatie	70.000	70.000	70.000	70.000
Sociale samenhang	115.000	115.000	115.000	55.000
Sport, cultuur en vrije tijd	71.500	71.500	54.000	54.000
Opgroeien in Eemnes	60.000	56.300	56.300	11.300
Algemene dekkingsmiddelen	15.000	15.000	15.000	-809.500
Budgettair effect	726.726	696.776	692.701	-373.058
Saldo beleidsarme begroting 2023 -202	-964.818	-865.257	-1.257.212	-27.957
Nieuw saldo meerjarig	-238.092	-168.481	-564.511	-401.015

Het positieve saldo is noodzakelijk om een buffer te hebben voor inflatie, koopkrachtreparatie voor gezinnen en instellingen (sport) t.g.v. de energielasten, tegenvallers bij WMO en/of Jeugdhulp etc.